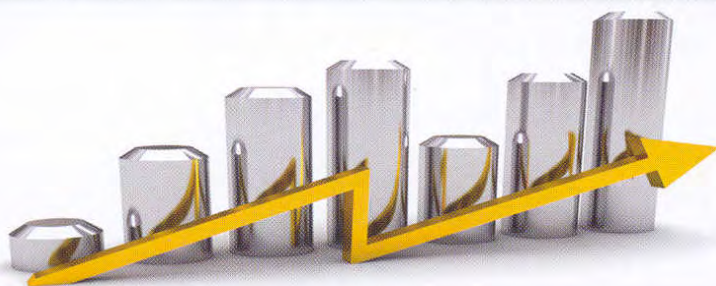

Urząd Statystyczny w Szczecinie

Statistical Office in Szczecin

**RAPORT O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ
WOJEWÓDZTWA
ZACHODNIOPOMORSKIEGO**

2011

**REPORT ON THE SOCIO-ECONOMIC
SITUATION
OF ZACHODNIOPOMORSKIE
VOIVODSHIP**

Kwiecień 2012 April

Urząd Statystyczny w Szczecinie

Statistical Office in Szczecin

**RAPORT O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ
WOJEWÓDZTWA
ZACHODNIOPOMORSKIEGO**

2011

**REPORT ON THE SOCIO-ECONOMIC
SITUATION
OF ZACHODNIOPOMORSKIE
VOIVODSHIP**

Kwiecień 2012 April

**ZESPÓŁ REDAKCYJNY
PRZEWODNICZĄCY**

REDAKTOR GŁÓWNY

CZŁONKOWIE

Anna Bilka, Agnieszka Brzezińska, Mirosława Gazińska, Aniela Litke, Magdalena Mojsiewicz, Janina Ofiarska, Dagmara Pawlikowska, Małgorzata Radlińska, Bernadeta Wasilewska, Magdalena Wegner, Maria Witek

SEKRETARZ

Dominik Rozkrut

Renata Wronkowska

Ewa Kacperczyk

OPRACOWANIE PUBLIKACJI

Anna Bilka, Agnieszka Brzezińska, Jolanta Janik, Krzysztof Juszcak, Marzena Kamińska, Mariola Kaszubowska, Artur Kwit, Iwona Majewska, Bartosz Sidwa, Krystyna Szostak

SKŁAD KOMPUTEROWY

Krzysztof Juszcak, Artur Kwit, Bartosz Sidwa

OKŁADKA

Lidia Motrenko-Makuch

EDITORIAL BOARD

PRESIDENT

EDITOR-IN-CHIEF

MEMBERS

SECRETARY

PREPARATION OF THE PUBLICATION

TYPESETTING

COVER

ISSN 2084-705X

**Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego
prosimy o podanie źródła**

Publikacja dostępna na <http://www.stat.gov.pl/szczec>

Druk: Zakład Wydawnictw Statystycznych
00-925 Warszawa, Al. Niepodległości 208

Nakład: 60 egz.

Cena: 15,00 zł

**ZNAKI UMOWNE
SYMBOLS**

- Kreska (-) — oznacza, że zjawisko nie wystąpiło.
magnitude zero.
- Zero (0) — zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5.
magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit.
- (0,0) — zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.
- Kropka (.) — oznacza zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
data not available or not reliable.
- Znak x — wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
not applicable.
- Znak (D) — oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.
categories of applied classification are presented in abbreviated form.
- Znak * — oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
data revised.
- Znak # — oznacza, że dane nie mogły być publikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej.
data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.
- Znak Δ — oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.
categories of applied classification are presented in abbreviated form.
- „W tym“ — oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.
„Of which“ — *indicates that not all elements of the sum are given.*

**WAŻNIEJSZE SKRÓTY
ABBREVIATIONS**

- zł — złoty
zloty
- tys. — tysiąc
thousand
- mln — milion
million
- t — tona
tonne
- l — litr
litre
- m — metr
metre
- mb — metr bieżący
current metre
- m² — metr kwadratowy
square metre
- m³ — metr sześcienny
cubic metre
- dt — decytona
deciton
- szt — sztuka
piece
- pkt — punkt
point
- dam³ — dekametr sześcienny
cubic dekametre
- PKD — Polska Klasyfikacja Działalności
Polish Classification of Activities
- PKWiU — Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług
PRODCOM

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Szczecinie prezentuje, opracowaną po raz pierwszy przez zespół pracowników Zachodniopomorskiego Ośrodka Badań Regionalnych we współpracy z Głównym Urzędem Statystycznym, publikację „Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego w 2011 r.”. Opracowanie bazuje na założeniu, że podstawą właściwej oceny kondycji danej jednostki terytorialnej jest rzetelna informacja statystyczna, która ze względu na swoje właściwości posiada unikatowy walor obiektywizmu. Dla uzyskania jak najszerszego obrazu kształtowania się zjawisk społeczno-ekonomicznych, autorzy podjęli próbę analitycznego opisu zjawisk ważnych z punktu widzenia regionu oraz wzbogacili przedstawione zagadnienia o graficzną i tabelaryczną formę prezentacji danych statystycznych. Zamieszczenie informacji retrospektywnych miało na celu podniesienie wartości poznawczej wydawnictwa oraz ułatwienie obiektywnej oceny stopnia wykorzystania szans rozwojowych województwa w poszczególnych obszarach. Czytelnicy odnajdą w opracowaniu także wybrane informacje zaprezentowane w ujęciu ogólnopolskim oraz odnoszące się do innych województw, co pozwala na określenie pozycji naszego regionu na tle pozostałych. Aby ułatwić odbiorcom interpretację przedstawionych danych treść opracowania uzupełniono o syntetyczne informacje dotyczące podstawowych założeń metodycznych oraz wyjaśnienia definicyjne. Zawarty w *Raporcie* szeroki zakres informacji, obejmujących między innymi demografię, rynek pracy, rolnictwo, przemysł, wyniki finansowe i nakłady inwestycyjne nie odzwierciedla, nawet w niewielkim stopniu, całości zasobów statystyki publicznej, zatem na końcu każdego z rozdziałów tematycznych Czytelnicy odnajdą wskazówki dotyczące dodatkowych źródeł danych, prezentujących zjawiska w szerszym zakresie.

Wyrażamy nadzieję, że *Raport* będzie stanowić cenne źródło wiedzy o naszym regionie oraz pozwoli na promowanie roli statystyki publicznej w zaspokajaniu potrzeb informacyjnych wszystkich grup odbiorców. Wierzymy, że dostarczając wyjątkowo współcześnie cenionego dobra jakim jest rzetelna informacja, przyczyniamy się do racjonalizacji działań zmierzających do maksymalnego wykorzystania zasobów gospodarczych oraz potencjału mieszkańców województwa zachodniopomorskiego. Będziemy wdzięczni za wszelkie sugestie wspierające nasze dążenia do dostarczania odbiorcom użytecznych i wartościowych opracowań. Zapraszamy również do współpracy z Zachodniopomorskim Ośrodkiem Badań Regionalnych, w kompetencjach którego pozostaje zapewnienie wszystkim zainteresowanym dostępu do danych statystycznych charakteryzujących obszar naszego województwa.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Szczecinie

dr Dominik Rozkrut

PREFACE

The Statistical Office in Szczecin presents “The Report on Social and Economic Conditions in Zachodniopomorskie Voivodship in 2011” which has been prepared for the first time by employees of the West Pomeranian Centre for Regional Studies in cooperation with the Central Statistical Office. The publication bases on the assumption that a proper evaluation of a condition of a given territorial unit requires reliable statistical information whose inherent properties ensure objectivity. In order to provide the widest description of occurring social and economic phenomena authors of the publication prepared an analytic description of phenomena important for the region and supplemented the presented issues with graphs and tables. Including retrospective information was aimed at increasing the merits of the publication and facilitating carrying out an objective assessment of utilisation of development chances in given fields. Readers will also find in the publication selected information regarding Poland and other voivodships, which allows comparing our region to the other ones. Moreover, the content of the publication has been supplemented with synthetic information about underlying methodological assumptions and explaining definitions to facilitate interpretation of presented data. The thematic scope of *the Report* covering, inter alia, demography, labour market, agriculture, industry, financial results and investment expenditures presents only a small section of vast resources of public statistics. Therefore, each thematic chapter contains additional sources of data presenting the phenomena in a wider context.

We hope that *the Report* will constitute a useful source of information about our region and will emphasize importance of public statistics resources in meeting information needs of all recipients. We believe that providing reliable information which is a highly valuable good we contribute to rationalisation of activities aiming at the fullest use of economic resources and potential of residents of Zachodniopomorskie Voivodship. We will be grateful for all suggestions which support our endeavours to provide useful and valuable publications. We would also like to encourage you to contact the West Pomeranian Centre for Regional Studies which is responsible for providing access to statistical data characterising our voivodship to all interested parties.

Director
of the Statistical Office
in Szczecin

Dominik Rozkrut, Ph.D.

Szczecin, April 2012

SPIS TREŚCI

Przedmowa
Uwagi ogólne
PODSTAWOWE TENDENCJE
PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA
WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU
WOJEWÓDZTWO NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW
LUDNOŚĆ
RYNEK PRACY
WYNAGRODZENIA
ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE
CENY
ROLNICTWO
PRZEMYSŁ
BUDOWNICTWO
BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE
RYNEK WEWNĘTRZNY
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW
NAKŁADY INWESTYCYJNE
GOSPODARKA MORSKA

SPIS TABLIC

Wybrane wskaźniki ogólnopolskie i wojewódzkie w 2011 r.
Ludność według województw
Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności
Ludność faktycznie zamieszkała i rezydująca według Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sek- torze przedsiębiorstw w województwie zachodniopomorskim
Bezrobocie rejestrowane
Bezrobocie rejestrowane w województwie zachodniopomorskim
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale

CONTENTS

	Nr No.	Str. Page
<i>Preface</i>	x	3-4
<i>General notes</i>	x	11-14
<i>BASIC TRENDS</i>	x	15-20
<i>DIVISION AND AREA OF VOIVODSHIP</i>	x	21
<i>VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY</i>	x	22
<i>VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF OTHER VOIVODSHIPS</i>	x	23-25
<i>POPULATION</i>	x	26-31
<i>LABOUR MARKET</i>	x	32-46
<i>WAGES AND SALARIES</i>	x	47-49
<i>SOCIAL BENEFITS</i>	x	50-54
<i>PRICES</i>	x	55-59
<i>AGRICULTURE</i>	x	60-70
<i>INDUSTRY</i>	x	71-75
<i>CONSTRUCTION</i>	x	76-78
<i>RESIDENTIAL CONSTRUCTION</i>	x	79-83
<i>INTERNAL MARKET</i>	x	84-86
<i>FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES</i>	x	87-89
<i>INVESTMENT OUTLAYS</i>	x	90-92
<i>MARITIME ECONOMY</i>	x	93-105

LIST OF TABLES

<i>Selected indicators for voivodship and Poland in 2011</i>	1	22
<i>Population by voivodships</i>	2	27
<i>Vital statistics and net migration per 1000 population</i>	3	29
<i>Population actually living and residing according to National Population and Housing Census 2011</i>	4	31
<i>Average paid employment in the enterprise sector</i>	5	32
<i>Indices of average paid employment in the enterprise sector in Zachodniopomorskie Voivodship</i>	6	33
<i>Registered unemployment</i>	7	34-35
<i>Registered unemployment in Zachodniopomorskie Voivodship</i>	8	38
<i>Economic activity of population aged 15 and more in the 4th quarter</i>	9	41

		Nr No.	Str. Page
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector</i>	10	47
Dynamika przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie zachodniopomorskim	<i>Indices of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in Zachodniopomorskie Voivodship</i>	11	48
Świadczenia społeczne	<i>Social benefits</i>	12	50-51
Świadczenia społeczne w województwie zachodniopomorskim	<i>Social benefits in Zachodniopomorskie Voivodship</i>	13	51-52
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services</i>	14	55-56
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie zachodniopomorskim	<i>Price indices of consumer goods and services in Zachodniopomorskie Voivodship</i>	15	57
Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu	<i>Average retail prices of selected consumer goods and services in December</i>	16	58-59
Wybrane dane dotyczące rolnictwa	<i>Selected data on agriculture</i>	17	61-62
Przemysł	<i>Industry</i>	18	71-72
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie zachodniopomorskim	<i>Indices of sold production of industry in Zachodniopomorskie Voivodship</i>	19	73-74
Budownictwo	<i>Construction</i>	20	76
Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie zachodniopomorskim	<i>Indices of construction and assembly production in Zachodniopomorskie Voivodship</i>	21	77
Budownictwo mieszkaniowe	<i>Residential construction</i>	22	79
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie zachodniopomorskim	<i>Dwellings completed in Zachodniopomorskie Voivodship</i>	23	81
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie zachodniopomorskim	<i>Dwellings for which permits have been issued in Zachodniopomorskie Voivodship</i>	24	83
Dynamika sprzedaży detalicznej	<i>Indices of retail sale</i>	25	84-85
Dynamika sprzedaży detalicznej w województwie zachodniopomorskim	<i>Indices of retail sale in Zachodniopomorskie Voivodship</i>	26	85-86
Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych	<i>Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises ..</i>	27	89
Nakłady inwestycyjne	<i>Investment outlays</i>	28	90-91
Morska flota transportowa w 2011 r.	<i>Maritime cargo-carrying fleet in 2011</i>	29	93
Morska flota transportowa według wybranych bander w 2011 r.	<i>Cargo-carrying sea fleet by selected flags in 2011</i>	30	94
Przewozy ładunków morską flotą transportową według rodzajów żeglugi i zasięgów pływania w 2011 r.	<i>Maritime transport by type and range of shipping in 2011</i>	31	95
Obroty ładunkowe w portach morskich według grup ładunków i portów w 2011 r.	<i>Cargo traffic in seaports by group of cargo and seaport in 2011</i>	32	97
Obroty ładunkowe w portach morskich według relacji, wybranych portów i grup ładunkowych w 2011 r.	<i>Cargo traffic in seaports by direction, group of cargo and selected seaports in 2011</i>	33	98

	Nr No.	Str. Page
Ruch pasażerów w wybranych portach morskich według kraju rozpoczęcia lub zakończenia podróży w 2011 r.	<i>Passenger movements in selected seaports by place of departure or destination in 2011 .</i>	34 99
Statki transportowe wchodzące do portów morskich w 2011 r.	<i>Cargo-carrying ship arrivals at seaports in 2011</i>	35 100
Flota rybacka województwa zachodniopomorskiego w 2011 r.	<i>Fishing fleet in Zachodniopomorskie Voivodship in 2011</i>	36 102
Kontenery w międzynarodowym obrocie morskim w 2011 r.	<i>International maritime traffic of containers in 2011</i>	37 103
Obroty ładunków tranzytowych według rodzajów tranzytu, grup ładunkowych i portów w 2011 r.	<i>Transit traffic by type of transit, group of cargo and seaport in 2011</i>	38 103-104
Przewozy pasażerów statkami pasażerskimi morskiej i przybrzeżnej floty transportowej w 2011 r.	<i>Coastal passenger transport</i>	39 105

SPIS WYKRESÓW

LIST OF GRAPHS

Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2011 r.	<i>Natural increase per 1000 population in 2011</i>	1 23
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2011 r. .	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in 2011</i>	2 23
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL w 2011 r.	<i>Employment rate by LFS in 2011</i>	3 23
Stopa bezrobocia według BAEL w 2011 r.	<i>Unemployment rate by LFS in 2011</i>	4 24
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2011 r.	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2011</i>	5 24
Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2011 r.	<i>Increase of prices of consumer goods and services in 2011</i>	6 24
Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2011 r.	<i>Value of agricultural products procurement per 1 ha agricultural land in 2011</i>	7 24
Mieszkania oddane do użytkowania w 2011 r.	<i>Dwellings completed in 2011</i>	8 25
Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach w 2011 r.	<i>Net turnover profitability rate in enterprises in 2011</i>	9 25
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2011 r.	<i>Entities of the national economy in the REGON register in 2011</i>	10 25
Dynamika liczby ludności	<i>Indices of the population number</i>	11 26
Dynamika liczby ludności miast i wsi w województwie zachodniopomorskim	<i>Indices of the urban and rural population number in Zachodniopomorskie Voivodship</i>	12 26
Przyrost naturalny na 1000 ludności	<i>Vital statistics per 1000 population</i>	13 28
Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie zachodniopomorskim według podregionów i powiatów w 2011 r.	<i>Vital statistics per 1000 population in Zachodniopomorskie Voivodship by subregions and powiats in 2011</i>	14 28
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population</i>	15 29

		Nr No.	Str. Page
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie zachodniopomorskim według podregionów i powiatów w 2011 r.	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in Zachodniopomorskie Voivodship by subregions and powiats in 2011</i>	16	30
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw	<i>Indices of average paid employment in the enterprise sector</i>	17	32
Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007	<i>Structure of average paid employment by PKD 2007 sections</i>	18	33
Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według wieku	<i>Structure of registered unemployed persons by age</i>	19	36
Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według poziomu wykształcenia	<i>Structure of registered unemployed persons by educational level</i>	20	36
Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy	<i>Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment</i>	21	37
Stopa bezrobocia rejestrowanego	<i>Unemployment rate</i>	22	38
Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie zachodniopomorskim według podregionów i powiatów w 2011 r.	<i>Unemployment rate in Zachodniopomorskie Voivodship by subregions and powiats in 2011</i>	23	39
Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale	<i>Structure of population aged 15 and more by employment status in the 4th quarter</i>	24	41
Współczynnik aktywności zawodowej w IV kwartale	<i>Activity rate in the 4th quarter</i>	25	42
Dynamika liczby pracujących w IV kwartale ..	<i>Indices of employed persons in the 4th quarter</i>	26	42
Struktura pracujących według wieku w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale	<i>Structure of employed persons by age in Zachodniopomorskie Voivodship in the 4th quarter</i>	27	43
Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale	<i>Employment rate in the 4th quarter</i>	28	43
Dynamika liczby bezrobotnych w IV kwartale	<i>Indices of unemployed persons in the 4th quarter</i>	29	44
Struktura bezrobotnych według wieku w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale	<i>Structure of unemployed persons by age in Zachodniopomorskie Voivodship in the 4th quarter</i>	30	44
Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w IV kwartale 2011 r.	<i>Structure of unemployed persons by duration of unemployment in in the 4th quarter of 2011 r.</i>	31	45
Stopa bezrobocia w IV kwartale	<i>Unemployment rate in the 4th quarter</i>	32	45
Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących w IV kwartale	<i>Number of unemployed persons per 1000 employed persons in the 4th quarter</i>	33	46
Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw	<i>Indices of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector</i>	34	47
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2011 r.	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2011</i>	35	48
Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów	<i>Indices of average monthly number of retirees and pensioners</i>	36	53
Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto	<i>Indices of average monthly gross retirement pay and pension</i>	37	53

		Nr No.	Str. Page
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services</i>	38	56
Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie zachodniopomorskim w 2011 r.	<i>Annual changes in prices of selected consumer goods and services in Zachodniopomorskie Voivodship in 2011 ..</i>	39	58
Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha	<i>Basic cereals and mixed cereals yields per 1 ha</i>	40	63
Plony ziemniaków z 1 ha	<i>Potatoes yields per 1 ha</i>	41	64
Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych	<i>Cattle density per 100 ha agricultural land ...</i>	42	64
Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych	<i>Pigs density per 100 ha agricultural land</i>	43	65
Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)	<i>Indices of procurement of basic consumer and fodder cereals (including mixed cereals, excluding sowing seed)</i>	44	66
Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami)	<i>Indices of procurement of total animals for slaughter (in terms of meat, including fats)</i>	45	66
Dynamika skupu mleka krowiego	<i>Indices of procurement of cows' milk</i>	46	66
Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach	<i>Procurement and market place prices of agricultural products</i>	47	67
Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia	<i>Procurement price of pigs for slaughter to marketplace price of rye and barley</i>	48	68
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu ...	<i>Indices of sold production of industry</i>	49	72
Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD 2007 w 2011 r.	<i>Structure of sold production of industry by PKD 2007 sections in 2011</i>	50	72
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle	<i>Indices of average paid employment in industry</i>	51	74
Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD 2007 w 2011 r.	<i>Structure of average paid employment in industry by PKD 2007 sections in 2011 ..</i>	52	75
Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa	<i>Indices of sold production of construction</i>	53	77
Dynamika produkcji budowlano-montażowej	<i>Indices of construction and assembly production</i>	54	77
Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD	<i>Structure of construction and assembly production by PKD divisions</i>	55	78
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie	<i>Indices of average paid employment in construction</i>	56	78
Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania	<i>Indices of dwellings completed</i>	57	80
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	<i>Dwellings completed per 1000 population</i>	58	80
Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania	<i>Structure of number of dwellings completed ..</i>	59	80
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie zachodniopomorskim według podregionów i powiatów w 2011 r.	<i>Dwellings completed in Zachodniopomorskie Voivodship by subregions and powiats in 2011</i>	60	81
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania	<i>Average usable floor space per dwelling completed</i>	61	82

		Nr No.	Str. Page
Dynamika liczby wydanych pozwoleń na realizację mieszkań	<i>Indices of number of permits issued for dwellings</i>	62	82
Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto	<i>Indices of number of dwellings started</i>	63	83
Dynamika sprzedaży detalicznej	<i>Indices of retail sale</i>	64	85
Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów	<i>Share of companies showing net profit in the total number of surveyed entities</i>	65	87
Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności	<i>Share of revenues of companies showing net profit in the revenues from total activity</i>	66	87
Wskaźnik poziomu kosztów	<i>Cost level indicator</i>	67	88
Wskaźnik rentowności obrotu netto	<i>Net turnover profitability rate</i>	68	88
Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem .	<i>Indices of total investment outlays</i>	69	90
Struktura nakładów inwestycyjnych na środki trwałe	<i>Structure of investments outlays for fixed assets</i>	70	92
Morska flota transportowa według nośności (DWT) w 2011 r.	<i>Cargo-carrying sea fleet by deadweight in 2011</i>	71	93
Morska flota transportowa według wieku statków w 2011 r.	<i>Maritime cargo-carrying fleet by age in 2011</i>	72	94
Struktura przewozów morską flotą transportową według grup ładunkowych w 2011 r.	<i>Structure of maritime transport by cargo groups in 2011</i>	73	95
Struktura obrotów ładunkowych według portów morskich w 2011 r.	<i>Structure of cargo traffic by seaport in 2011 .</i>	74	97
Struktura obrotów ładunkowych według grup ładunkowych w 2011 r.	<i>Structure of cargo traffic by group of cargo in 2011</i>	75	98
Struktura obrotów ładunków tranzytowych w portach morskich województwa zachodniopomorskiego na tle obrotów w polskich portach w 2011 r.	<i>Structure of transit traffic in Zachodniopomorskie Voivodship compared to polish seaports in 2011</i>	76	101
Struktura ruchu pasażerów w portach morskich województwa zachodniopomorskiego w 2011 r.	<i>Structure of passenger traffic in Zachodniopomorskie Voivodship in 2011 .</i>	77	101
ANEKS	APPENDIX		
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM	<i>SELECTED DATA ON ZACHODNIOPOMORSKIE VOIVODSHIP ..</i>	I	106-109
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM WEDŁUG MIESIĘCY	<i>SELECTED DATA ON ZACHODNIOPOMORSKIE VOIVODSHIP BY MONTHS</i>	II	110-113

UWAGI OGÓLNE

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**. W opisach województw informacje o liczbie podregionów, powiatów, miast na prawach powiatu, miastach ogółem oraz gminach podano według stanu w dniu 1 I 2012 r.

2. Od 2009 r. dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

W niniejszym „Raportcie o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego w 2011 r.” publikuje się bieżące dane według PKD 2007 oraz dane przeliczone według tej klasyfikacji za okresy poprzednie.

3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

4. Dane w podziale według sekcji PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

5. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

7. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą, tj. produkcyjną i usługową, na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

8. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.

9. W publikacji dane w zakresie:

1) **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; dane nie obejmują poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej;

GENERAL NOTES

1. *Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**. In descriptions of voivodships information regarding number of subregions, powiats, cities with powiat status, towns and gminas is given as the date of 1 January 2012.*

2. *Since 2009 onwards the data have been presented in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 January 2008 by the decree of Council of Ministers of 24 December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) to replace the formerly applied PKD 2004.*

In the publication “The Information on Socio-economic Situation of Zachodniopomorskie Voivodship in 2011”, the current data are published according to the NACE Rev. 2. Data for previous periods are also converted according to this classification.

3. *The item “**Industry**” was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.*

4. *Data according to NACE Rev. 2 sections as well as to territorial division are compiled using the **enterprise method**.*

5. *Data are compiled according to the **respective organizational status of units of the national economy**.*

6. *The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.*

7. *The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity, i.e. production and service activity, on their own account in order to earn a profit.*

8. *Data presented in publication cover entities of the national economy regardless of ownership.*

9. *In the publication data in regard to:*

1) ***average paid employment and average monthly gross wages and salaries** cover the economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons; data do not concern public post office and operators of the public telecommunication network;*

- 2) **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
- 3) **wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

10. Informacje odnoszące się do **sektora przedsiębiorstw** prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

- 2) ***sold production of industry and construction** concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;*
- 3) ***financial results of non-financial enterprises** as well as **investment outlays and newly started investments** refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of entities in which the principal activity is classified as “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities” according to the NACE Rev. 2), in which the number of employed persons exceeds 49 persons.*

10. Information relating to the enterprise sector is presented based on the definition of “enterprise” – introduced by the regulation of the Council (EEC) No 696/93 of 15 March 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the above-mentioned Regulation the enterprise is the smallest combination of legal units that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations and it may be a sole legal unit or a group of legal units. Enterprise sector includes those entities which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

11. Jako ceny stałe przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu – ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.).

12. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

13. Do przeliczeń na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.

14. Niektóre dane mają charakter tymczasowy i mogą ulec zmianie w następnych wydaniach publikacji.

15. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

16. W publikacji zastosowano skróty niektórych nazw poziomów klasyfikacyjnych PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach i wykresach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót <i>abbreviation</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
sekcje <i>sections</i>	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
X	
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
X	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>

11. Constant prices were adopted as follows:

- 1) *agricultural output – current prices from the year preceding the reference year with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in case of which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;*
- 2) *sold production of industry – 2005 constant prices (2005 average current prices).*

12. Relative numbers (indices, percentages) are calculated, as a rule, on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

13. In data calculations per capita (1000 population etc.) as of the end of the year, the number of population as of 31 December was used, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 June, unless otherwise noted.

14. *Some data are provisional and may be change in subsequent editions of the publication.*

15. *Due to the rounding of data, in some cases sums of components can differ from the amount given in the item “total”.*

16. *The names of some classification levels of NACE Rev. 2 used in publication have been abbreviated, abbreviations are marked in the tables and graphs with the sign “Δ”. The list of abbreviations used and their full names are given below:*

skrót <i>abbreviation</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
sekcje (dok.) <i>sections (cont.)</i>	
Obsługa rynku nieruchomości X	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca X	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>
działy <i>divisions</i>	
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń X	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana <i>Manufacture of machinery and equipments n.e.c</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep X	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Gospodarka odpadami; odzysk surowców X	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców <i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>
Budowa budynków X	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków <i>Construction of buildings</i>
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej X	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej <i>Civil engineering</i>

17. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych GUS.

17. Broader information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of Central Statistical Office.

PODSTAWOWE TENDENCJE

Sytuację społeczno-gospodarczą województwa zachodniopomorskiego w 2011 r. charakteryzowały następujące zjawiska:

- zdecydowany spadek liczby urodzeń przy jednoczesnym, stosunkowo niewielkim obniżeniu poziomu zgonów spowodował, że przyrost naturalny w 2011 r. (po raz pierwszy od ponad piętnastu lat) przybrał wartość ujemną. Struktura ludności według płci nie ulegała większym zmianom. W ogólnej liczbie mieszkańców województwa – podobnie jak w całej populacji Polski – przeważały kobiety. W ostatnich latach obserwuje się malejącą liczbę zawieranych związków małżeńskich. Wskaźnik natężenia małżeństw utrzymywał się na poziomie niższym niż w kraju. Saldo migracji ludności na pobyt stały – podobnie jak przez ponad dziesięć ostatnich lat – pozostawało ujemne. Zachodniopomorskie pod względem gęstości zaludnienia zajmowało 13. lokatę wśród województw;
- rok 2011 był drugim z kolei, w którym notowano wzrost przeciętnego miesięcznego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (skala wzrostu była nieco mniejsza niż w kraju). Pod względem liczby zatrudnionych dominował sektor prywatny. W strukturze przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw według sekcji PKD przeważało *przetwórstwo przemysłowe*. W 2011 r. największy wzrost procentowy przeciętnego zatrudnienia zaobserwowano w sekcji *informacja i komunikacja*, natomiast największy spadek – w *obsłudze rynku nieruchomości*;
- w 2011 r. w porównaniu z rokiem poprzednim spadła liczba bezrobotnych oraz stopa bezrobocia rejestrowanego. Pomimo tego, Zachodniopomorskie pozostawało nadal w grupie województw o najwyższym poziomie bezrobocia. Podobnie jak w latach ubiegłych w strukturze bezrobotnych zarejestrowanych według wieku dominowały osoby między 25 a 34 rokiem życia. Największy procentowy udział w populacji bezrobotnych miały osoby o najniższym poziomie wykształcenia;
- wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w IV kwartale 2011 r. wykazały symptomy pogarszającej się sytuacji na rynku pracy. W porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. nastąpił spadek liczby osób aktywnych zawodowo (zarówno wśród mężczyzn jak i kobiet) przy jednoczesnym wzroście liczby osób biernych zawodowo. W wyniku niekorzystnych zmian na rynku pracy zwiększyło się obciążenie pracujących osobami niepracującymi. Odnotowano również spadek liczby pracujących i wzrost stopy bezrobocia;
- przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się w skali roku, przy czym dynamika tego wzrostu była mniejsza niż w kraju. Wyższy poziom wynagrodzeń notowano w sektorze publicznym. W ubiegłym roku najwyższe przeciętne wynagro-

dzenie brutto osiągnęto w sekcji *informacja i komunikacja*, natomiast najniższe w *działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi*. Pod względem wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia województwo zachodniopomorskie zajęło 8. miejsce w kraju;

- w porównaniu do roku poprzedniego odnotowano spadek liczby emerytów i rencistów. Utrzymał się natomiast wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto. Wysokość przeciętnych miesięcznych świadczeń emerytalno-rentowych wypłacanych przez ZUS była wyższa niż pobieranych przez rolników indywidualnych;
- średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych był wyższy od notowanego w roku poprzednim i przybrał taką samą wartość jak wskaźnik ogólnopolski. Wyższe niż w 2010 r. ceny zaobserwowano we wszystkich kategoriach wyrobów i usług (poza odzieżą i obuwem). Podobnie jak w całym kraju najbardziej zdrożały produkty związane z transportem oraz utrzymaniem mieszkania;
- w 2011 r. w województwie zachodniopomorskim – pomimo zwiększenia powierzchni uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi – uzyskano produkcję mniejszą niż przed rokiem. W tym okresie zbiory rzepaku i rzepiku oraz ziemniaków również były niższe niż rok wcześniej. Zmniejszyło się także pogłowie bydła, trzody chlewnej, drobiu oraz koni, nieznacznie wzrosła natomiast liczba owiec. W 2011 r. – w porównaniu z rokiem 2010 – obserwowano spadek skupu ziarna pszenicy, żyta, ziemniaków, żywca wołowego oraz mleka. Żywca wieprzowego i drobiowego skupiono więcej niż przed rokiem. W analizowanym okresie następował wzrost cen większości produktów rolnych zarówno w skupie (z wyjątkiem ziemniaków jadalnych) jak i na targowiskach. Zaobserwowano także spadek globalnej produkcji rolniczej (w cenach stałych), na co miała wpływ niższa wartość produkcji roślinnej. Podobne kierunki zmian w skali roku notowano w produkcji końcowej i towarowej, tj. nastąpiło zmniejszenie produkcji ogółem przy spadku produkcji roślinnej i wzroście produkcji zwierzęcej;
- w przemyśle utrzymał się – obserwowany w ostatnich latach – wzrost produkcji sprzedanej. W 2011 r. jego dynamika była wyższa niż rok wcześniej. Zdecydowanie największy udział w produkcji sprzedanej przemysłu w województwie miało *przetwórstwo przemysłowe* i w tej właśnie sekcji odnotowano w 2011 r. (w porównaniu do okresu poprzedniego) największy wzrost procentowy produkcji sprzedanej. Największy spadek w tej dziedzinie nastąpił w *wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę*. Wzrostowi przeciętnego zatrudnienia w przemyśle, towarzyszył (większy niż w kraju) wzrost wydajności pracy mierzony wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego;
- po spadku w 2010 r., zwiększyła się produkcja sprzedana budownictwa (choć w skali mniejszej niż w kraju). Wyższa była także wartość sprzedaży produkcji budowlano-montażowej

(ale jej dynamika była zdecydowanie niższa niż w kraju). W omawianym okresie odnotowano również zwiększenie wydajności pracy w budownictwie, przy jednoczesnym wzroście przeciętnego zatrudnienia;

- uzyskane efekty budownictwa mieszkaniowego były gorsze niż rok wcześniej. Spadła liczba mieszkań oddanych do użytkowania oraz tych, których budowę rozpoczęto. Wzrosła natomiast liczba wydanych pozwoleń. Efekty budownictwa w województwie przedstawiane w przeliczeniu na 1000 ludności były zbliżone do notowanych w kraju. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania była większa niż przed rokiem (przeciętny metraż nowego mieszkania pozostawał jednak mniejszy niż w Polsce). W strukturze mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa dominowały mieszkania inwestorów indywidualnych. Na przestrzeni ostatnich sześciu lat zdecydowanie zwiększył się udział nowo oddanych mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem, a zdecydowanie zmalał spółdzielczych;
- wzrosła wartość sprzedaży detalicznej (ale jej dynamika była niższa niż przed rokiem oraz niższa niż w kraju). Zwiększyła się także sprzedaż hurtowa towarów (przy czym tempo tego wzrostu było mniejsze niż w kraju);
- w efekcie wolniejszego wzrostu przychodów z całokształtu działalności w porównaniu do kosztów ich uzyskania wzrósł wskaźnik poziomu kosztów. Pogorszyły się wskaźniki: rentowności obrotu brutto oraz płynności finansowej. Na poziomie z 2010 r. utrzymał się wskaźnik rentowności obrotu netto. Wzrost wyniku finansowego brutto i netto był skutkiem uzyskanego lepszego wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- w 2011 r., po spadkach notowanych w poprzednich dwóch latach, zaobserwowano (w mniejszej niż w kraju skali) wzrost nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw. W porównaniu z 2010 r. wyższa była wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych przez inwestorów oraz liczba nowych inwestycji;
- morską flotą transportową polscy przewoźnicy przewieźli mniej ładunków niż w 2010 r. Przewozy ładunków polskiego handlu zagranicznego dokonane przez polskich przewoźników morskich były również niższe w porównaniu z rokiem ubiegłym. Zmniejszyły się ponadto (w skali roku) przewozy pasażerów w komunikacji międzynarodowej. Wyższe niż w roku poprzednim były obroty ładunkowe w portach województwa zachodniopomorskiego oraz obroty ładunków tranzytowych.

BASIC TRENDS

Social and economic conditions in Zachodniopomorskie Voivodship in 2011 were characterised by the following phenomena:

- A significant decrease in the number of births together with a slight decrease in the level of deaths led to negative population growth in 2011 (for the first time over fifteen years). The structure of population by sex did not undergo substantial changes. Women prevailed in the total number of residents of the voivodship as well as the total population of Poland. A declining number of contracted marriages has been observed over the last years. A marriage intensity indicator was lower than in Poland. The balance of population migrations for permanent stay was negative like in the previous ten years. Zachodniopomorskie Voivodship had 13th ranking from among all regions with regard to the population density;
- The year 2011 was the second consecutive year in which average monthly employment in enterprises sector increased (although the rate of such increase was slightly lower than in Poland). As for the number of employed, the private sector dominated. *Manufacturing* prevailed in the structure of average employment in the enterprises sector by PKD sections. In 2011 the biggest percentage increase was observed in the section *Information and communication* while the biggest decrease was found in *Real estate activities*;
- The number of the unemployed and the registered unemployment rate decreased in 2011 in comparison to the previous year. Nevertheless, Zachodniopomorskie Voivodship remained in the group of voivodships with the highest unemployment. Similarly to the previous years, persons aged 25-34 dominated in the structure of registered unemployment by age. Persons with the lowest level of education constituted the biggest percentage share of the population of the unemployed;
- The results of the Labour Force Survey (LFS) conducted in the 4th quarter of the year 2011 revealed symptoms of deteriorating situation on the labour market. In comparison with the analogous period in 2010, the number of active persons (among both men and women) decreased while the number of inactive persons increased. The dependency ratio increased due to unfavourable changes on the labour market. Moreover, a decrease in the number of employed and an increase of the unemployment rate occurred;
- Average monthly gross wages and salaries in the enterprises sector increased over a year, however its dynamics was smaller than in Poland. A higher level of wages and salaries was found in the public sector. The highest average gross wages and salaries were paid in the section *Information and communication* while the lowest in *Accommodation and food service activities*. The amount of average monthly wages and salaries gave Zachodniopomorskie Voivodship 8th ranking in Poland;

- The number of pensioners and annuitants decreased in comparison to the previous year. An average monthly gross pension or annuity continued to increase. An amount of an average monthly retirement and annuity benefits paid by the Social Insurance Institution (ZUS) was higher than the one received by individual farmers;
- An average annual Consumer Price Index was higher than in 2010 and displayed the same value as the nationwide index. All categories of goods and services (except for clothing and footwear). Products linked to transport and maintenance of dwelling went up the most both in the voivodship and Poland;
- Zachodniopomorskie Voivodship obtained a smaller volume of production in the year 2011 despite an increase in the area of crops of basic cereals and cereals mixed. The production level of rape, turnip rape and potatoes was also smaller in the given period. The cattle, pig, poultry and horse stock decreased as well, however the sheep stock slightly increased. A decrease in a purchase of wheat grain, rye, potatoes, beef cattle and milk was recorded in 2011 when compared to 2010. A purchase of pork and poultry cattle went up. The prices of the majority of agricultural products rose both at purchasing centres (except for edible potatoes) and market places in the analysed period. The global agricultural production (in fixed prices) diminished due to a lower value of crop production. Similar tendencies were observed in the final and commodity production over the year, i.e. the total production went down with a decrease in crop production and an increase in animal production;
- An increase in sold production of industry observed over the last years was continued. Its dynamics was higher in 2011 than in the previous year. *Manufacturing* had a major share of sold production in the voivodship and the biggest percentage increment was recorded in this section. The biggest decrease occurred in *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*. An increase in average employment in industry was accompanied by an increase in productivity, which was higher than in Poland, measured with the value of sold production per 1 employee;
- Sold production of construction reversed the trend after a decrease in 2010 (although to a smaller degree than in Poland). The value of sold production of construction and assembly was also higher but its dynamics was lower than in Poland. Productivity in the construction sector and the average employment went up in the analysed period;
- The output of house building was worse than in the previous year. The number of completed and started dwellings diminished. However, the number of issued permits was on the rise. The output of construction per 1000 population was similar in the voivodship and Poland. Average usable floor space of a completed dwelling was bigger than in the previous year, however an average new dwelling was smaller than in Poland. Dwellings of private investors prevailed in the structure of dwellings completed by construction form. The share of completed

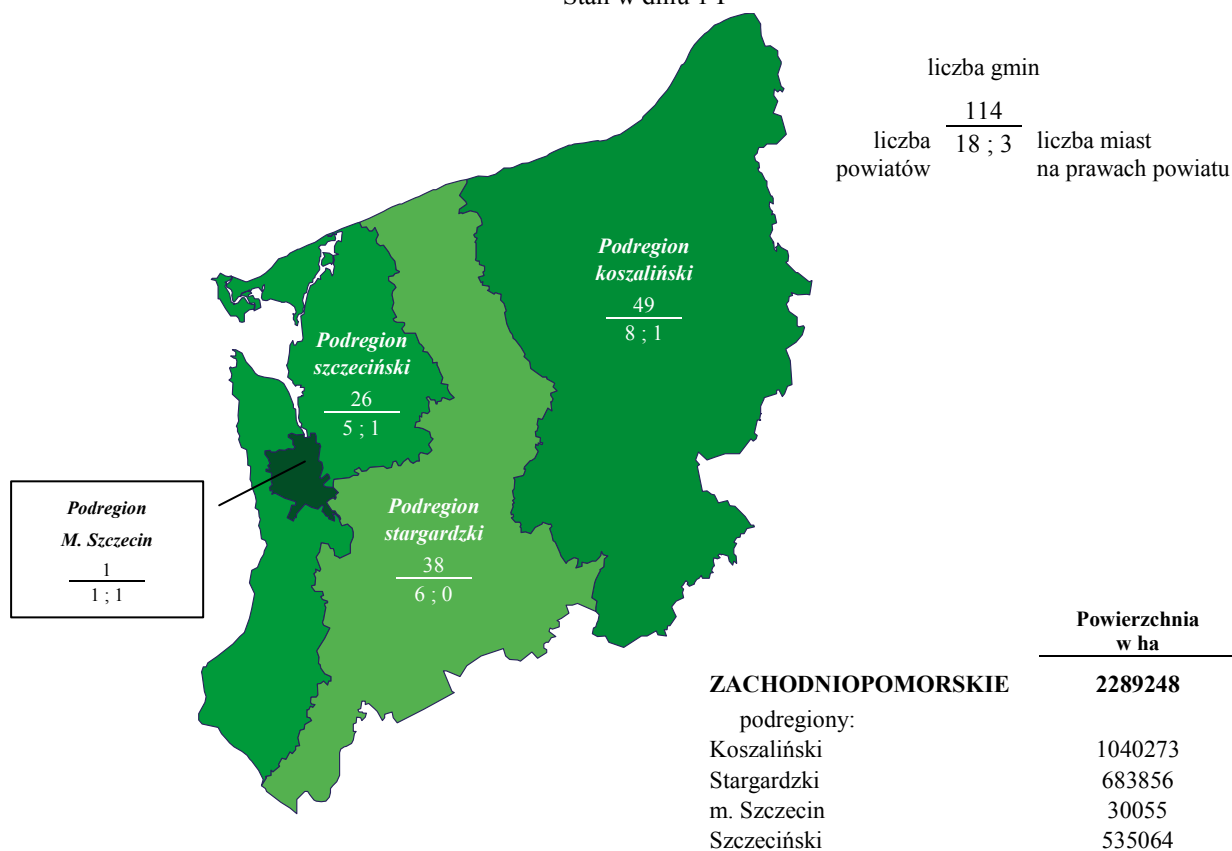
dwellings for sale or rent grew significantly over the previous six years while the share of the co-operative ones diminished considerably;

- The value of retail sales went up, however its dynamics was smaller in comparison to the previous year and Poland. Wholesale sales also grew but an increase rate was smaller than in Poland;
- The cost level indicator increased due to a slower increase of revenues from total activity in comparison with costs of obtaining revenues. Gross turnover profitability and liquidity ratios went down. Net turnover profitability remained at the same level as in 2010. Better results from sales of products, commodities and materials contributed to an increase in gross and net financial results;
- Investment outlays of enterprises increased in 2011 after a decrease experienced in the last two years, however the growth was smaller than in Poland. In comparison with the year 2010 an estimate value of commenced investment and a number of new investment was higher;
- Polish carriers shipped less cargo with maritime transport fleet than in 2010. The cargo transport of Polish foreign trade performed by Polish maritime carriers was also lower than in the previous year. Moreover, the annual passenger transport in international traffic decreased. Cargo traffic in West Pomeranian ports and transit cargo traffic were higher than in the previous year.

PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA

PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO WEDŁUG NOMENKLATURY JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NTS)¹ W 2011 R.

Stan w dniu 1 I

Powierzchnia w ha

ZACHODNIOPOMORSKIE	2289248
podregiony:	
Koszaliński	1040273
Stargardzki	683856
m. Szczecin	30055
Szczeciński	535064

Podregion koszaliński		Podregion stargardzki		Podregion m. Szczecin		Podregion szczeciński	
Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:	Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:	Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:	Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:
białogardzki drawski kołobrzeski koszaliński sławiński szczecinecki świdwiński walecki	Koszalin	choszczeński gryficki myśliborski pyrzycki stargardzki łobeski		m. Szczecin Szczecin		goleniowski gryfiński kamieński policki	Świnoujście

Według stanu w dniu 1 I 2011 r. województwo zachodniopomorskie zajmowało powierzchnię 22892 km² (2289248 ha), co stanowi 7,3% powierzchni kraju. Gęstość zaludnienia na 1 km² wynosiła 74 osoby (13. lokata w kraju). W miastach mieszkało 68,8% ludności województwa.

¹ NTS obejmuje 5 poziomów: 3 poziomy zasadniczego podziału terytorialnego kraju oraz dodatkowo 2 poziomy nieadministracyjne — regiony (NTS 1) grupujące jednostki szczebla wojewódzkiego oraz podregiony (NTS 3) grupujące w ramach województwa kilka do kilkunastu powiatów.

WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU

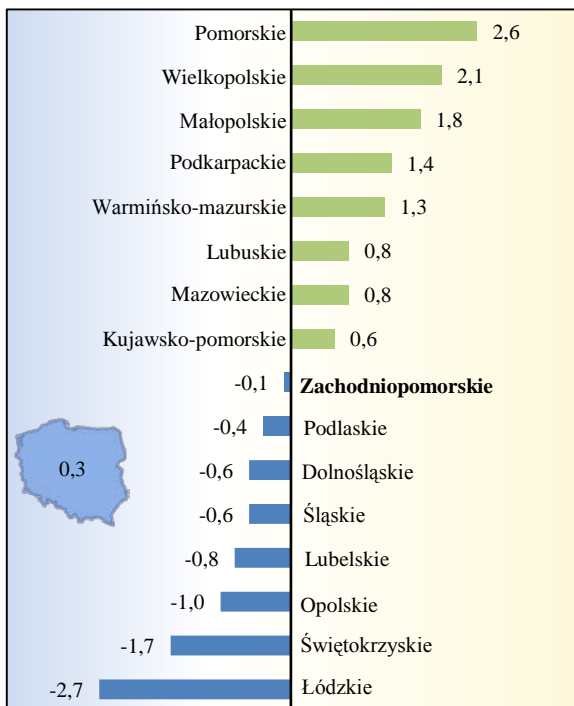
Tabl. 1. Wybrane wskaźniki ogólnopolskie i wojewódzkie w 2011 r.

Wyszczególnienie	Polska	Zachodniopomorskie
Ludność ^a na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 30 XII)	122	74
Przyrost naturalny na 1000 ludności ^a	0,34	-0,09
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności ^a	-0,11	-0,51
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^b w %	56,1	51,9
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^b w %	50,7	45,8
Stopa bezrobocia według BAEL ^b w %	9,7	11,8
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł	3604,02	3164,73
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w zł	1727,78	1615,86
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	986,24	1064,30
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (2010 = 100)	104,3	104,3
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie rolnym w ha	6,9	18,7
Pogłowie bydła ^c na 100 ha użytków rolnych w szt.	35,6	11,1
Pogłowie trzody chlewnej ^d na 100 ha użytków rolnych w szt.	84,5	40,6
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w przemyśle w zł	438819	365404
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w budownictwie w zł	394783	374768
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,4	3,5
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	1013	1268
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	19	26
Udział liczby przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów w %	78,3	77,1
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych w %	94,6	96,3
Dynamika nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach (2010 = 100, ceny bieżące) w %	111,9	107,5
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w 2009 r. w zł	35210	30939

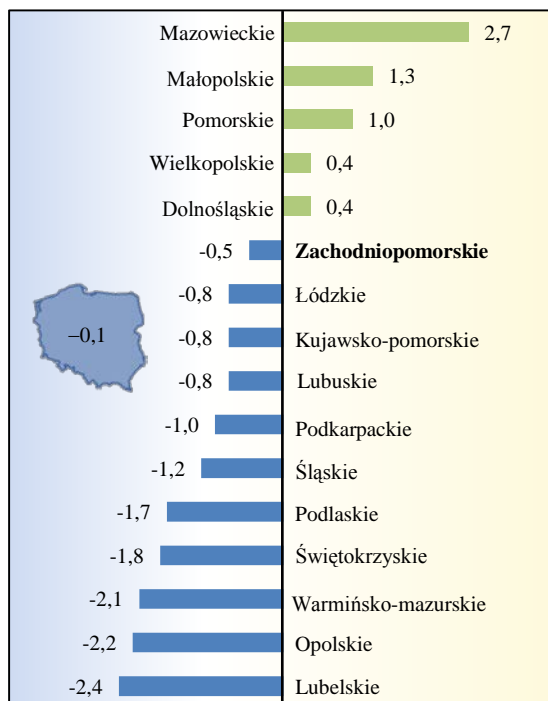
a Dane wstępne. b Przeciętne roczne. c Stan w grudniu. d Stan w końcu listopada.

WOJEWÓDZTWO NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW

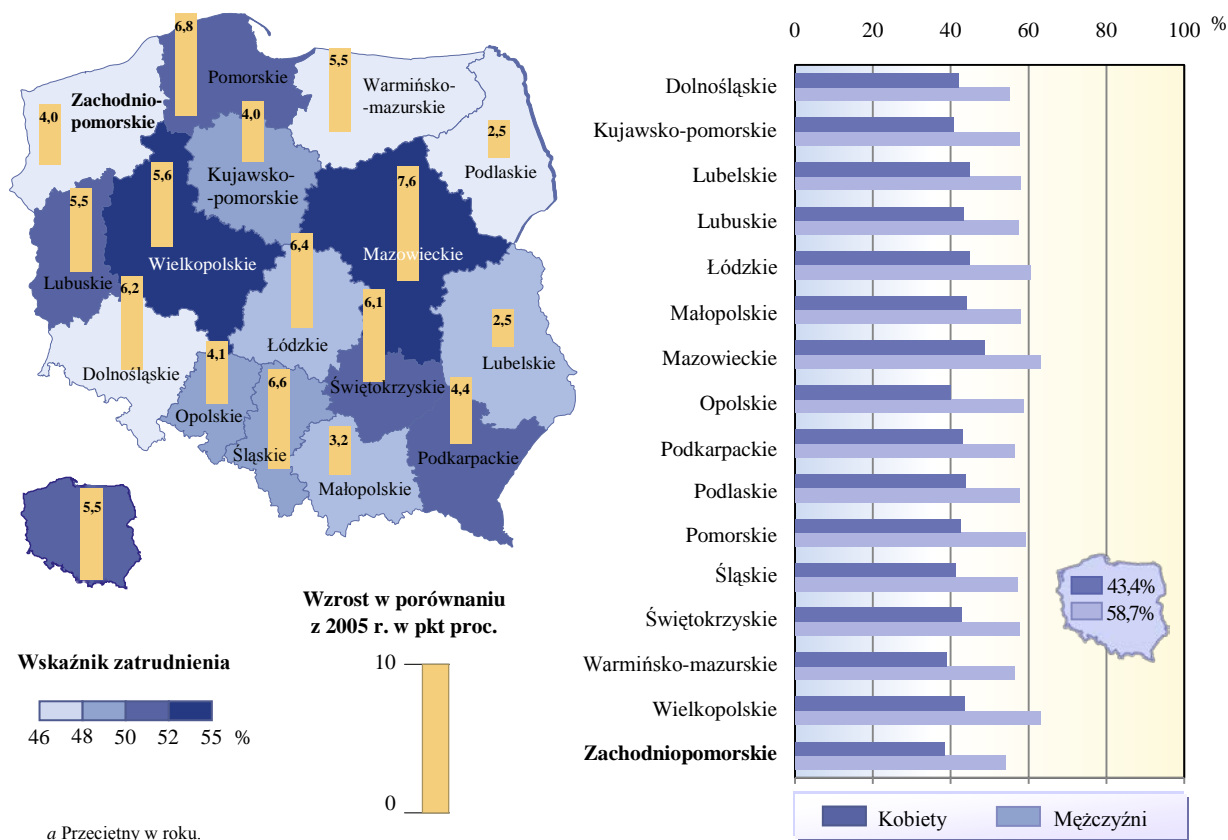
Wyk. 1. Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2011 r.

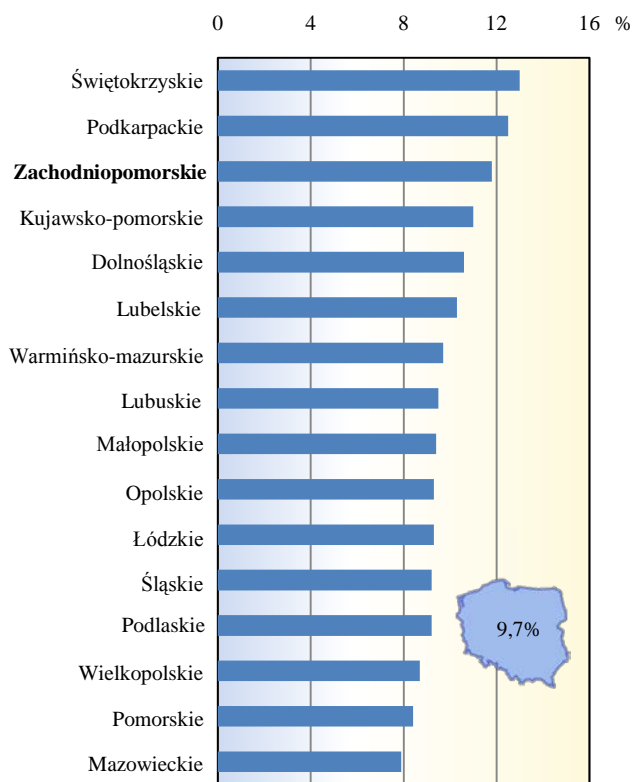

Wyk. 2. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2011 r.

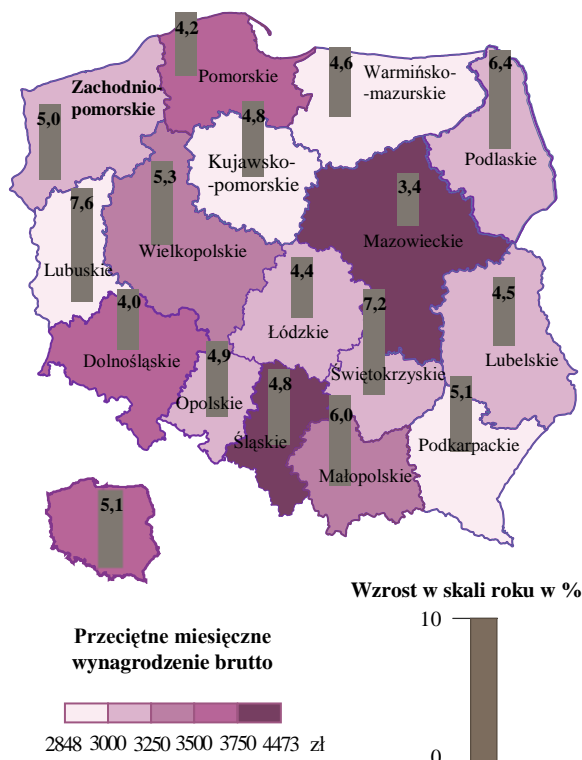
Wyk. 3. Wskaźnik zatrudnienia według BAEL^a w 2011 r.

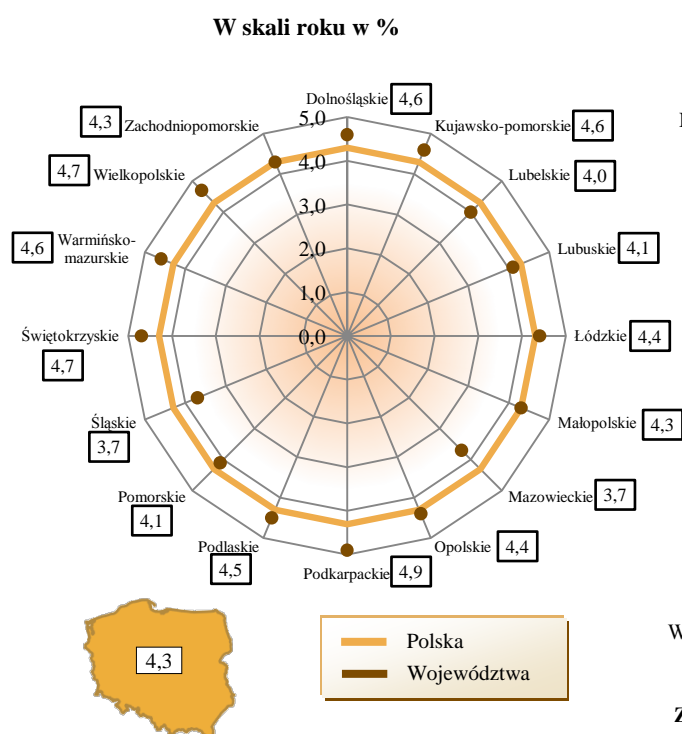
Wyk. 4. Stopa bezrobocia według BAEL^a w 2011 r.

a Przepiętna w roku.

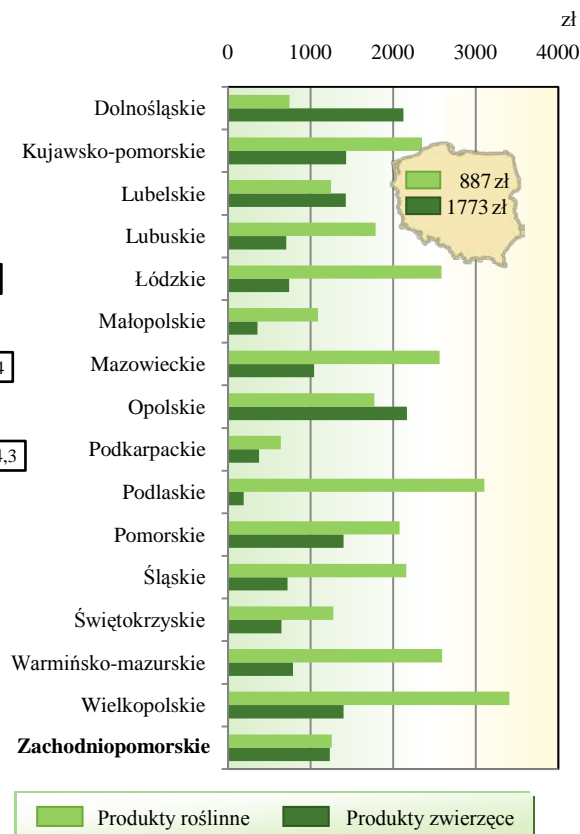
Wyk. 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2011 r.

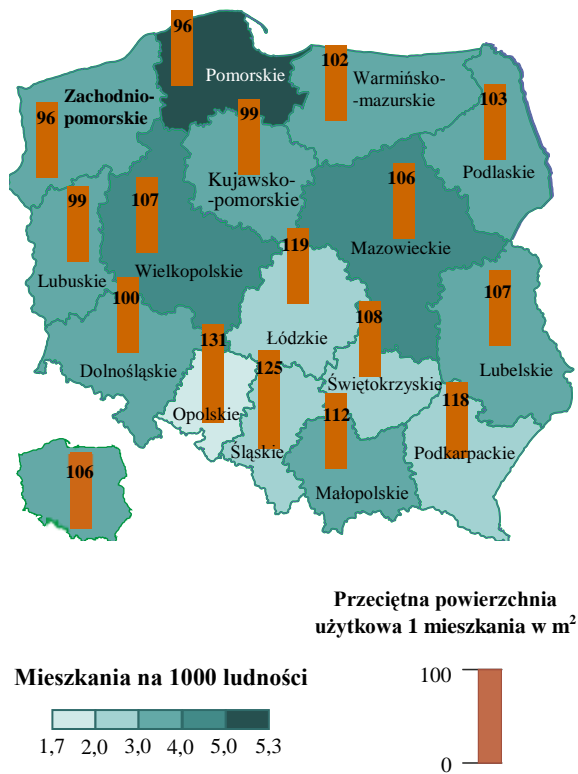
Wyk. 6. Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2011 r.

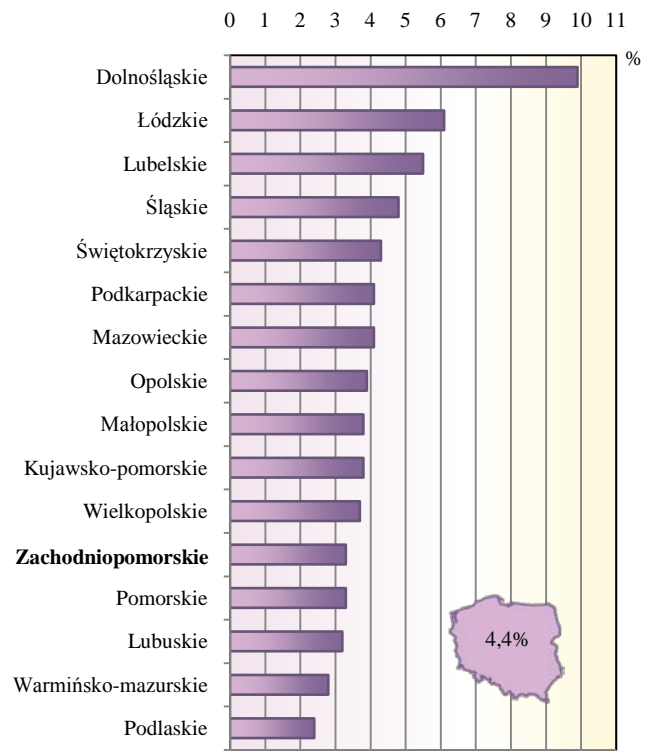
Wyk. 7. Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2011 r.

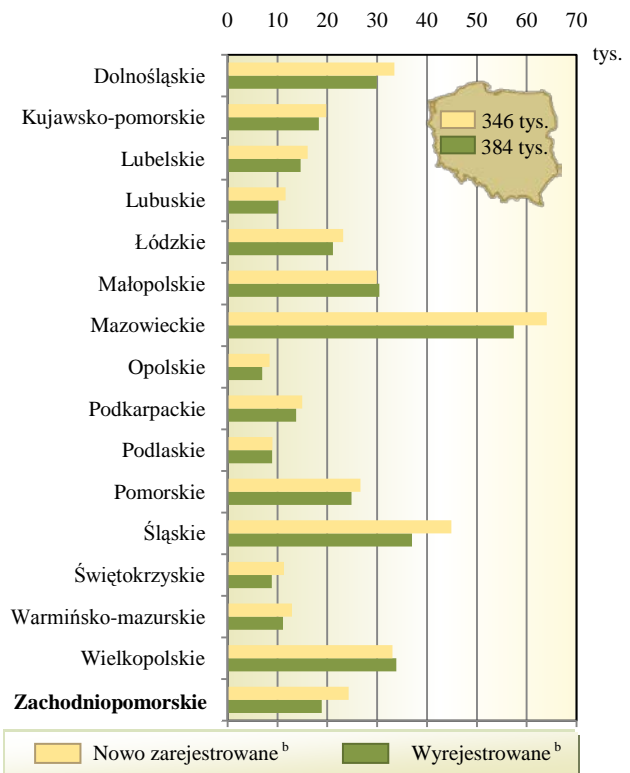
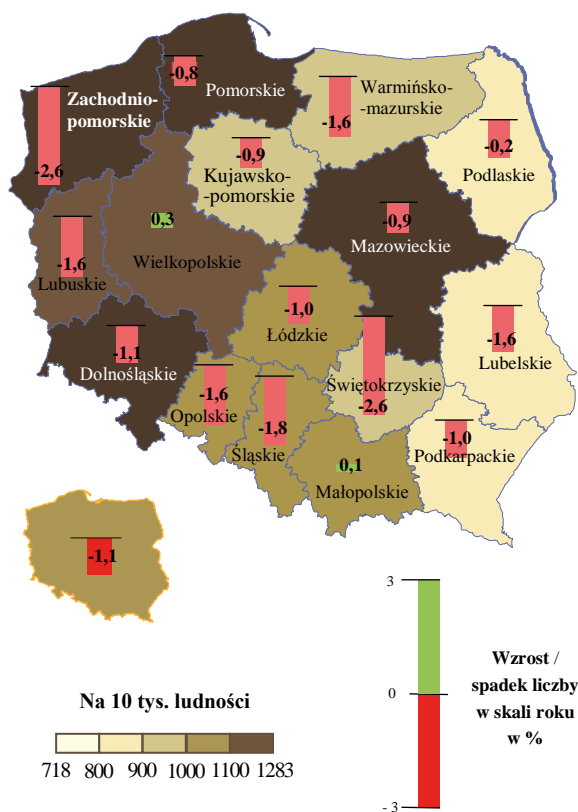
Wyk. 8. Mieszkania oddane do użytkowania w 2011 r.

Wyk. 9. Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach w 2011 r.

Wyk. 10. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON^a w 2011 r. Stan w dniu 31 XII

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^b W ciągu roku

LUDNOŚĆ

W 2011 r. tempo spadku liczby urodzeń w skali roku było większe niż tempo spadku liczby zgonów, czego efektem był ujemny przyrost naturalny. Ogólne saldo migracji ludności na pobyt stały było (podobnie jak przed rokiem) ujemne. Saldo migracji zagranicznych przyjęło wartość dodatnią i było niższe niż w 2010 r.

Populacja województwa, niezmiennie od wielu lat, stanowi 4,4% ogółu ludności Polski. Średnia gęstość zaludnienia (liczba osób przypadająca na 1 km²) w końcu grudnia 2011 r. wyniosła w województwie 74 osoby, zaś w Polsce – 122 osoby i kształtowała się poziomie analogicznym do notowanego w 2010 r. oraz 2005 r. Wskaźnik ten wykazywał znaczne zróżnicowanie przestrzenne na terenie województwa – nadal najniższy notowano w powiecie drawskim, a najwyższy w Szczecinie.

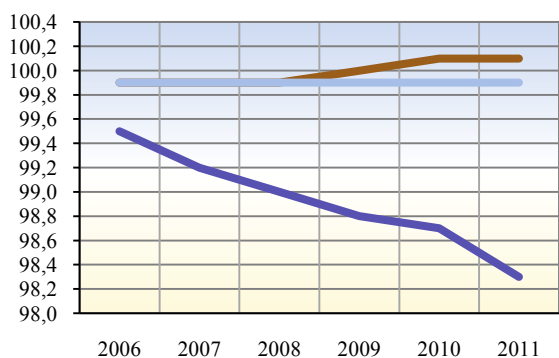
Prezentowane dane dotyczą ludności faktycznie zamieszkałej na danym terenie, tj. liczby ludności zameldowanej na pobyt stały skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące, a do 2005 r. – ponad 2 miesiące.

gicznym do notowanego w 2010 r. oraz 2005 r. Wskaźnik ten wykazywał znaczne

zróżnicowanie przestrzenne na terenie województwa – nadal najniższy notowano w powiecie drawskim, a najwyższy w Szczecinie.

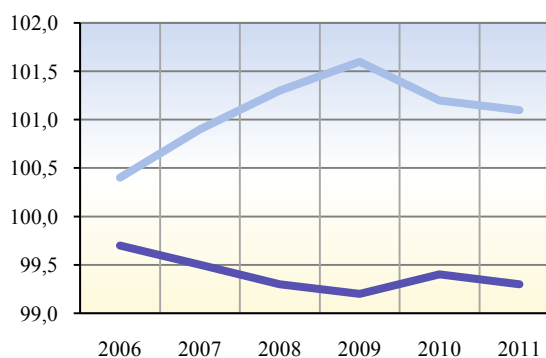
Dane o ludności zbilansowano w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz dane ze sprawozdawczości bieżącej z ruchu naturalnego i migracji ludności. Dane o stanie i strukturze ludności oraz wszystkie wskaźniki obliczone na tej podstawie mają charakter tymczasowy i po opracowaniu wyników NSP 2011 ulegną zmianie.

Wyk. 11. **Dynamika liczby ludności**
Stan w dniu 31 XII
2005 = 100

— Polska — Zachodniopomorskie — Szczecin

Wyk. 12. **Dynamika liczby ludności miast i wsi w województwie zachodniopomorskim**
Stan w dniu 31 XII
2005 = 100

— Miasto — Wieś

Tabl. 2. **Ludność według województw**
Stan w dniu 31 XII

Województwa	Ludność w tys.				Średnioroczne tempo przyrostu/ubytku liczby ludności w %			
	2000	2005	2009	2010	2000	2005	2009	2010
P o l s k a	38254,0	38157,1	38167,3	38200,0	-0,02	-0,04	0,08	0,09
Dolnośląskie	2912,2	2888,2	2876,6	2877,8	-0,17	-0,17	-0,02	0,04
Kujawsko-pomorskie ..	2067,8	2068,3	2069,1	2069,5	-0,05	0,00	0,06	0,02
Lubelskie	2206,2	2179,6	2157,2	2151,9	-0,13	-0,25	-0,21	-0,25
Lubuskie	1008,5	1009,2	1010,0	1011,0	0,05	0,00	0,11	0,10
Łódzkie	2627,8	2577,5	2541,8	2534,4	-0,36	-0,40	-0,28	-0,29
Małopolskie	3222,4	3266,2	3298,3	3310,1	0,35	0,18	0,34	0,36
Mazowieckie	5115,0	5157,7	5222,2	5242,9	0,05	0,23	0,34	0,40
Opolskie	1070,6	1047,4	1031,1	1028,6	-0,34	-0,39	-0,19	-0,24
Podkarpackie	2101,4	2098,3	2101,7	2103,5	0,12	0,01	0,11	0,08
Podlaskie	1210,7	1199,7	1189,7	1188,3	-0,13	-0,23	-0,15	-0,12
Pomorskie	2172,3	2199,0	2230,1	2240,3	0,28	0,23	0,48	0,46
Śląskie	4768,7	4685,8	4640,7	4635,9	-0,37	-0,32	-0,11	-0,10
Świętokrzyskie	1302,7	1285,0	1270,1	1266,0	0,01	-0,29	-0,21	-0,32
Warmińsko-mazurskie	1427,5	1428,6	1427,1	1427,2	0,19	-0,01	0,00	0,01
Wielkopolskie	3345,3	3372,4	3408,3	3419,4	0,17	0,21	0,31	0,33
Zachodniopomorskie ..	1697,9	1694,2	1693,2	1693,1	0,06	-0,04	0,01	-0,01

Struktura ludności według płci w województwie zachodniopomorskim od kilku lat nie ulega większym zmianom. W ogólnej liczbie mieszkańców nieznacznie przeważają kobiety, których odsetek w 2011 r., podobnie jak przed rokiem, wyniósł 51,5% (w 2005 r. – 51,4%). W Polsce tendencja jest podobna – kobiety w 2011 r. stanowiły 51,7%. Współczynnik feminizacji (liczba kobiet na 100 mężczyzn) ukształtował się na poziomie analogicznym jak rok wcześniej (i w latach poprzednich) osiągając wartość 106, w Polsce zaś na przestrzeni ostatnich lat przyjmował wartość 107.

Dane o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

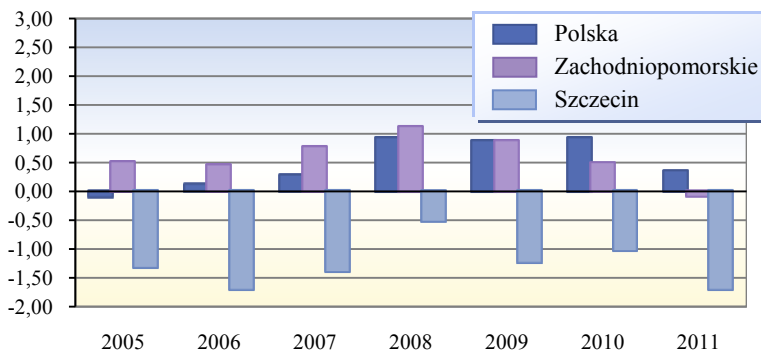
W województwie zachodniopomorskim w 2011 r. zarejestrowano 16002 urodzenia żywe, tj. o 1338 mniej niż przed rokiem i o 106 mniej niż w 2005 r. **Współczynnik urodzeń żywych** wyniósł 9,46‰ i był niższy zarówno w stosunku do notowanego rok wcześniej (10,25‰) jak

i w 2005 r. (9,52‰).

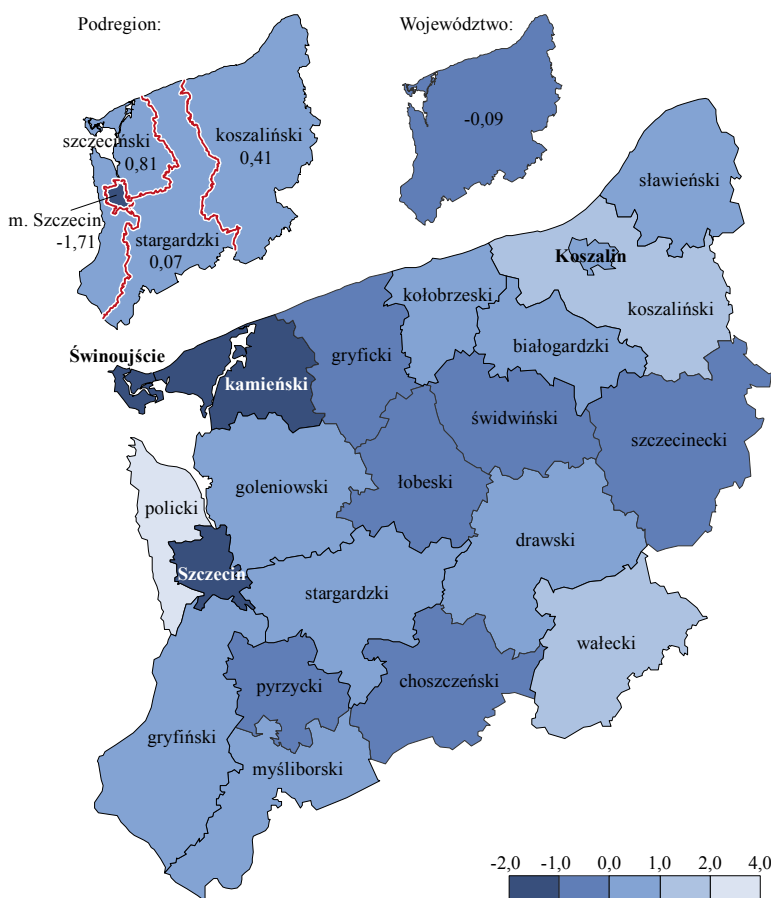
Od początku roku do końca grudnia 2011 r. w województwie zmarło 16149 osób, tj. o 380 osób mniej niż przed rokiem, ale o 882 osoby więcej niż w analogicznym okresie 2005 r. Ogólny **współczynnik zgonów** wyniósł 9,55‰, podczas gdy rok wcześniej – 9,77‰,

a w 2005 r. – 9,02‰. **Współczynnik zgonów niemowląt** (liczony na 1000 urodzeń żywych) przyjął wartość 6,06‰, wobec 5,25‰ – w 2010 r. i 7,08‰ – odpowiednio w 2005 r.

Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności zameldowanej na pobyt stały (według stanu w dniu 30 VI).

Wyk. 13. **Przyrost naturalny na 1000 ludności**

naturalnego osiągnął wartość minus 0,09‰ i był niższy zarówno w porównaniu do roku poprzedniego (0,48‰), jak i w odniesieniu do 2005 r. (0,50‰). Omawiany wskaźnik dla Polski osiągał w latach 2005–2009 niższe wartości niż notowane w województwie, a w ostatnich dwóch latach przewyższał je (pozostając w dalszym ciągu na poziomie dodatnim) i w 2011 r. ukształtował się na poziomie 0,34‰.

Wyk. 14. **Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie zachodniopomorskim według podregionów i powiatów w 2011 r.**

W województwie zachodniopomorskim w 2011 r. zanotowano ujemny **przyrost naturalny**. Różnica między liczbą urodzeń żywych i zgonów ukształtowała się na poziomie minus 147, podczas gdy rok wcześniej wyniosła 811, a przed sześcioma laty – 841. Współczynnik przyrostu

W województwie zachodniopomorskim współczynnik przyrostu naturalnego przyjmował najwyższą wartość w powiecie polickim. Najniższe wartości zanotowano w miastach na prawach powiatu: Szczecinie, Świnoujściu oraz w powiecie kamieńskim i łobeskim.

W zachodniopomorskich urządach stanu cywilnego od stycznia do grudnia 2011 r. zarejestrowano 8612 nowo zawartych małżeństw, tj. o 909 mniej niż przed rokiem, ale o 171 więcej niż w analogicznym okresie 2005 r. Zmniejszył się w stosunku do roku poprzedniego **współczynnik małżeństw**, który w 2011 r. wyniósł 5,09‰ (wobec 5,63‰ w 2010 r.), jednak był on wyższy niż przed sześcioma laty (4,99‰ w 2005 r.).

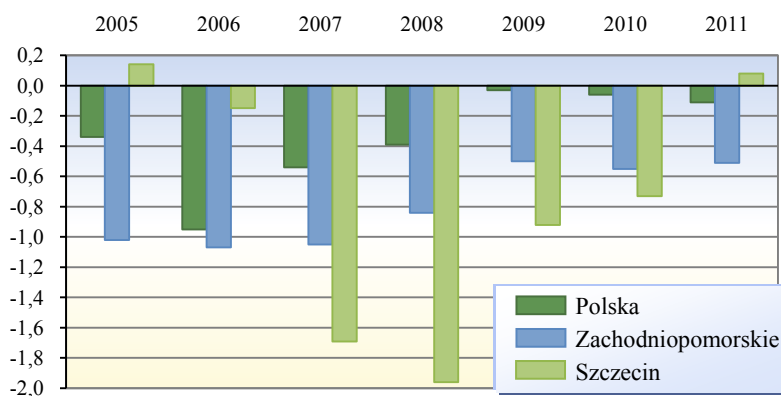
Od 2005 r. (poza 2008 r.) liczba nowo zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była niższa w województwie niż średnio w Polsce.

Tabl. 3. **Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POLSKA			
Małżeństwa	5,42	5,98	5,41
Urodzenia żywe	9,55	10,82	10,17
Zgony	9,65	9,91	9,83
w tym niemowląt ^a	6,42	4,98	4,73
Przyrost naturalny ^b	-0,10	0,91	0,34
Saldo migracji zagranicznych na pobyt stały	-0,34	-0,06	-0,11
ZACHODNIOPOMORSKIE			
Małżeństwa	4,99	5,63	5,09
Urodzenia żywe	9,52	10,25	9,46
Zgony	9,02	9,77	9,55
w tym niemowląt ^a	7,08	5,25	6,06
Przyrost naturalny ^b	0,50	0,48	-0,09
Saldo migracji zagranicznych na pobyt stały	-0,40	0,10	0,07
SZCZECIN			
Małżeństwa	4,97	5,19	4,91
Urodzenia żywe	8,51	9,41	8,70
Zgony	9,81	10,44	10,41
w tym niemowląt ^a	5,84	7,21	6,08
Przyrost naturalny ^b	-1,31	-1,03	-1,71
Saldo migracji zagranicznych na pobyt stały	-0,60	0,44	0,35

^a Dzieci w wieku poniżej 1 roku. Na 1000 urodzeń żywych. ^b Różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.

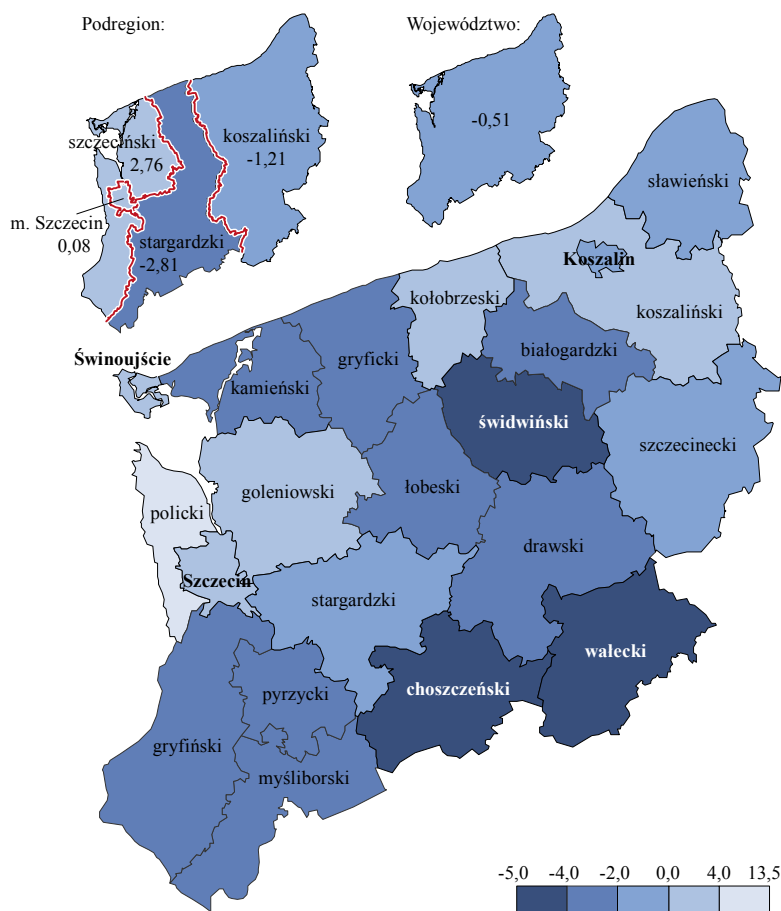
Wyk. 15. **Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności**

czasie (w 2011 r. – o 855, w 2010 r. – o 937, a w 2005 r. – o 1723).

W 2011 r., podobnie jak w latach poprzednich, **saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych** ludności na pobyt stały było ujemne. Oznacza to, że liczba osób wymeldowanych z pobytu stałego w ciągu omawianego okresu przekroczyła liczbę osób zameldowanych na pobyt stały w tym

Wyk. 16. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie zachodniopomorskim według podregionów i powiatów w 2011 r.

zachodniopomorskim według powiatów w 2011 r. należy stwierdzić, iż przyjęło ono wartości dodatnie tylko w 6 powiatach, tj.: m. Szczecinie, goleniowskim, kolobrzskim, m. Świnoujściu, koszalińskim oraz polickim, przy czym saldo migracji na pobyt stały w powiecie polickim było zdecydowanie wyższe niż w pozostałych.

Odnosząc się tylko do migracji zagranicznych należy stwierdzić, iż ostatnie lata pokazują spadek liczby wyjazdów Polaków za granicę na pobyt stały. O ile w Polsce w latach 2005–2011 liczba emigrantów przekraczała jeszcze liczbę imigrantów, to w województwie zachodniopomorskim już od 2009 r. liczba osób powracających z zagranicy i meldujących się na pobyt stały w regionie przekroczyła liczbę tych, którzy wymeldowali się z pobytu stałego w związku z wyjazdem poza granicę kraju. Saldo migracji zagranicznych w województwie w 2011 r. wyniosło 116 osób.

Analizując saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały w województwie

WYNIKI NARODOWEGO SPISU Powszechnego LUDNOŚCI I MIESZKAŃ 2011

Tabl. 4. **Ludność faktycznie zamieszkała i rezydująca według Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011**

Wyszczególnienie	Ludność faktycznie zamieszkała (w tys.)			Ludność rezydująca (w tys.)		
	Polska	Zachodniopomorskie		Polska	Zachodniopomorskie	
			Polska = 100			Polska = 100
Ogółem	38 501	1687	4,4	37244	1614	4,3
w tym:						
mężczyźni	18 432	811	4,4	17830	776	4,4
kobiety	20 067	875	4,4	19413	838	4,3
miasta.....	23 169	1143	4,9	22318	1089	4,9
wieś.....	15 332	544	3,5	14927	525	3,5
Współczynnik feminizacji	109	108	x	109	108	x
Gęstość zaludnienia	123	74	x	119	71	x
Ludność w wieku:						
przedprodukcyjnym	7318	317	x	7202	308	x
produkcyjnym	24449	1087	x	23352	1025	x
w tym:						
mobilny	15121	650	x	14308	603	x
niemobilny	9328	437	x	9044	423	x
poprodukcyjnym	6730	283	x	6686	281	x
Współczynnik obciążenia demograficznego.....	57	55	x	59	57	x

Dane prezentujące ludność w województwie zachodniopomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa zachodniopomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Stan i ruch naturalny ludności w województwie zachodniopomorskim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie zachodniopomorskim” – publikacja dostępna co roku w wersji książkowej oraz elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

RYNEK PRACY

■ ZATRUDNIENIE

Rok 2011 był drugim z kolei, w którym notowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw, ale tempo tego wzrostu w kolejnych kwartalnych okresach narastających ulegało powolnemu, lecz systematycznemu zmniejszeniu.

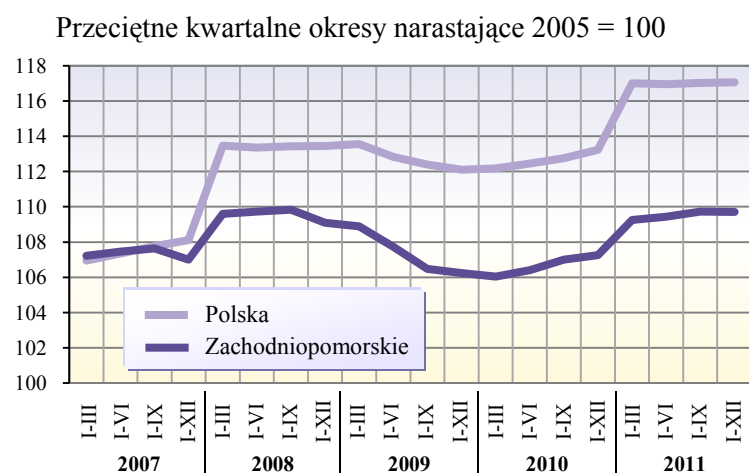
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie zachodniopomorskim w 2011 r. ukształtowało się na poziomie 164,1 tys. osób, tj. o 2,3% wyższym w stosunku do poprzedniego roku (wobec wzrostu o 1,0% odpowiednio w 2010 r.). W skali kraju odnotowano wzrost zatrudnienia w porównaniu z rokiem poprzednim o 3,4% (po wzroście odpowiednio o 1,0% w 2010 r.).

Dane o przeciętnym zatrudnieniu obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz niepełnym, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Tabl. 5. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw**

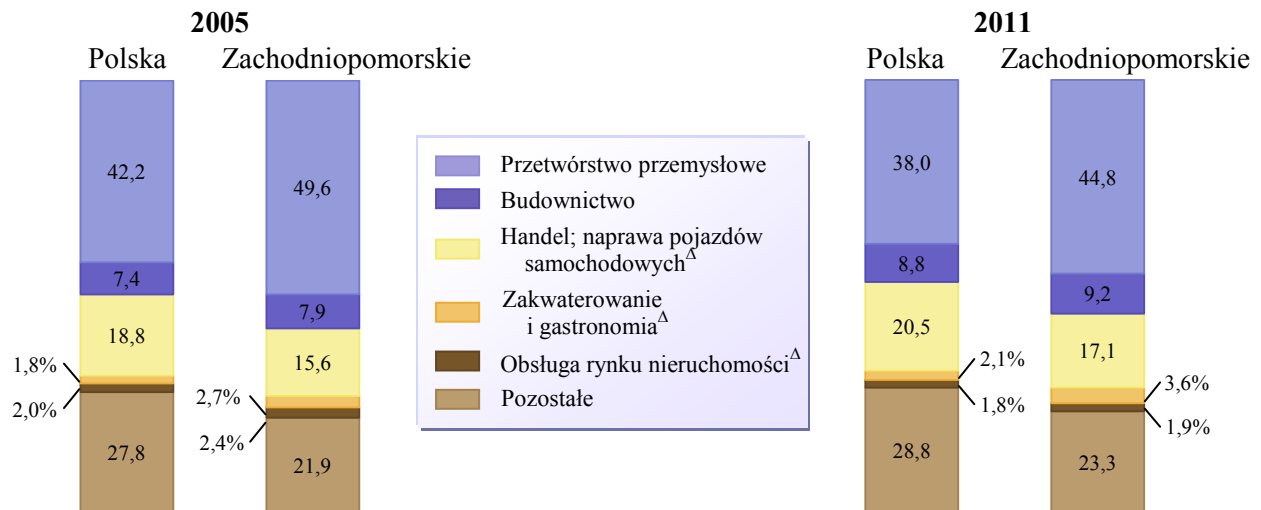
Wyszczególnienie	2005	2010	2011		
	w tysiącach		2005=100	2010=100	
Polska	4646,4	5260,9	5439,1	117,1	103,4
Zachodniopomorskie	149,6	160,4	164,1	109,7	102,3
Szczecin.....	.	43,9	45,3	x	103,2

Wyk. 17. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw**

W 2011 r. udział sektora prywatnego ukształtował się na poziomie 87,3% i zwiększył się zarówno w porównaniu z rokiem poprzednim, jak i 2005 odpowiednio o 0,9 pkt proc. i 7,0 pkt proc. W jednostkach sektora prywatnego przeciętne zatrudnienie wyniosło 143,3 tys. osób, co oznacza wzrost o 3,4% w stosunku do zanotowanego rok wcześniej oraz wzrost o 19,2% w odniesieniu do stanu sprzed sześciu lat. Przedsiębiorstwa sektora publicznego w omawianym okresie zatrudniały 20,8 tys. osób, tj. o 4,9% mniej niż w 2010 r. i o 29,5% mniej niż w 2005 r.

Wyk. 18. Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007

Przeciętne zatrudnienie w przetwórstwie przemysłowym wyniosło 73,6 tys. osób i stanowiło 44,8% ogółu zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw, natomiast najmniejszą grupę stanowili zatrudnieni w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej oraz obsłudze rynku nieruchomości (w obu sekcjach po 3,1 tys. osób, tj. 1,9% ogólnej liczby zatrudnionych).

Tabl. 6. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w województwie zachodniopomorskim

Wyszczególnienie	2010				2011			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	97,4	98,8	100,5	101,0	103,0	102,9	102,5	102,3
w tym:								
Przemysł	91,1	93,8	95,9	96,5	103,6	102,8	102,7	102,8
w tym:								
przetwórstwo przemysłowe	89,9	93,0	95,8	97,1	107,2	106,2	105,7	105,3
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	102,5	101,1	100,6	100,1	101,3	102,9	102,7	101,2
Budownictwo	107,2	107,8	107,2	109,3	101,2	100,7	102,9	102,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	104,5	101,4	102,2	102,3	98,5	101,8	100,9	100,1
Transport i gospodarka magazynowa	101,1	102,6	106,0	106,3	104,0	102,8	101,0	100,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	110,9	111,7	114,1	116,1	113,0	108,6	105,3	102,8
Informacja i komunikacja ..	103,7	103,5	105,5	107,2	124,7	126,5	126,5	123,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	98,6	99,4	101,3	101,7	98,7	96,0	94,4	92,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..	100,3	103,2	105,0	103,5	100,6	99,2	100,0	98,6

W porównaniu z rokiem poprzednim przeciętne zatrudnienie zmniejszyło się przede wszystkim w obsłudze rynku nieruchomości (o 7,1%) oraz administrowaniu i działalności wspierającej (o 1,4%), natomiast wzrosło m.in. w informacji i komunikacji (o 23,7%), przetwórstwie przemysłowym (o 5,3%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 2,8%), budownictwie (o 2,4%), a także dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 1,2%).

■ BEZROBOCIE REJESTROWANE

W końcu 2011 r. zanotowano spadek ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych (największy wśród osób pozostających bez pracy przez okres od 1 do 3 miesięcy). Liczba ofert pracy (wg stanu w końcu roku) była niższa niż przed rokiem.

W końcu grudnia 2011 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa zachodniopomorskiego wyniosła 108,9 tys. osób i była niższa od zanotowanej przed rokiem (o 1,1 tys. osób, tj. o 1,0%), a także niższa niż w 2005 r. (o 59,9 tys. osób, tj. o 35,5%). Należy przypomnieć, że w roku 2010 liczba bezrobotnych w porównaniu z rokiem 2009 zwiększyła się o 3,8%. Na koniec 2011 r. w Polsce liczba bezrobotnych była o 1,4% wyższa niż rok wcześniej (wobec wzrostu o 3,3% w 2010 r.). W stosunku do 2005 r. spadek wyniósł 28,5% i był znacznie mniejszy niż w skali województwa.

Dane o bezrobociu rejestrowanym dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001) z późniejszymi zmianami.

Tabl. 7. **Bezrobocie rejestrowane**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POLSKA			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	2773,0	1954,7	1982,7
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	2793,2	3042,0	2591,5
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	3019,8	2979,8	2563,5
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ..	158	83	90
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	17,6	12,4	12,5

^a W ciągu roku.

Tabl. 7. **Bezrobocie rejestrowane** (dok.)
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
ZACHODNIOPOMORSKIE			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	168,8	110,0	108,9
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	171,3	179,8	148,7
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	185,1	175,7	149,8
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ..	237	98	130
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	25,6	17,8	17,5
SZCZECIN			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	25,5	16,5	16,9
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	25,4	30,3	26,2
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	27,6	28,1	25,7
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ..	69	57	101
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	14,1	9,7	9,9

^a W ciągu roku.

W województwie zachodniopomorskim w końcu 2011 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, wzrost liczby bezrobotnych odnotowano w dziewięciu powiatach, przy czym najwyższy - w łobeskim (o 8,3%), a najmniejszy - w wałeckim (o 0,1%). W powiatach: białogardzkim, goleniowskim, gryfińskim, kamieńskim, kołobrzesckim, koszalińskim, myśliborskim, polickim, pyrzyckim, stargardzkim, świdwińskim i mieście na prawach powiatu Świnoujściu notowano spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych.

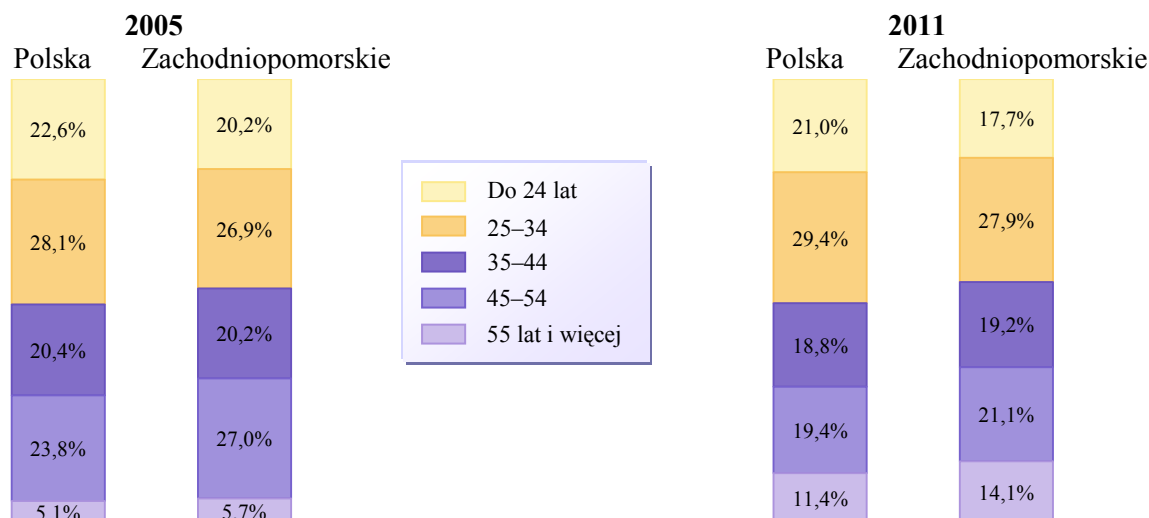
Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które utraciły bądź nie nabyły prawa do zasiłku.

W omawianym okresie 81,6% ogółu bezrobotnych w regionie nie posiadało prawa do zasiłku (w 2010 r. – 81,1%), 81,6% stanowiły osoby uprzednio pracujące (w poprzednim roku – 80,8%), a 41,3% to mieszkańcy wsi (przed rokiem – 41,4%).

W końcu grudnia 2011 r. w województwie zachodniopomorskim wśród bezrobotnych, przeważały kobiety. Stanowiły one 53,8% ogółu zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, a ich liczba była o 2,4% wyższa niż rok wcześniej (udział kobiet w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych zwiększył się w skali roku o 1,3 pkt proc.).

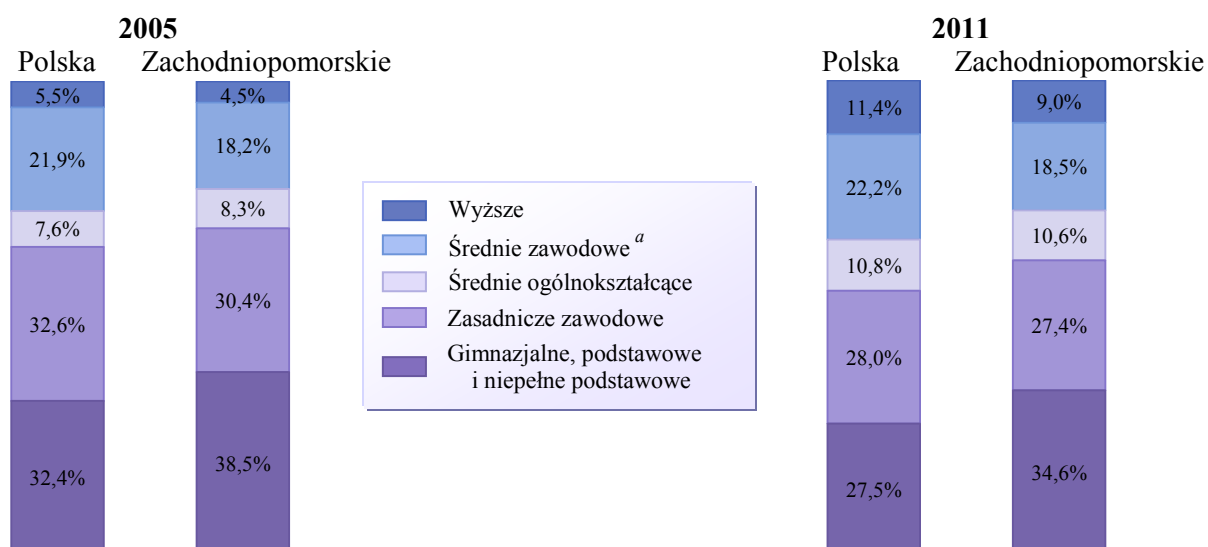
Bezrobocie nadal dotyczyło przede wszystkim ludzi młodych. W końcu grudnia 2011 r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (30,4 tys.), a ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się w porównaniu z poprzednim rokiem (o 0,2 pkt proc. do 27,9%). Udział bezrobotnych osób w wieku 45-54 lata zmniejszył się o 1,1 pkt proc. do 21,1%.

Wyk. 19. **Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według wieku**
Stan w dniu 31 XII

Większość bezrobotnych rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. Dwie najliczniejsze grupy stanowiły osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe oraz zasadnicze zawodowe (odpowiednio 34,6% i 27,4% ogółu bezrobotnych). Udział obu wyżej wymienionych grup zmniejszył się w porównaniu z 2010 r., w tym osób z najniższym wykształceniem – o 0,6 pkt proc. Coraz większe problemy na rynku pracy odczuwały również osoby z wyższym wykształceniem, których zbiorowość w ciągu ostatniego roku zwiększyła się najbardziej (o 9,7%), a ich odsetek wzrósł o 0,9 pkt proc. do poziomu 9,0%.

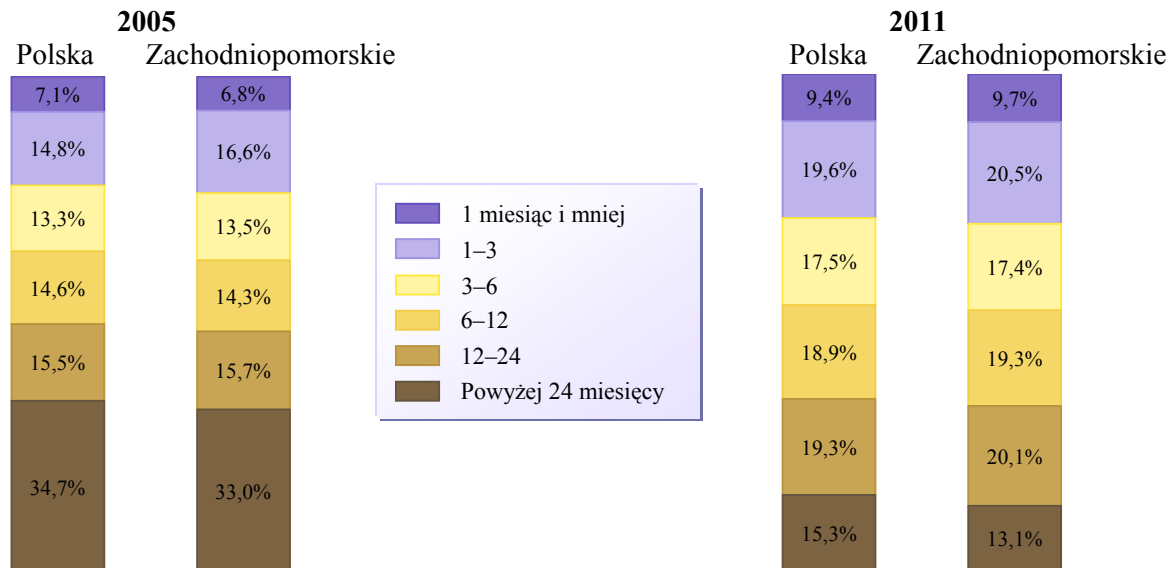
Wyk. 20. **Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według poziomu wykształcenia**
Stan w dniu 31 XII

^a Łącznie z policealnym.

Spośród wszystkich kategorii bezrobotnych wyodrębnionych ze względu na czas pozostawania bez pracy największy wzrost (o 44,5%) w ujęciu rocznym odnotowano w przypadku osób pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy (udział tej grupy bezrobotnych w ogółem wzrósł do 13,1%, tj. o 4,1 pkt proc.). Udział osób pozostających bez pracy 6–12 miesięcy wzrósł do 19,3%, tj. o 0,6 pkt proc.

Wyk. 21. **Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy^a**
Stan w dniu 31 XII

^a Przedziały zostały domknięte prawostronnie.

Największe trudności ze znalezieniem pracy miały osoby dotychczas niepracujące oraz z krótkim stażem (1–5 lat), które łącznie stanowiły ponad jedną trzecią ogólnej liczby bezrobotnych (odpowiednio 18,4% i 22,3%). W porównaniu z rokiem poprzednim najbardziej pogorszyła się sytuacja osób ze stażem do 1 roku, których odsetek wzrósł do poziomu 17,2%, tj. o 0,3 pkt proc.

W województwie zachodniopomorskim w końcu grudnia 2011 r. liczba bezrobotnych w większości kategorii osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy była wyższa niż rok wcześniej, w tym najbardziej wzrosła w przypadku osób długotrwale bezrobotnych (o 10,9%). Była to jednocześnie najliczniejsza grupa bezrobotnych – jej udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. zwiększył się o 5,5 pkt proc. do poziomu 51,4%. Zmiany odnotowano także w przypadku osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (ich odsetek wzrósł o 1,3 pkt proc. do 26,4%), osób bez kwalifikacji zawodowych (wzrost o 2,8 pkt proc. do 31,8%) oraz bezrobotnych do 25 roku życia (spadek o 1,1 pkt proc. do 17,7%). Na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem utrzymał się udział osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia (13,5%) oraz niepełnosprawnych (4,2%).

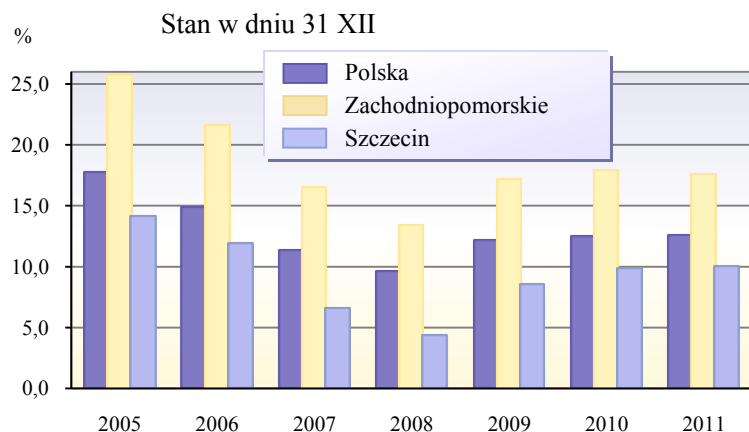
Tabl. 8. **Bezrobocie rejestrowane w województwie zachodniopomorskim**

Wyszczególnienie	2010				2011			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu):								
w tysiącach osób	115,6	98,0	98,1	110,0	120,0	103,3	100,8	108,9
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	118,9	111,8	107,5	103,8	103,9	105,4	102,8	99,0
Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ):								
w tysiącach osób	47,9	36,3	44,3	51,3	42,4	29,6	36,2	40,5
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	100,5	95,3	98,1	102,5	88,4	81,6	81,7	78,9
Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ):								
w tysiącach osób	38,3	53,8	44,3	39,4	32,3	46,3	38,7	32,4
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	115,8	113,2	106,4	111,3	84,4	86,1	87,6	82,1
Płynność bezrobocia (napływ - odpływ) w tysiącach osób	9,6	-17,5	0,1	11,9	10,1	-16,7	-2,5	8,1
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %	18,3	15,9	15,9	17,8	18,9	16,7	16,4	17,5

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Stopa bezrobocia rejestrowanego zarówno w skali kraju, jak i województwa, w kolejnych miesiącach 2011 r. była wyższa niż rok wcześniej. Natomiast w województwie na sam koniec IV kwartału zanotowano jej spadek. W końcu grudnia wskaźnik ogólnokrajowy wyniósł 12,5% i wzrósł o 0,1 pkt proc. w odniesieniu do zanotowanego przed rokiem, ale był niższy o 5,1 pkt proc. w porównaniu z analogicznym okresem 2005 r. W województwie w końcu 2011 r. stopa bezrobocia rejestrowanego

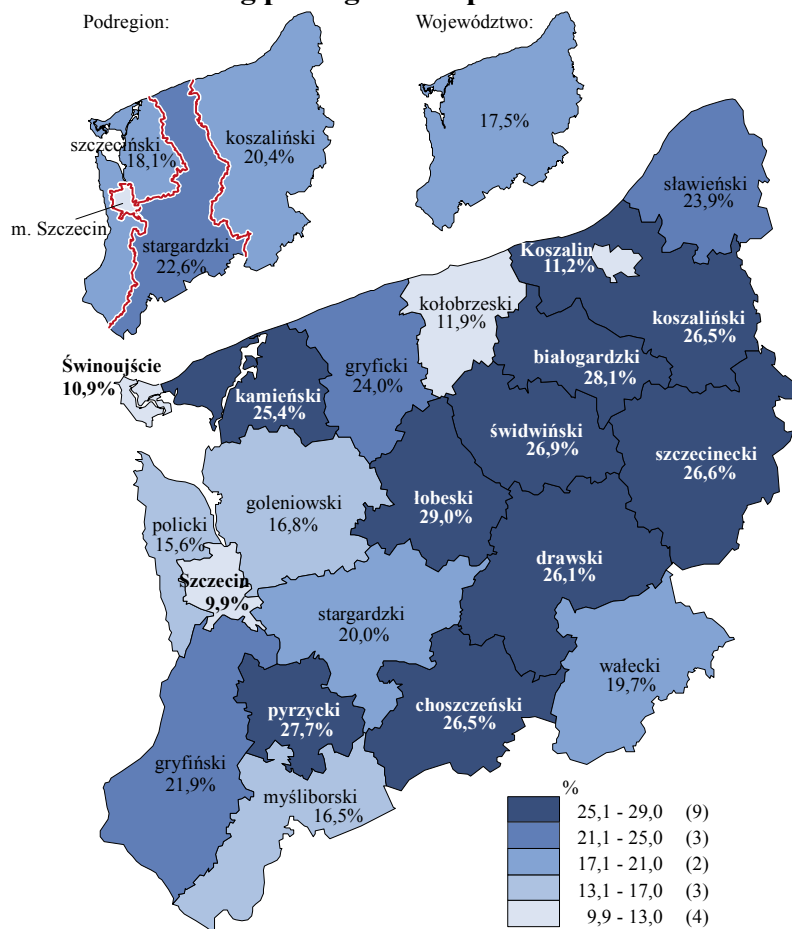
ukszałtowała się na poziomie 17,5% i była o 0,3 pkt proc. niższa niż rok wcześniej oraz niższa (o 8,1 pkt proc.) w stosunku do 2005 r.

Wyk. 22. **Stopa bezrobocia rejestrowanego**

Wzrost omawianego wskaźnika w skali roku odnotowano w siedmiu powiatach, a skala tego wzrostu kształtowała się od 0,2 pkt proc. w powiecie drawskim i szczecineckim oraz miastach powiatowych Koszalinie i Szczecinie do 1,4 pkt proc. w powiecie łobeskim. Spadek notowano w trzynastu powiatach,

m.in.: białogardzkim (o 2,7 pkt proc.), goleniowskim i kamieńskim (o 1,6 pkt proc.), gryfińskim (o 1,5 pkt proc.), a także w Świnoujściu (o 1,0 pkt proc.). Nadal obserwowano dość duże terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia w województwie. Rozpiętość pomiędzy najniższą i najwyższą wartością wskaźnika w powiatach wyniosła 19,1 pkt proc. i w skali roku zmniejszyła się o 2,0 pkt proc. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiatach: łobeskim (29,0%), białogardzkim (28,1%) oraz pyrzyckim (27,7%), zaś najniższą — w Szczecinie (9,9%), Świnoujściu (10,9%) i Koszalinie (11,2%).

Wyk. 23. **Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie zachodniopomorskim według podregionów i powiatów w 2011 r.**

Stan w dniu 31 XII; W nawiasach podano liczbę powiatów.

W 2011 r. w województwie zachodniopomorskim liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 148,7 tys. osób i była mniejsza niż przed rokiem (o 31,1 tys., tj. o 17,3%), a także mniejsza w porównaniu z 2005 r. (o 22,6 tys., tj. o 13,2%).

Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich odsetek w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych pozostał na tym samym poziomie co w 2010 roku i wyniósł 83,0%. W skali roku obniżył się udział osób dotychczas nie pracujących (do 21,3%, tj. o 2,6 pkt proc.) oraz zamieszkałych na wsi (do 37,4%, tj. o 0,1 pkt proc.). Na tym samym poziomie utrzymał się

odsetek osób zarejestrowanych po raz pierwszy (17,0%) oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy (1,8%).

Z ewidencji bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim w ciągu 2011 r. skreślono 149,8 tys. osób, tj. o 14,8% mniej niż przed rokiem oraz o 11,6% mniej niż w 2005 r. Główną przyczynę wyrejestrowania stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 67,7 tys. osób (wobec 71,5 tys. przed rokiem). Udział tej kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się w ujęciu rocznym o 4,5 pkt proc. do 45,2%.

W strukturze osób wykreślonych z ewidencji zmiany odnotowano również w przypadku osób, które rozpoczęły staż lub szkolenia u pracodawców (ich odsetek spadł do 5,2%, tj. o 9,5 pkt proc.). Wzrósł natomiast udział osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do pracy (do 33,1%, tj. o 1,6 pkt proc.) oraz dobrowolnej rezygnacji z niego (do 5,9%, tj. o 1,2 pkt proc.).

W 2011 r. w województwie zachodniopomorskim bilans bezrobotnych kształtował się korzystnie, tzn. w ciągu roku wyrejestrowano o 1,1 tys. osób więcej niż włączono do ewidencji. Relacja napływu do odpływu z bezrobocia ukształtowała się na poziomie 99,3%, podczas gdy w Polsce wskaźnik ten wyniósł 101,1%.

Powiatowe urzędy pracy w województwie zachodniopomorskim w ciągu całego 2011 r. miały do dyspozycji 36,5 tys. ofert pracy, tj. o 31,6% mniej niż rok wcześniej. W końcu grudnia na 1 ofertę pracy przypadało 130 bezrobotnych (wobec 98 osób przed rokiem) i wskaźnik ten był wyższy niż w skali kraju. Najkorzystniejsza sytuacja miała miejsce w Koszalinie (47 osób na 1 ofertę) oraz powiecie myśliborskim (52 osoby). W Szczecinie na 1 ofertę pracy przypadało 101 osób bezrobotnych.

■ BADANIE AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w IV kwartale 2011 r. w województwie zachodniopomorskim wskazują, że w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku:

- liczba bezrobotnych nie zmieniła się natomiast wzrosła stopa bezrobocia,
- zmniejszył się wskaźnik zatrudnienia,
- wzrosło obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi,
- zwiększyła się liczba biernych zawodowo.

W IV kwartale 2011 r. zbiorowość aktywnych zawodowo w regionie liczyła 646 tys. osób, a biernych zawodowo – 607 tys. Ludność aktywną zawodowo tworzyli pracujący (570 tys. osób) i bezrobotni (76 tys.).

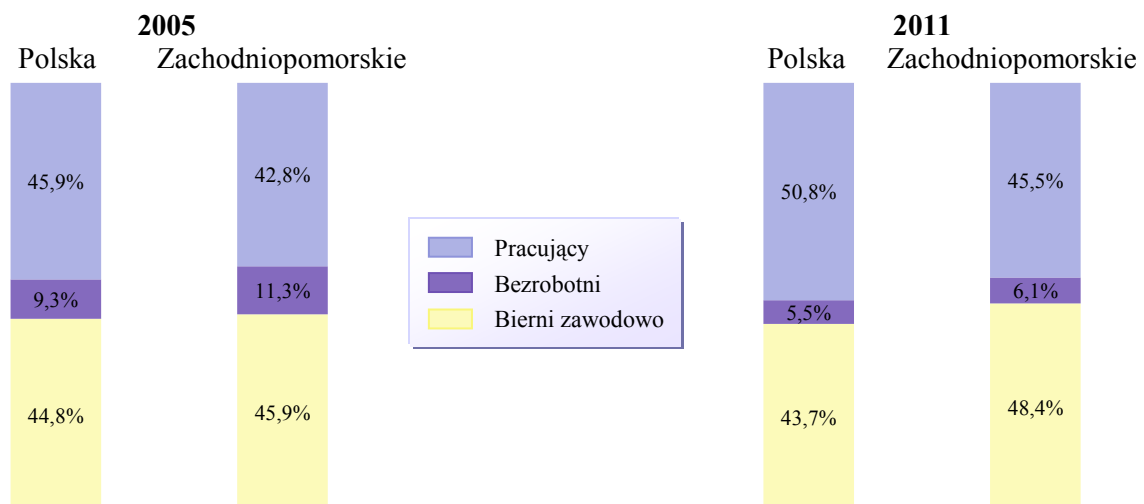
*Dane o **aktywności ekonomicznej ludności** w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby będące członkami wylosowanych gospodarstw domowych.*

Tabl. 9. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POLSKA			
Aktywni zawodowo w tys.	17283	17724	17951
pracujący	14390	16075	16201
bezrobotni	2894	1649	1750
Bierni zawodowo w tys.	14051	14016	13934
Współczynnik aktywności zawodowej w %	55,2	55,8	56,3
Wskaźnik zatrudnienia w %	45,9	50,6	50,8
Stopa bezrobocia w %	16,7	9,3	9,7
ZACHODNIOPOMORSKIE			
Aktywni zawodowo w tys.	703	665	646
pracujący	556	589	570
bezrobotni	146	76	76
Bierni zawodowo w tys.	596	593	607
Współczynnik aktywności zawodowej w %	54,1	52,9	51,6
Wskaźnik zatrudnienia w %	42,8	46,8	45,5
Stopa bezrobocia w %	20,8	11,4	11,8

Struktura ludności według statusu na rynku pracy uległa zmianie zarówno w stosunku do notowanej w IV kwartale roku poprzedniego, jak i sześciu lat wcześniej. W odniesieniu do analogicznego okresu 2010 r. zmniejszył się o 1,3 pkt proc. udział pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej. W porównaniu z IV kwartałem 2005 r. obserwowano wzrost udziału pracujących (o 2,7 pkt proc.) oraz spadek odsetka bezrobotnych (o 5,1 pkt proc.). Odsetek bezrobotnych w liczbie osób aktywnych zawodowo zmniejszył się (o 0,4 pkt proc.) do 11,8%.

Wyk. 24. Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej wg statusu na rynku pracy w IV kwartale

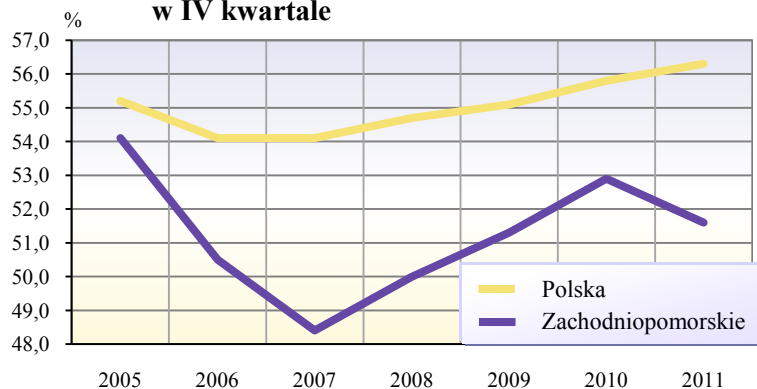
Liczba aktywnych zawodowo w IV kwartale 2011 r. zmniejszyła się w stosunku do zanotowanej w analogicznym okresie poprzedniego roku o 2,9%, natomiast w odniesieniu do sytuacji sprzed sześciu lat – o 8,1%. Tendencję malejącą obserwowano zarówno wśród mężczyzn, jak i kobiet.

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem.

W omawianym okresie w województwie współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie 51,6% (jego wartość dla kraju wyniosła 56,3%). W regionie w ujęciu rocznym

zaobserwowano spadek aktywności zawodowej, a opisujący ją współczynnik zmniejszył się o 1,3 pkt proc., natomiast w odniesieniu do analogicznego kwartału 2005 r. – zmniejszył się o 2,5 pkt proc. (w skali kraju zaobserwowano wzrost odpowiednio o 0,5 pkt proc. i 1,1 pkt proc.). W analizowanym okresie w województwie zachodniopomorskim wyższą wartość wskaź-

Wyk. 25. **Współczynnik aktywności zawodowej w IV kwartale**

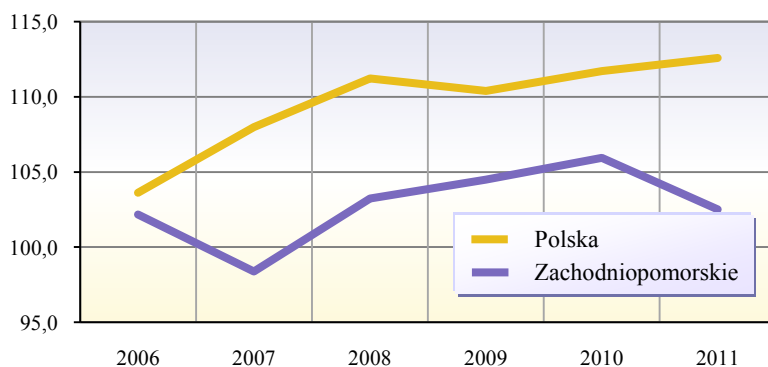

nika aktywności zawodowej zanotowano wśród mężczyzn niż wśród kobiet (60,8%, wobec 43,5%).

*Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:*

- *wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;*
- *miały pracę, ale jej nie wykonywały:*
 - *z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,*
 - *z innych powodów przy czym długość przerwy w pracy wynosiła do 3 miesięcy oraz od 2006 r. – powyżej 3 miesięcy i dotyczyła osób, które były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.*

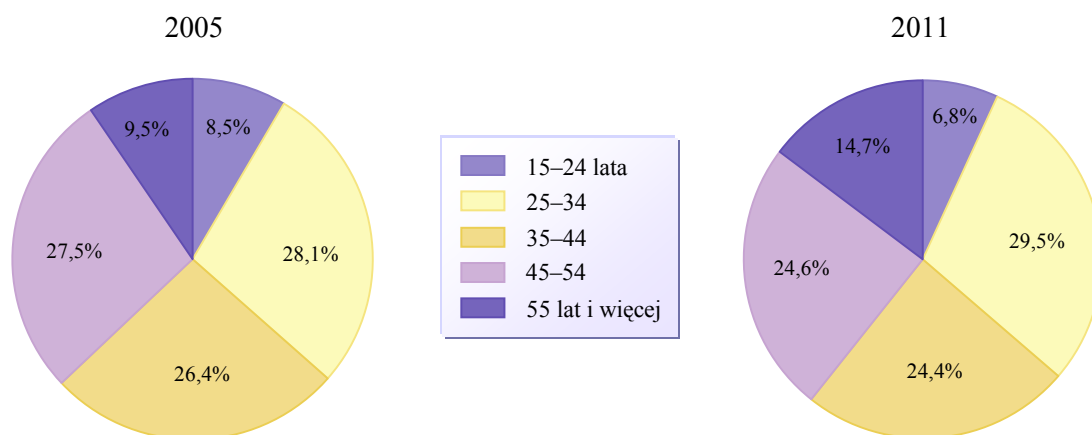
Wyk. 26. **Dynamika liczby pracujących w IV kwartale**
IV kwartał 2005 = 100

Zbiorowość pracujących w IV kwartale 2011 r. liczyła 570 tys. i spadła o 19 tys. w porównaniu z rokiem poprzednim. W porównaniu z analogicznym okresem 2005 r. omawiana populacja zwiększyła się o 14 tys. osób (tj. o 2,5%). W analizowanym okresie w populacji pracujących mniejszy udział (44,9%) miały kobiety.

Biorąc pod uwagę wiek pracujących, w IV kwartale 2011 r. najmniejszy udział w omawianej zbiorowości miały osoby w wieku 15–24 lata (6,8%). Osoby w wieku 55 lat i więcej stanowiły 14,7% ogółu pracujących. Natomiast udziały pozostałych grup wyodrębnionych ze względu na wiek były zbliżone i mieściły się w granicach 24,4%–29,5%.

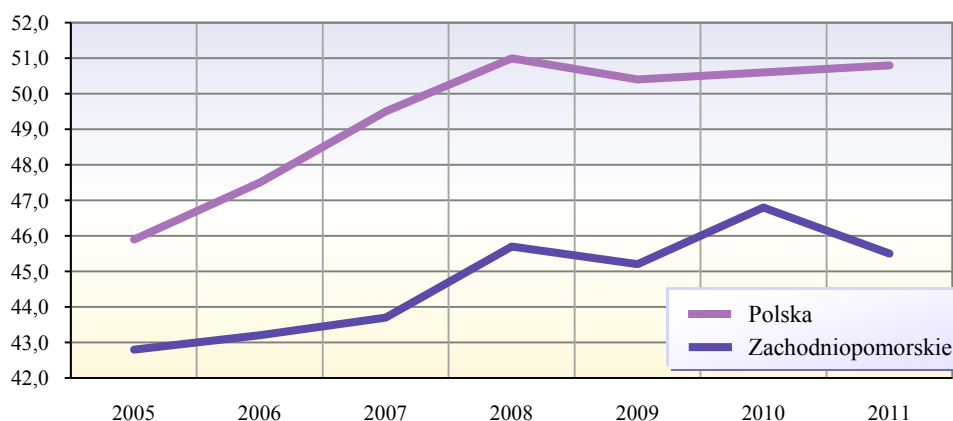
Wyk. 27. **Struktura pracujących według wieku w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale**

Wskaźnik zatrudnienia w województwie zachodniopomorskim wyniósł 45,5% i był o 5,3 pkt proc. niższy od średniego w kraju. W odniesieniu do analogicznego kwartału 2010 r. zmniejszył się on o 1,3 pkt proc. (w skali kraju wzrósł o 0,2 pkt proc.).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem.

Wyk. 28. **Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale**

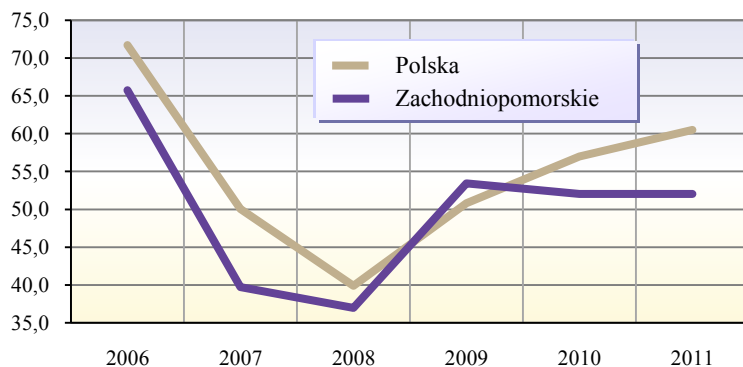

W IV kwartale 2011 r. liczba bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim wyniosła 76 tys. osób i w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego nie zmieniła się. Liczba bezrobotnych męż-

Bezrobotni to osoby w wieku 15-74 lata, które w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, aktywnie poszukiwały pracy i były gotowe podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

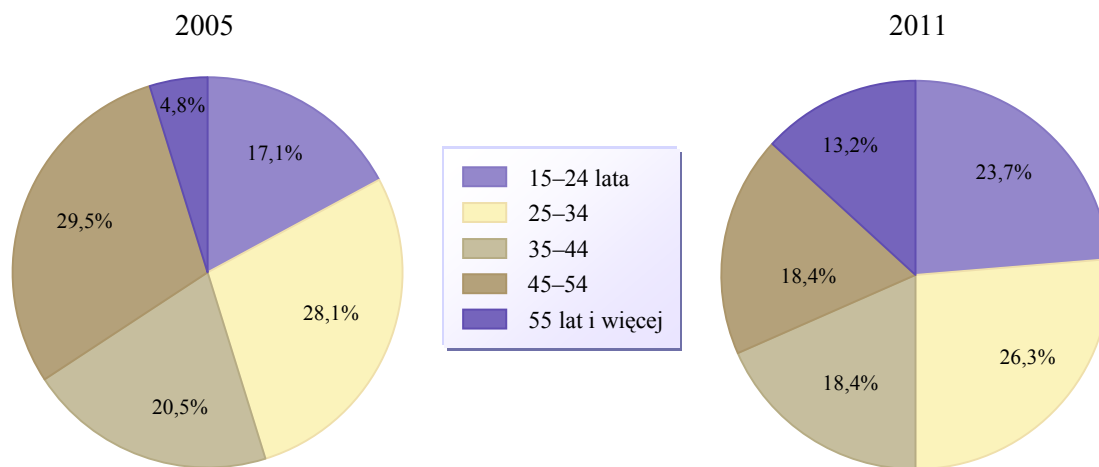
czyzn w tym okresie obniżyła się o 4 tys. (o 8,7%) do 42 tys. osób, a kobiet zwiększyła się o 4 tys. (o 13,3%) do 34 tys. osób. W porównaniu z analogicznym okresem 2005 r. liczba osób bezrobotnych była niższa o 70 tys. (o 47,9%). W IV kwartale 2011 r. wśród ogółu osób bezrobotnych w regionie większość (55,3%) stanowili mężczyźni.

Wyk. 29. **Dynamika liczby bezrobotnych w IV kwartale**
IV kwartał 2005 = 100

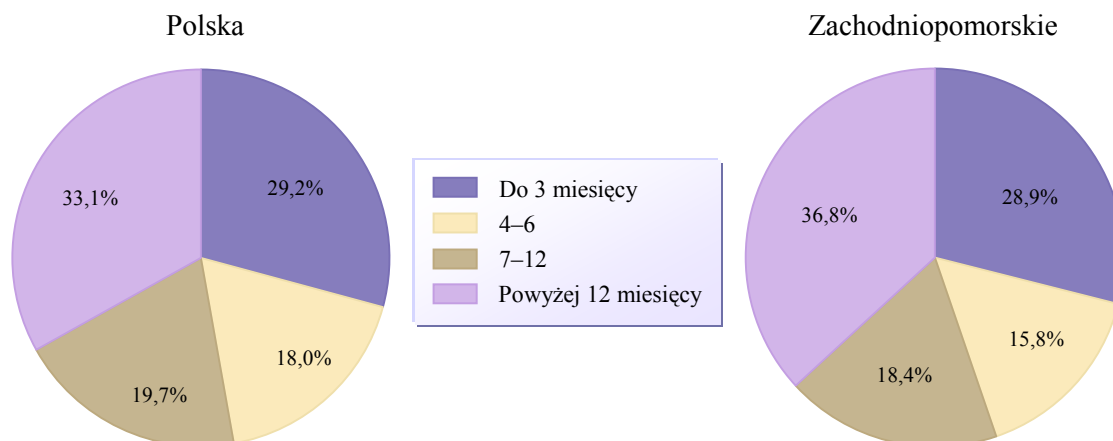
Analiza bezrobotnych pod względem wieku w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale 2011 r. wykazała, że najliczniejszą grupę tworzyły osoby należące do przedziału wiekowego 25–34 lata (26,3% ogółu bezrobotnych). Najmniejsza zbiorowość obejmowała osoby 55–letnie i starsze (13,2%).

Wyk. 30. **Struktura bezrobotnych według wieku w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale**

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w IV kwartale 2011 r. w województwie zachodniopomorskim wyniósł 10,9 miesiąca. Na przestrzeni roku okres ten uległ wydłużeniu o 0,2 miesiąca. W analizowanym okresie w regionie liczba osób długotrwale poszukujących pracy (tzn. dłużej niż rok) wyniosła 28 tys. i stanowiła 36,8% ogółu bezrobotnych (wobec 35,5% rok wcześniej). W kraju w IV kwartale 2011 r. odsetek osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 33,1% i w porównaniu z zanotowanym przed rokiem zwiększył się o 3,7 pkt proc.

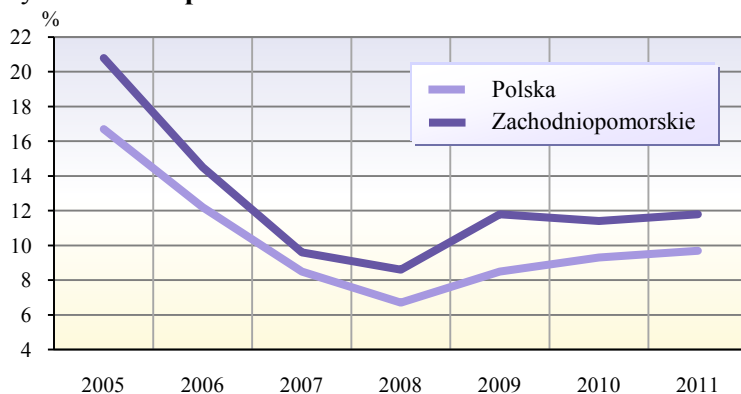
Wyk. 31. **Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w IV kwartale 2011 r.**

Stopa bezrobocia w IV kwartale 2011 r. w województwie zachodniopomorskim ukształtowała się na poziomie 11,8% i była o 2,1 pkt proc. wyższa od wskaźnika ogólnokrajowego. Na przestrzeni roku w regionie wzrosła o 0,4 pkt proc. (w Polsce – również o 0,4 pkt proc.), natomiast w odniesieniu do analogicznego okresu 2005 r. odnotowano spadek stopy bezrobocia o 9,0 pkt proc. (w kraju – o 7,0 pkt proc.). W IV kwartale 2011r. w województwie analizowany wskaźnik w przypadku mężczyzn wyniósł 11,8%, a wśród kobiet 11,7%.

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

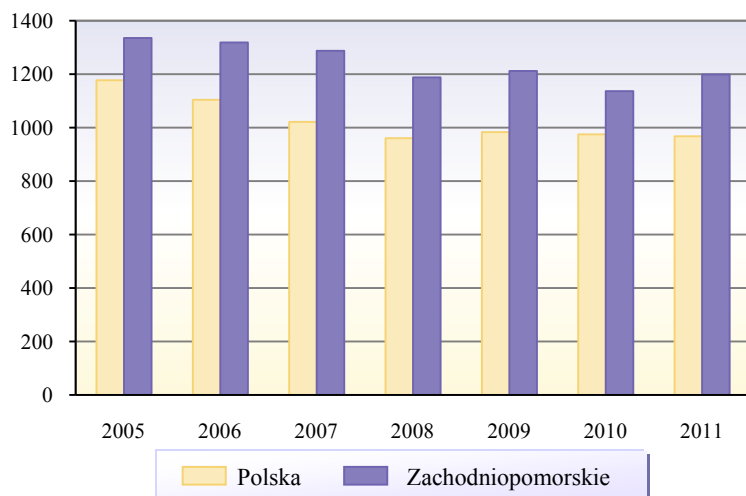
Wyk. 32. **Stopa bezrobocia w IV kwartale**

W IV kwartale 2011 r. zbiorowość biernych zawodowo liczyła 607 tys. osób i stanowiła 48,4% ogółu mieszkańców województwa w wieku 15 lat i więcej. Udział biernych zawodowo w ogólnej liczbie ludności kraju w tym wieku ukształtował się na poziomie 43,7%. Na przestrzeni roku liczba

nieaktywnych zawodowo w województwie zachodniopomorskim zwiększyła się o 2,4%, a w stosunku do analogicznego okresu 2005 r. była wyższa o 1,8%. W skali kraju w analogicznym okresie liczebność analizowanej populacji zmniejszyła się odpowiednio o 0,6% i 0,8%. Większość populacji osób nieaktywnych zawodowo w regionie tworzyły kobiety, których udział w IV kwartale 2011 r. wyniósł 62,1%.

Wyk. 33. **Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących w IV kwartale**

W IV kwartale 2011 r. na 1000 pracujących przypadało łącznie 1198 osób bezrobotnych i biernych zawodowo. Rok wcześniej obciążenie to wynosiło 1135 osoby, natomiast w analogicznym okresie 2005 r. – 1334 osób. W IV kwartale 2011 r. w regionie na 1000 pracujących przypadało więcej osób pozostających bez pracy niż w skali kraju. To samo zjawisko zaobserwowaliśmy również w 2010 r. i 2005 r.

Dane prezentujące rynek pracy w województwie zachodniopomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa zachodniopomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie zachodniopomorskim” – opracowanie sygnałne dostępne co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

WYNAGRODZENIA

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2011 r. w województwie zachodniopomorskim ukształtowało się na poziomie wyższym niż rok wcześniej, a jego systematyczny i powolny wzrost notowano w kolejnych okresach narastających omawianego roku. W porównaniu z 2010 r. zwiększył się również czas przepracowany w sektorze przedsiębiorstw oraz średnie wynagrodzenie za godzinę pracy.

Tabl. 10. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw**

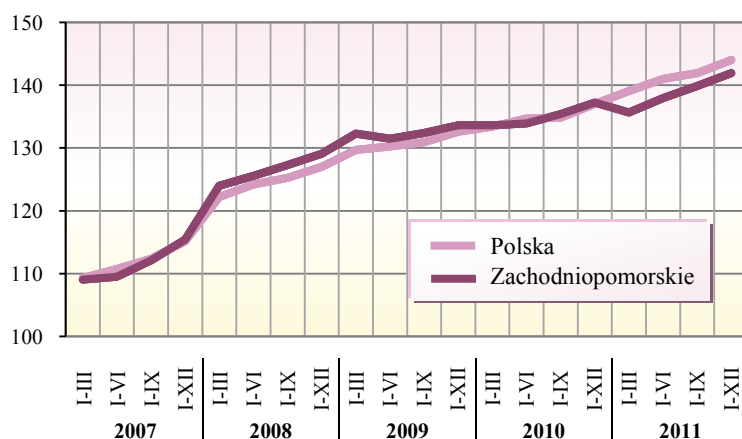
Wyszczególnienie	2005	2010	2011		
	w złotych			2005=100	2010=100
Polska	2502,79	3429,64	3604,02	144,0	105,1
Zachodniopomorskie.....	2229,59	3059,96	3164,73	141,9	103,4
Szczecin.....	.	3433,37	3628,58	x	105,7

W 2011 r. w województwie przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło poziom 3164,73 zł i było wyższe niż w roku poprzednim o 3,4%. W kraju przeciętna płaca brutto wyniosła 3604,02 zł, co oznacza wzrost o 5,1% w odniesieniu do zanotowanej przed rokiem.

Przeciętne wynagrodzenie brutto to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku do podziału lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie, po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.

Wyk. 34. **Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw**

Przeciętne miesięczne 2005 = 100

W województwie zachodniopomorskim w sektorze publicznym przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto osiągnęło wartość 4140,49 zł i zwiększyło się o 5,7% w stosunku do poprzedniego roku. W sektorze prywatnym przeciętna płaca ukształtowała się na poziomie 3023,12 zł i była o 3,4% wyższa od zanotowanej w 2010 r.

Tabl. 11. **Dynamika przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie zachodniopomorskim**

Sektory	2010				2011			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	101,0	101,9	102,3	102,7	101,5	103,0	103,3	103,4
w tym:								
Przemysł	102,3	102,6	103,5	103,7	99,6	101,5	101,2	101,6
w tym:								
przetwórstwo przemysłowe	100,6	101,6	102,7	103,8	104,1	105,1	104,5	104,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	106,8	106,3	106,0	105,5	99,4	101,3	102,6	103,5
Budownictwo	101,0	100,5	99,6	99,1	100,3	102,7	102,7	102,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	99,7	100,7	100,2	101,1	101,6	101,9	103,9	103,3
Transport i gospodarka magazynowa	97,3	97,8	97,4	98,7	99,2	101,4	102,0	101,5
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	96,5	98,3	98,3	98,2	106,9	104,8	105,3	106,7
Informacja i komunikacja	103,5	104,6	105,4	105,4	104,8	105,8	104,3	104,2
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	105,3	105,3	105,2	105,6	103,6	104,9	104,7	105,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	102,5	105,4	106,6	106,0	105,2	108,4	111,7	112,4

W stosunku do poprzedniego roku wzrost wynagrodzeń wystąpił w większości sekcji sektora przedsiębiorstw w regionie, przy czym najwyższy notowano w administrowaniu i działalności wspierającej (o 12,4%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 8,8%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 6,7%), górnictwie i wydobywaniu (o 5,7%), obsłudze rynku nieruchomości (o 5,4%), a także w informacji i komunikacji (o 4,2%). Spadek nastąpił jedynie w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 17,8%).

Wyk. 35. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2011 r.**

W omawianym okresie najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w województwie zachodniopomorskim zanotowano w sekcjach: informacja i komunikacja oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę; przekroczyły one odpowiednio o 71,9% i 43,0% średnią płacę w sektorze przedsiębiorstw w regionie. Najniższe wynagrodzenia stwierdzono natomiast w zakwaterowaniu i gastronomii oraz administrowaniu i działalności wspierającej (odpowiednio o 22,1% i 21,8% mniejsze od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w województwie).

W 2011 r. w jednostkach sektora przedsiębiorstw w województwie przepracowano łącznie 289,5 mln godzin, tj. o 2,6% więcej niż przed rokiem. Przepracowany czas zmniejszył się o 5,5% w sektorze publicznym, natomiast w sektorze prywatnym – wzrósł o 3,9%. Najwięcej godzin przepracowano w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe – 128,6 mln (44,4% ogółu) i handel; naprawa pojazdów samochodowych – 51,4 mln (17,7%), zaś najmniej w górnictwie i wydobywaniu – 1,1 mln (0,4%) oraz pozostałej działalności usługowej – 1,6 mln (0,6%). Średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw w 2011 r. wyniósł 147 godzin.

Przeciętne wynagrodzenie godzinowe w tym okresie ukształtowało się na poziomie 21,53 zł, przy czym w sektorze publicznym osiągnęło wartość 29,27 zł, zaś w sektorze prywatnym – 20,45 zł. W porównaniu z 2010 r. zaobserwowano wzrost wynagrodzenia za godzinę pracy o 3,1% (w sektorze publicznym – o 6,4%, a w prywatnym – o 2,9%). Najwyższe wynagrodzenie za przepracowaną godzinę otrzymali zatrudnieni w sekcji informacja i komunikacja – 37,14 zł, a najniższe w zakwaterowaniu i gastronomii – 16,79 zł.

Dane prezentujące przeciętne wynagrodzenia brutto w województwie zachodniopomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
 - „Biuletyn statystyczny województwa zachodniopomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.
-

ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

W województwie zachodniopomorskim w 2011 r. przeciętna liczba emerytów i rencistów ukształtowała się na poziomie niższym niż rok wcześniej. Zmniejszenie liczby świadczeniobiorców było wynikiem systematycznego spadku w kolejnych okresach narastających omawianego roku. Liczba świadczeniobiorców ZUS w omawianym okresie malała, przy czym tempo jej spadku wzrastało w kolejnych okresach narastających 2011 r.

W analizowanym roku odnotowano wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto, przy czym wyższą dynamiką charakteryzowały się świadczenia wypłacane przez ZUS, niż wypłacane rolnikom indywidualnym w województwie zachodniopomorskim.

W 2011 r. w województwie zachodniopomorskim przeciętna liczba emerytów i rencistów wyniosła 367,9 tys. osób i była niższa od notowanej przed rokiem (o 7,2 tys. osób, tj. o 1,9%), i wyższa niż w 2006 r. (o 5,2 tys. osób, tj. o 1,4%). W kraju świadczenia otrzymywało przeciętnie 8740,8 tys. osób, czyli o 1,4% mniej niż w roku poprzednim i o 0,7% mniej niż w 2006 roku.

Tabl. 12. Świadczenia społeczne

Wyszczególnienie	2006	2010	2011		
	w liczbach bezwzględnych		2006=100	2010=100	
POLSKA ^a					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów pobierających w tys.:					
świadczenia wypłacane przez ZUS	7217,4	7491,4	7414,2	102,7	99,0
rolników indywidualnych	1586,0	1374,6	1326,6	83,6	96,5
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1214,75	1588,95	1669,22	137,4	105,1
w tym emerytura	1310,75	1698,35	1783,06	136,0	105,0
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	802,52	954,68	986,24	122,9	103,3
w tym emerytura	841,06	996,18	1028,51	122,3	103,2

^a Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wypłacanymi przez MON, MSW oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSW oraz MS, a także wypłatami świadczeń rolnych z MON, MSW oraz MS nieuwzględnionymi w województwie.

Tabl. 12. Świadczenia społeczne (dok.)

Wyszczególnienie	2006	2010	2011		
	w liczbach bezwzględnych		2006=100	2010=100	
ZACHODNIOPOMORSKIE					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	362,7	375,1	367,9	101,5	98,1
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	324,3	343,0	337,2	104,0	98,3
rolników indywidualnych	38,3	32,1	30,7	80,2	95,6
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1172,20	1536,89	1615,86	137,8	105,1
w tym emerytura	1268,72	1646,50	1728,38	136,2	105,0
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	863,39	1032,29	1064,30	123,3	103,1
w tym emerytura	1085,93	1119,71	x	103,1

W 2011 r. odsetek osób pobierających świadczenia emerytalno-rentowe w województwie w ogólnej ich zbiorowości w Polsce wyniósł 4,2% i utrzymał się na poziomie sprzed roku. Świadczeniobiorcy ZUS z terenu województwa zachodniopomorskiego stanowili 4,5% całej populacji, a biorąc pod uwagę liczbę wypłat z KRUS region znalazł się na 14-tej pozycji (z udziałem 2,3%).

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa).

W 2011 r. emerytury i renty z ZUS otrzymywało 337,2 tys. osób, tj. mniej niż przed rokiem (o 1,7%) i więcej niż przed pięcioma laty (o 4,0%). Liczba emerytów zmalała o 1,0% w stosunku do 2010 r. W porównaniu z rokiem poprzednim nie uległa istotnej zmianie liczba osób pobierających renty rodzinne (o 0,2% więcej), zmniejszyła się natomiast przeciętna liczba

rencistów otrzymujących świadczenia z tytułu niezdolności do pracy (o 6,4%). W 2011 r. najliczniejszą grupę świadczeniobiorców ZUS stanowili emeryci (67,4% całej zbiorowości), a najmniejszą – osoby pobierające renty rodzinne (16,2%).

Tabl. 13. Świadczenia społeczne w województwie zachodniopomorskim

Wyszczególnienie	2010				2011			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	377,3	376,7	376,0	375,1	372,1	371,2	369,6	367,9
analogiczny okres poprzedniego roku=100	100,6	100,3	99,9	99,7	98,6	98,5	98,3	98,1

Tabl. 13. Świadczenia społeczne w województwie zachodniopomorskim (dok.)

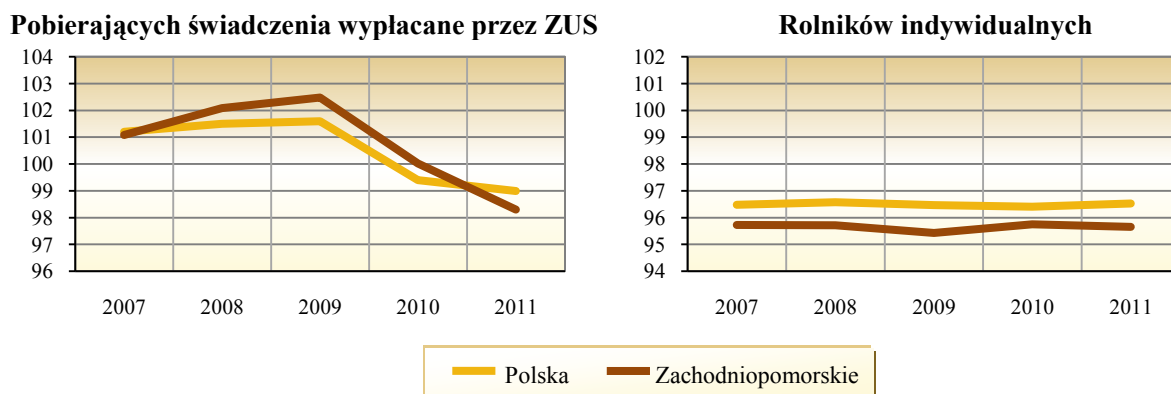
Wyszczególnienie	2010				2011			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys. (dok.)								
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	344,7	344,3	343,7	343,0	340,9	340,2	338,8	337,2
analogiczny okres poprzedniego roku=100	101,1	100,7	100,3	100,0	98,9	98,8	98,6	98,3
rolników indywidualnych	32,6	32,4	32,3	32,1	31,2	31,0	30,8	30,7
analogiczny okres poprzedniego roku=100	95,6	95,6	95,8	95,8	95,7	95,7	95,4	95,6
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:								
wypłacana przez ZUS	1491,76	1518,35	1529,36	1536,89	1580,47	1601,20	1609,32	1615,86
analogiczny okres poprzedniego roku=100	107,6	106,8	106,6	106,5	105,9	105,5	105,2	105,1
rolników indywidualnych	1009,95	1025,70	1030,32	1032,29	1047,89	1058,77	1062,58	1064,30
analogiczny okres poprzedniego roku=100	105,5	105,0	104,8	104,7	103,8	103,2	103,1	103,1

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnień do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

Podobnie kształtowała się dynamika liczby osób otrzymujących świadczenia emerytalno-rentowe w ramach rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych. W przypadku większości kategorii świadczeniobiorców zanotowano zmniejszenie się zbiorowości

w porównaniu z 2010 r. Emerytury i renty rolnicze w 2011 r. pobierało 30,7 tys. osób (o 4,4% mniej niż przed rokiem i o 19,8% mniej w stosunku do 2006 r.). W ciągu ostatniego roku największy spadek (o 4,8%) zaobserwowano w przypadku liczby emerytów, natomiast w mniejszym stopniu zmniejszyła się liczba osób otrzymujących renty z tytułu niezdolności do pracy. Liczba osób korzystających z rent rodzinnych wzrosła o 0,1% w skali roku. Świadczeniobiorcy KRUS charakteryzowali się również nieco odmienną strukturą. Podobnie jak w przypadku świadczeń wypłacanych przez ZUS, dominowali emeryci, przy czym ich odsetek wyniósł 78,0%. Najniższy udział miały natomiast osoby pobierające renty rodzinne, które stanowiły 3,1% ogółu świadczeniobiorców KRUS.

Wyk. 36. **Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów**
Rok poprzedni = 100

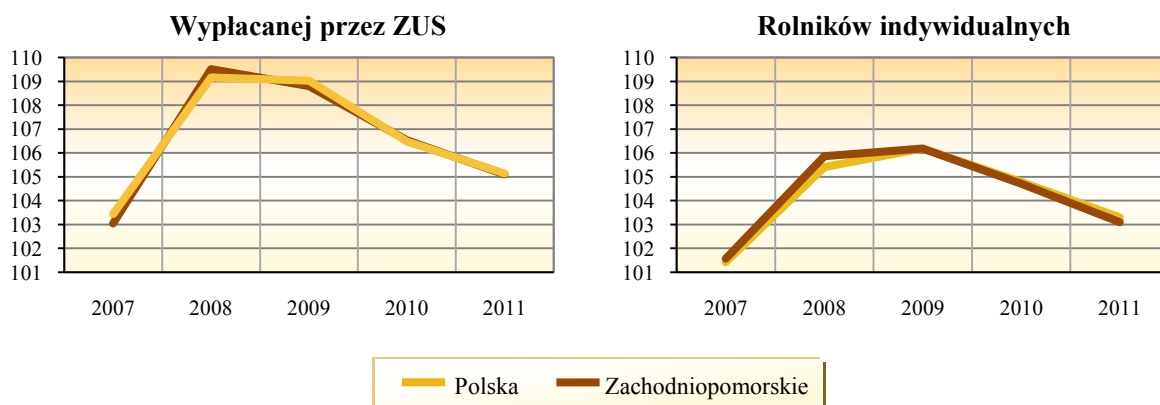
Świadczenia emerytalno-rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących oraz wyrównawczych) uwzględniającą zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

W regionie w 2011 r. przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS wyniosła 1615,86 zł i była wyższa o 5,1% niż przed rokiem (w kraju również wzrost o 5,1%). To samo świadczenie pobierane przez rolników indywidualnych ukształtowało się na poziomie 1064,30 zł i zwiększyło się o 3,1% w ciągu roku.

Tendencję wzrostową obserwowano w przypadku wszystkich kategorii świadczeń zarówno w województwie, jak i w kraju. Szybciej rosła przeciętna emerytura i renta wypłacana przez ZUS niż to samo świadczenie z KRUS. W ostatnim roku różnica wyniosła 2,0 pkt proc. w województwie i 1,8 pkt proc. w kraju. Rozpatrując zaś poszczególne kategorie świadczeń, największy wzrost w ciągu ostatniego roku odnotowano w województwie w przypadku emerytury i renty z tytułu niezdolności do pracy wypłacanej przez ZUS (o 5,0%), a w kraju – przeciętnej emerytury z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych (o 5,1%).

Świadczenia emerytalno-rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

Wyk. 37. **Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto**
Rok poprzedni = 100

W 2011 r. wysokość przeciętnej emerytury i renty z ZUS w województwie kształtowała się poniżej średniej krajowej, natomiast przeciętne świadczenie otrzymywane przez rolników indywidualnych było wyższe niż średnio w kraju. Pod względem przeciętnej emerytury i renty z ZUS, województwo plasowało się na siódmym miejscu w kraju, a analogiczne świadczenie pobierane przez rolników indywidualnych, podobnie jak rok wcześniej, było jednym z wyższych w Polsce (czwarte miejsce w kraju). W przypadku wypłat realizowanych przez KRUS odnotowano większe odchylenia od średniej krajowej w poszczególnych kategoriach świadczeń (wahały się one od 3,1% przy rentach z tytułu niezdolności do pracy do 20,1% w przypadku rent rodzinnych) w porównaniu z wypłatami z ZUS (gdzie emerytury były niższe od średniej krajowej o 6,3%, a renty rodzinne – o 7,7%).

Dane prezentujące świadczenia społeczne w województwie zachodniopomorskim znajdują się w publikacji pt. „Biuletyn statystyczny województwa zachodniopomorskiego”, który co kwartał dostępny jest w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

CENY

W województwie zachodniopomorskim w 2011 r. wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku był szybszy od notowanego odpowiednio w 2010 r. Ceny konsumpcyjne zwiększyły się w porównaniu z rokiem poprzednim w takim samym stopniu jak w skali kraju. Podobnie jak w Polsce, wzrost cen wystąpił w większości grup towarów i usług, a najwyższy odnotowano w zakresie transportu, żywności i napojów bezalkoholowych oraz towarów i usług związanych z mieszkaniem i zdrowiem.

Podstawę do opracowania wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

Systemy wag w zakresie poszczególnych województw oraz w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu zaadaptowanej na potrzeby zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (COICOP/HICP).

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie zachodniopomorskim w 2011 r. w odniesieniu do roku poprzedniego wzrosły (tak samo jak w skali kraju) o 4,3%. W województwie najbardziej zdrożały towary i usługi związane z transportem (o 8,5%), mieszkaniem (o 5,8%) oraz żywność i napoje bezalkoholowe (o 4,7%). Mniej niż w poprzednim roku płacono za odzież i obuwie (o 0,4%).

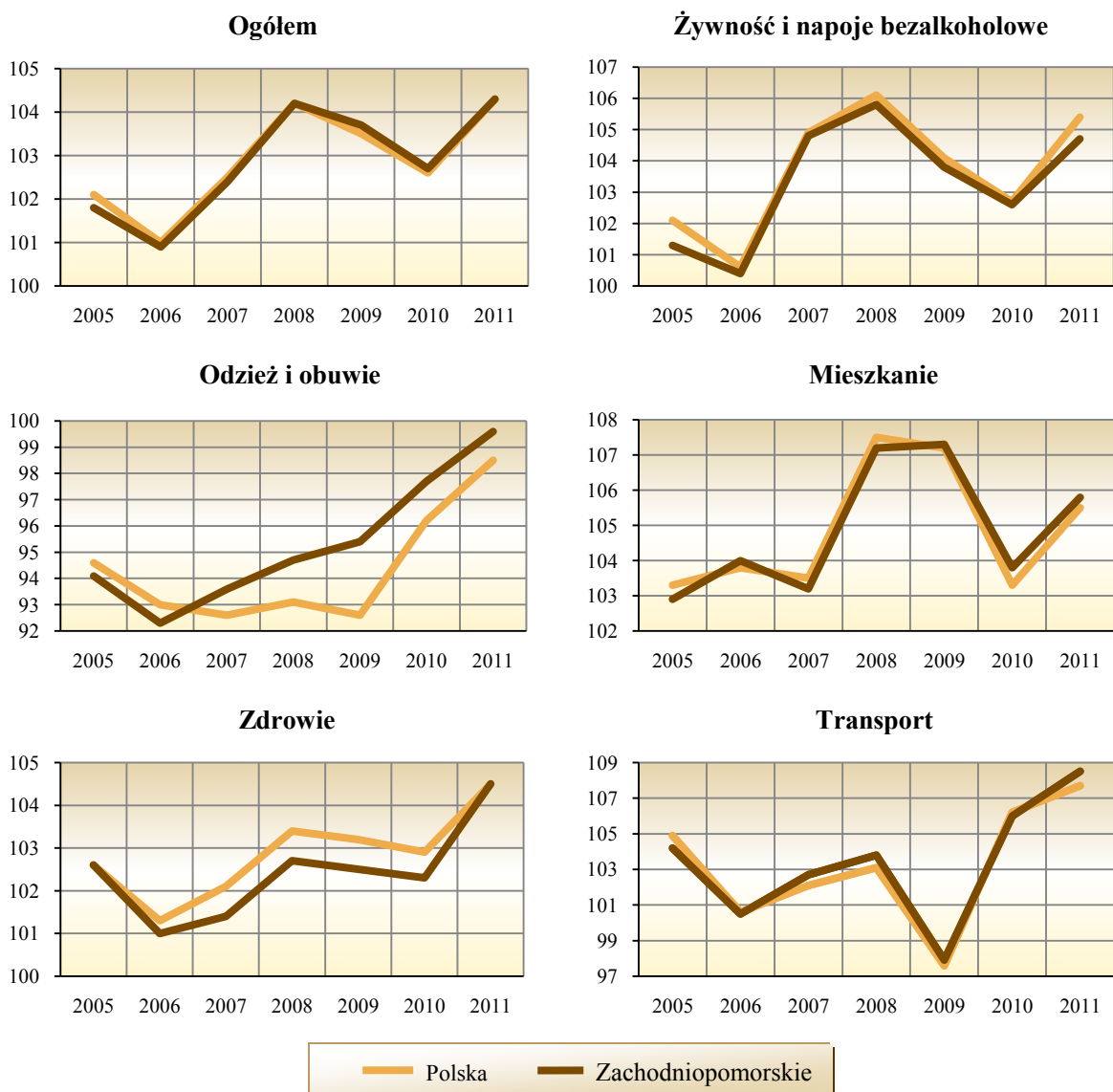
Podobne tendencje, choć o nieco mniejszym nasileniu, obserwowano w skali kraju.

Tabl. 14. **Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	102,1	102,6	104,3
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,1	102,7	105,4
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	102,7	105,3	103,7
Odzież i obuwie	94,6	96,2	98,5
Mieszkanie	103,3	103,3	105,5
Zdrowie	102,6	102,9	104,5
Transport	104,9	106,2	107,7
Rekreacja i kultura	100,6	99,7	100,5
Edukacja	103,2	102,7	103,4

Tabl. 14. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (dok.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
	rok poprzedni = 100		
ZACHODNIOPOMORSKIE			
O g ó ł e m	101,8	102,7	104,3
Żywność i napoje bezalkoholowe	101,3	102,6	104,7
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	102,8	105,0	104,2
Odzież i obuwie	94,1	97,7	99,6
Mieszkanie	102,9	103,8	105,8
Zdrowie	102,6	102,3	104,5
Transport	104,2	106,0	108,5
Rekreacja i kultura	100,8	100,5	101,0
Edukacja	102,8	102,2	101,9

Wyk. 38. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych
Rok poprzedni = 100

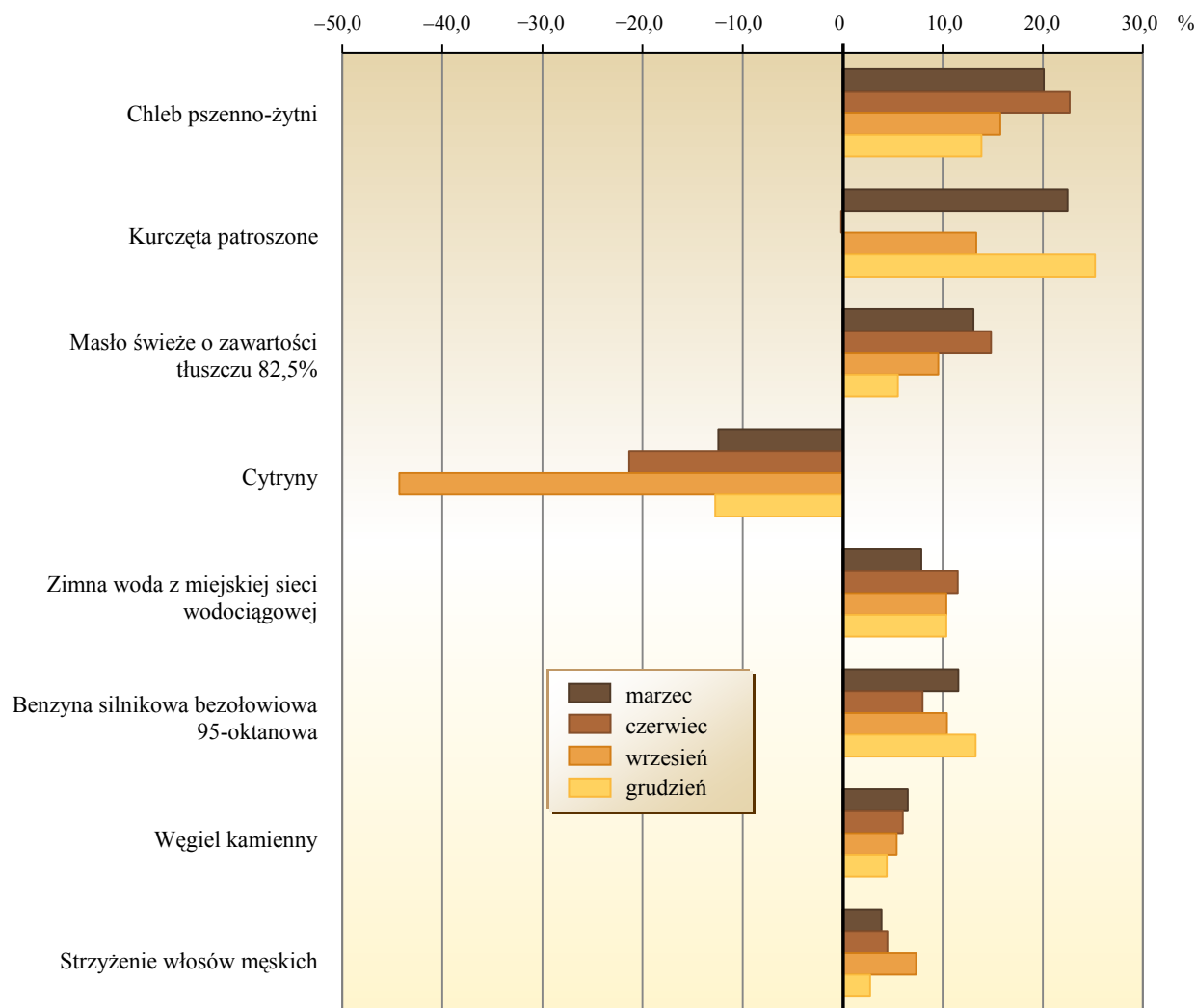
W 2011 r. największy wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego wystąpił w II kwartale (o 4,7%), w tym najbardziej zdrożały towary i usługi związane z transportem (o 7,5%), których ceny znacząco rosły także w pozostałych kwartałach. W II kwartale notowano również wysoki wzrost cen związanych z mieszkaniami (o 5,6%). We wszystkich analizowanych okresach zaobserwowano wzrost cen towarów i usług związanych z żywnością, zdrowiem i edukacją. Jedynie w grupie odzież i obuwie utrzymywał się spadek cen (jedynie jednorazowo wzrosły ich ceny w II kwartale).

Tabl. 15. **Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie zachodniopomorskim**

Wyszczególnienie	2010				2011			
	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	102,7	102,3	102,5	103,1	104,2	104,7	103,9	104,3
Żywność i napoje bezalkoholowe	101,7	101,0	103,2	104,4	105,1	106,7	103,3	103,9
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	107,4	106,1	103,3	103,3	104,1	103,9	104,3	104,4
Odzież i obuwie	96,7	97,1	98,0	99,0	98,5	101,8	99,8	98,4
Mieszkanie	103,6	103,5	103,9	104,1	105,6	105,6	106,0	106,0
Zdrowie	101,9	102,0	102,4	103,0	103,8	104,0	103,8	106,2
Transport	109,2	107,2	103,4	104,7	107,9	107,5	107,9	110,4
Rekreacja i kultura	100,5	100,2	100,0	101,2	101,9	101,2	100,9	100,1
Edukacja	102,7	102,5	102,7	101,1	100,8	101,0	101,7	104,2

W grudniu 2011 r. w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego największe zmiany cen wystąpiły w grupie artykułów żywnościowych. W województwie zachodniopomorskim najbardziej podrożał cukier (o 38,8%), kurczęta patroszone (o 25,2%), filety z morszczuka mrożone (o 22,4%), chleb pszenno-żytni (o 13,9%) oraz mięso wieprzowe z kością – schab środkowy (o 11,8%). Zdecydowanie mniej niż przed rokiem płacono m.in. za ziemniaki (o 44,7%) i cebulę (o 35,0%). W grupie artykułów nieżywnościowych znacząco zdrożała m.in. benzyna silnikowa bezołowiowa 95-oktanowa (o 13,3%) i węgiel kamienny (o 4,4%).

Źródłem informacji o cenach detalicznych prezentowanych towarów żywnościowych były notowania cen prowadzone przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych notowano raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone były trzy razy w miesiącu.

Wyk. 39. **Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie zachodniopomorskim w 2011 r.**Tabl. 16. **Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	
	w złotych			2010 = 100
POLSKA				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	1,33	2,08	2,25	108,2
Kurczęta patroszone – za 1 kg	4,63	5,96	7,12	119,5
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	13,07	13,68	15,34	112,1
Szynka wieprzowa gotowana – za 1kg	19,67	21,65	22,95	106,0
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5% – za 1 l	2,45	2,67	2,78	104,1
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% – za 200 g	3,10	4,27	4,63	108,4
Cebula – za 1 kg	1,20	2,25	1,40	62,2
Ziemniaki – za 1 kg	0,89	1,43	0,74	51,7

Tabl. 16. **Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu (dok.)**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	
	w złotych			2010 = 100
POLSKA (dok.)				
Cukier biały kryształ – za 1 kg	3,03	2,94	3,95	134,4
Sok jabłkowy – za 1 l	2,83	3,64	3,73	102,5
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowełny – za 1 kpl.	458,31	467,17	484,87	103,8
Półbuty skórzane męskie na podeszwie nie- skórzanej – za 1 parę	146,77	164,09	172,72	105,3
Proszek do prania – za 400 g	2,97	4,43	4,46	100,7
Ciepła woda – za 1 m ³	14,10	17,89	18,61	104,0
Wizyta u lekarza specjalisty II stopnia	51,31	69,63	74,13	106,5
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim	1,94	2,23	2,46	110,3
Bilet do kina	12,72	15,23	15,89	104,3
ZACHODNIOPOMORSKIE				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	1,41	2,09	2,38	113,9
Kurczęta patroszone – za 1 kg	4,50	5,67	7,10	125,2
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	12,42	12,96	14,49	111,8
Szynka wieprzowa gotowana – za 1kg	20,10	23,39	23,65	101,1
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5% – za 1 l	2,49	2,66	2,73	102,6
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% – za 200 g	3,13	4,54	4,79	105,5
Cebula – za 1 kg	1,35	2,26	1,47	65,0
Ziemniaki – za 1 kg	0,83	1,52	0,84	55,3
Cukier biały kryształ – za 1 kg	3,16	2,99	4,15	138,8
Sok jabłkowy – za 1 l	2,92	3,66	3,83	104,6
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowełny – za 1 kpl.	404,27	427,16	492,79	115,4
Półbuty skórzane męskie na podeszwie nie- skórzanej – za 1 parę	140,67	157,22	161,31	102,6
Proszek do prania – za 400 g	6,15 ^a	4,40	4,31	98,0
Ciepła woda – za 1 m ³	15,42	21,68	22,45	103,6
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim	1,81	2,01	2,19	109,0
Bilet normalny do kina	12,42	15,00	15,70	104,7
Wizyta u lekarza specjalisty II stopnia	48,76	62,23	64,00	102,8

^a Proszek do prania - za 0,6 kg.

Dane prezentujące ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie zachodniopomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa zachodniopomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

ROLNICTWO

■ WARUNKI AGROMETEOROLOGICZNE

Warunki termiczno-wilgotnościowe w okresie późnego lata i wczesnej jesieni 2010 r., a więc w okresie siewów upraw ozimych były niezbyt korzystne. W sierpniu 2010 r. wystąpiły nadmierne opady deszczu, które spowodowały wydłużenie okresu zbioru zbóż i rzepaku. Dużym problemem było wykonanie podorywek po zbiorach, orek i przygotowanie pól do siewu rzepaku ozimego; przy tak deszczowej aurze trudno było zachować terminy agrotechniczne. We wrześniu aura nadal nie sprzyjała wielu prac polowym, dlatego znaczną część rzepaku ozimego wysiano po optymalnym terminie dla województwa zachodniopomorskiego (25.VIII), lub w ogóle zrezygnowano z jego wysiewu. Na plantacjach, na których nastąpiły wschody rzepaku dość niska temperatura we wrześniu zahamowała wzrost i rozwój. Warunki agrometeorologiczne w październiku nadal nie sprzyjały większości prac polowych. Opóźnione mokre żniwa spowodowały kolejne opóźnienia w pracach uprawowych oraz w samych siewach. W związku z tym, w znacznej ilości siewy pozostałych ozimin zostały wykonane po optymalnych terminach agrotechnicznych, a warunki agrometeorologiczne na ogół nie sprzyjały dobrym wschodom i początkowemu rozwojowi roślin. Następstwem tego były stosunkowo słabsze plantacje wszystkich ozimin, a szczególnie rzepaku ozimego, który najbardziej reaguje na takie warunki. Listopad był kolejnym miesiącem z wysokimi opadami; warunki nadal nie sprzyjały wszelkim pracom polowym. Występujące pod koniec listopada i w grudniu ochłodzenie przyczyniło się do zahamowania procesów życiowych i wejścia roślin w stan zimowego spoczynku. W grudniu i styczniu przebieg pogody nie powodował większych zagrożeń dla upraw ozimych.

Po krótkotrwałym ociepleniu w lutym i wznowieniu wegetacji roślin ozimych nastąpił okres znacznych spadków temperatury przy praktycznym braku okrywy śnieżnej, która mogłaby zabezpieczać oziminy przed wymarzeniem. Najniższą temperaturę przygruntową odnotowano 26.02. i wynosiła ona $-22,5^{\circ}\text{C}$ (była to najniższa temperatura przygruntowa zanotowana tej zimy). W marcu zanotowano dużą różnicę temperatur między dodatnimi w ciągu dnia, a ujemnymi w ciągu nocy; wystąpiło zjawisko wysmalania, a także erozji wietrznej. Sytuacja na wielu plantacjach rzepaku stała się tragiczna; rolnicy stanęli przed trudnym wyborem – likwidacji plantacji lub pozostawienia na polu, spodziewając się niższych plonów. Warunki agrometeorologiczne w kwietniu powodowały opóźnienie wegetacji, w tym w wiosennych siewach. Wzrost roślin następował powoli z powodu niskich temperatur, z tej też przyczyny utrudnione było pobieranie przez rośliny składników pokarmowych. Stan plantacji ozimych był słaby, więcej niż w latach poprzednich dokonano zaorań przede wszystkim rzepaku.

Na początku maja zanotowano znaczne ochłodzenie, niskie temperatury spowolniły wegetację roślin. Również temperatura przygruntowa była niska i wynosiła od -7°C do $-9,5^{\circ}\text{C}$. Temperatura minusowa utrzymywała się prawie do końca pierwszej dekady maja (ujemną temperaturę zanotowano również w III dekadzie 25.V. $-0,5^{\circ}\text{C}$), co spowodowało wymarzenie liści i kwiatów wielu roślin oraz

zahamowanie wzrostu. Po tym okresie nastąpił wzrost temperatury, ale znaczna część wcześniejszych strat była już nieodwracalna; stan sadów i rzepaków nie poprawił się.

W lipcu obfite opady deszczu utrudniały zbiory rzepaku i jęczmienia ozimego, jednak korzystnie wpłynęły na stan upraw pastewnych, użytków zielonych, kukurydzy i roślin okopowych. Nadmierna ilość deszczu w lipcu uniemożliwiała rozpoczęcie żniw ze względu na bardzo wysoką wilgotność ziarna. Sierpień był również miesiącem, w którym wystąpiły wysokie opady deszczu; żniwa przebiegały więc w utrudnionych warunkach. W oczekiwaniu na możliwość wjazdu kombajnem na pole dochodziło do porastania ziarna, zwłaszcza pszenżyta. Po dość wilgotnych miesiącach letnich wrzesień był stosunkowo suchy i pogodny; warunki agrometeorologiczne sprzyjały wszelkim pracom polowym; rolnicy przystąpili do siewów ozimin, wykonywali podorywki, orki oraz stosowali nawożenie. Prawie w całości zostały wykopane ziemniaki, chociaż wilgotne lato sprzyjało rozwojowi chorób grzybowych na liściach, a na niektórych plantacjach zaraza ziemniaka mogła porazić także bulwy. Rok 2011 był korzystny dla uprawy buraka cukrowego. Pogodny wrzesień umożliwił też zbiór III pokosu traw. Warunki agrometeorologiczne w październiku, podobnie jak we wrześniu sprzyjały wszystkim pracom polowym, w tym zbiorom okopowych i końcówce siewów ozimin. Wschód i rozwój ozimin był na zadawalającym poziomie, można jednak było zaobserwować plantacje z nadmiernie wyrośniętym rzepakiem ozimym, co mogłoby być zagrożeniem przy zbyt szybkim obniżeniu temperatury bez okresu przejściowego na zahartowanie się roślin. W tym miesiącu przystąpiono również do zbioru kukurydzy na ziarno. Po dość suchym październiku, listopad był miesiącem praktycznie bez opadów deszczu, a także stosunkowo ciepłym, jak na tę porę roku. Taka aura sprzyjała dalszym zbiorom buraków cukrowych i innych roślin okopowych, jednak wpłynęła na spowolnienie wegetacji ozimin, szczególnie na glebach lżejszych.

Tabl. 17. **Wybrane dane dotyczące rolnictwa**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POLSKA			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami			
zbożowymi	31,5	34,9	32,9
rzepak i rzepik	26,3	23,6	22,4
ziemniaki	176,0	211	230
buraki cukrowe	410,0	483	574
Pogłowie zwierząt gospodarskich na 100 ha			
użytków rolnych (stan w czerwcu):			
bydło	34,5	37,2 ^a	37,3
trzoda chlewna	113,9 ^b	98,5 ^a	87,5 ^b
owce	2,0	1,7 ^a	1,6
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	845	1000,0 ^a	825,9

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Stan w końcu lipca.

Tabl. 17. Wybrane dane dotyczące rolnictwa (dok.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POLSKA (dok.)			
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	36,69	59,84	81,99
ziarno żyta za 1 dt	27,64	42,12	74,24
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	37,05	50,86	49,57
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,05	4,56	5,58
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,82	3,89	4,52
mleko krowie za 1 l	0,93	1,07	1,21
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	45,49	64,91	95,51
ziarno żyta za 1 dt	34,67	48,58	78,79
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	52,87	98,51	111,47
prosię na chów za 1 szt.	131,00	130,20	121,13
ZACHODNIOPOMORSKIE			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami			
zbożowymi	35,1	44,5	35,5
rzepak i rzepik	25,3	25,7	17,2
ziemniaki	203	232	254
buraki cukrowe	435	459	659
Pogłowie zwierząt gospodarskich na 100 ha			
użytków rolnych (stan w czerwcu):			
bydło	10,6	11,0 ^a	10,9
trzoda chlewna	50,0 ^b	40,0 ^a	42,8 ^b
owce	0,5	0,8 ^a	1,0
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	758,4	1050,1 ^a	919,6
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	36,87	58,39	79,11
ziarno żyta za 1 dt	28,87	43,35	70,10
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	36,91	67,57	33,83
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,08	4,65	5,49
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,87	3,91	4,46
mleko krowie za 1 l	0,97	1,10	1,26
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	45,23	64,84	86,08
ziarno żyta za 1 dt	30,10	49,29	68,97
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	52,62	101,61	122,19
prosię na chów za 1 szt.	100,40	125,27	.

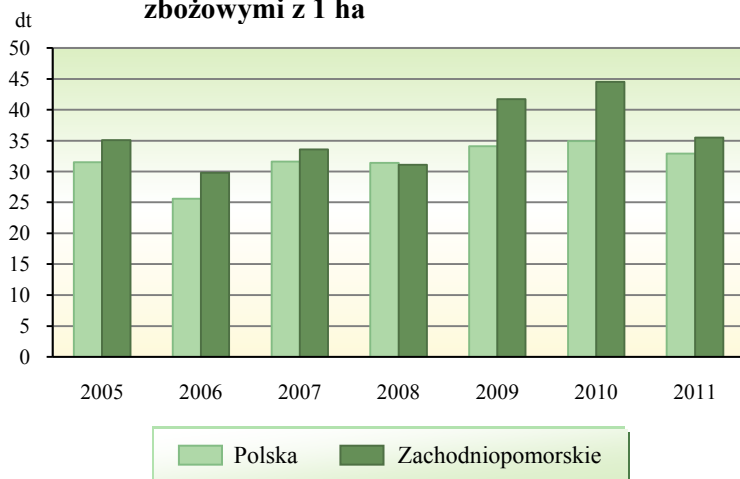
^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Stan w końcu lipca.

▪ PRODUKCJA ROŚLINNA

W 2011 r. w województwie zachodniopomorskim, pomimo zwiększenia powierzchni uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, przy równocześnie niższej wydajności z jednostki powierzchni uzyskano produkcję mniejszą niż przed rokiem. Zbiory rzepaku i rzepiku oraz ziemniaków w omawianym roku były również niższe niż rok wcześniej. O niższym poziomie produkcji rzepaku i rzepiku zdecydowała znacznie mniejsza powierzchnia uprawy oraz zdecydowanie gorsze niż w 2010 r. plony. Zbiór ziemniaków był niższy niż w 2010 r.

Powierzchnia zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w czerwcu 2011 r. wyniosła 434,3 tys. ha i była o 6,1% większa niż w roku poprzednim, zaś o 14,2% mniejsza

Wyk. 40. **Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha**

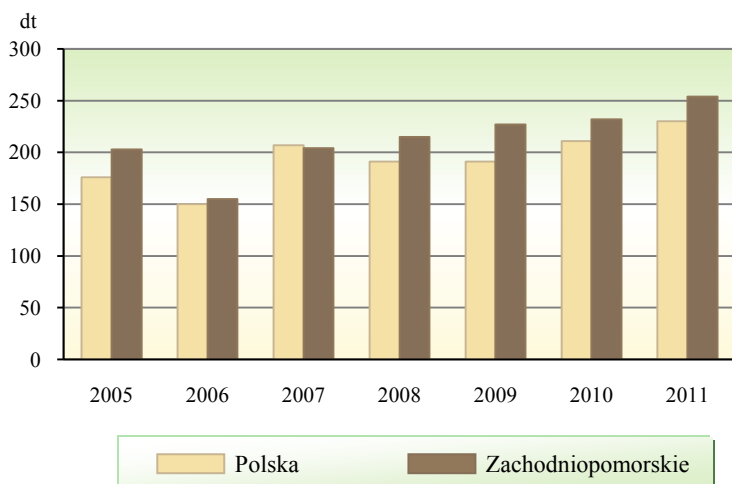
w porównaniu z notowaną w 2005 r. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2011 r. osiągnęły poziom 35,5 dt z ha i zmniejszyły się w stosunku do uzyskanych w roku poprzednim o 20,2%. Natomiast w porównaniu do 2005 r. wzrosły o 1,1%. W odniesieniu do średnich plonów w kraju w 2011 r. były o 7,9% wyższe. W omawianym roku zbiory zbóż podsta-

wowych z mieszankami zbożowymi w regionie oszacowano na 1542,4 tys. ton, czyli o 15,3% mniej niż przed rokiem i o 13,1% mniej niż w 2005 r.

Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w 2011 r. wynosiła 69,9 tys. ha i zmniejszyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 40,0% oraz w stosunku do 2005 r. o 15,5%. W omawianym roku plony wyniosły 17,2 dt z ha i osiągnęły poziom niższy niż średnie plony tej uprawy w kraju o 23,2%. W porównaniu z plonami uzyskanymi rok wcześniej zmniejszyły się one o 33,1%, a w odniesieniu do 2005 r. były niższe o 32,0%. Zbiory rzepaku i rzepiku w województwie w omawianym roku oszacowano na 120,5 tys. ton i były niższe o 59,8% od uzyskanych w 2010 r. i o 42,6% od notowanych w 2005 r.

Uprawa ziemniaków od wielu lat ulega ograniczeniu. W 2011 r. zasadzono je na powierzchni 13,6 tys. ha, czyli o 11,7% mniejszej niż w roku poprzednim, a w porównaniu z 2005 r. – o 44,7% mniej. W omawianym roku z 1 ha zebrano 254 dt ziemniaków, czyli odpowiednio o 9,5% i 25,1% więcej niż w poprzednim roku i pięć lat wcześniej. W odniesieniu do średnich w kraju uzyskane w 2011 r.

Wyk. 41. Plony ziemniaków z 1 ha

plony były wyższe o 10,4%. Produkcja ziemniaków w regionie w 2011 r. wyniosła 344,7 tys. ton i była niższa od uzyskanej w 2010 r. o 3,7%, a w odniesieniu do 2005 r. o 30,7%.

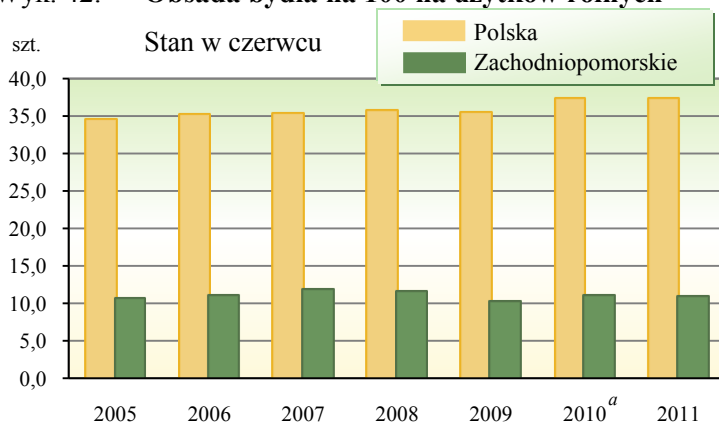
■ POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH

W województwie zachodniopomorskim w 2011 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, zmniejszyły się pogłowia bydła, trzody chlewnej, drobiu oraz koni. W analizowanym okresie odnotowano natomiast nieznaczne zwiększenie pogłowia owiec.

W 2011 r. pogłowia bydła w województwie liczyło 96,1 tys. szt., co stanowiło 1,7% ogólnego pogłowia bydła w kraju. W stosunku do 2010 r. liczebność stada bydła zmniejszyła się o 8,4% (w Polsce utrzymała się na tym samym poziomie), natomiast w odniesieniu do 2005 r. odnotowano spadek o 8,6% (w kraju – wzrost o 5,1%).

Badania pogłowia trzody chlewnej i produkcji żywca wieprzowego prowadzone są 3-krotnie w roku – w kwietniu według stanu w końcu marca, w sierpniu według stanu w końcu lipca i w grudniu według stanu w końcu listopada, a badania pogłowia bydła i pozostałych gatunków zwierząt gospodarskich oraz produkcji zwierzęcej – 2-krotnie w roku – według stanu w czerwcu i grudniu.

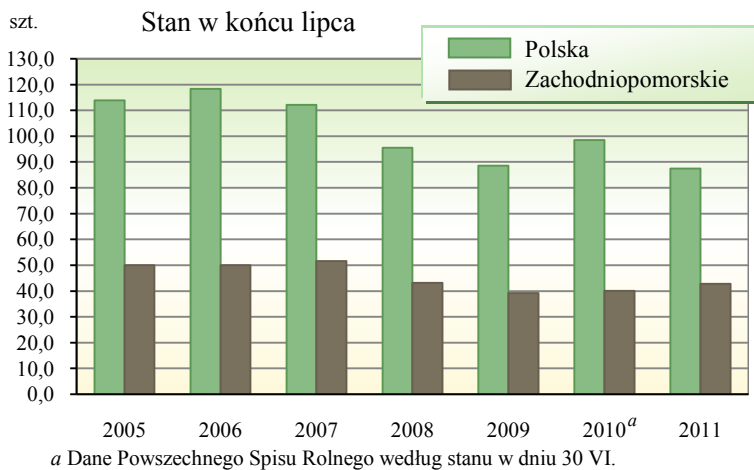
Wyk. 42. Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI.

W 2011 r. w ogólnym pogłowiu bydła 41,6% stanowiły krowy, w tym 78,4% - krowy mleczne (dla Polski odsetki te wyniosły odpowiednio 45,6% i 94,2%). Duży udział krów mlecznych w stadzie bydła w regionie świadczy o ukierunkowaniu hodowli tego gatunku zwierząt na produkcję mleka.

Wyk. 43. **Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych**

Według danych z lipca 2011 r., pogłowie trzody chlewnej w województwie ukształtowało się na poziomie 376,0 tys. szt. (w tym 36,6 tys. szt., tj. 9,7% stanowiły lochy). Udział województwa w ogólnym – krajowym pogłowie świń wyniósł 2,8%. W odniesieniu do stanu w 2010 r. wielkość stada trzody chlewnej zmniejszyła się o 1,6% (w Polsce zanotowano spadek o 11,6%). W porównaniu z 2005 r. spadek pogłowia był większy i wyniósł 24,3% (w kraju – 25,4%).

W 2011 r. stado owiec liczyło 8,4 tys. szt., co stanowiło 3,4% pogłowia krajowego. W porównaniu z poprzednim rokiem jego stan zwiększył się o 8,7% (w Polsce odnotowano spadek o 6,3%). W odniesieniu do 2005 r. pogłowie owiec w województwie zwiększyło się o 57,8% (w kraju – spadło o 20,6%).

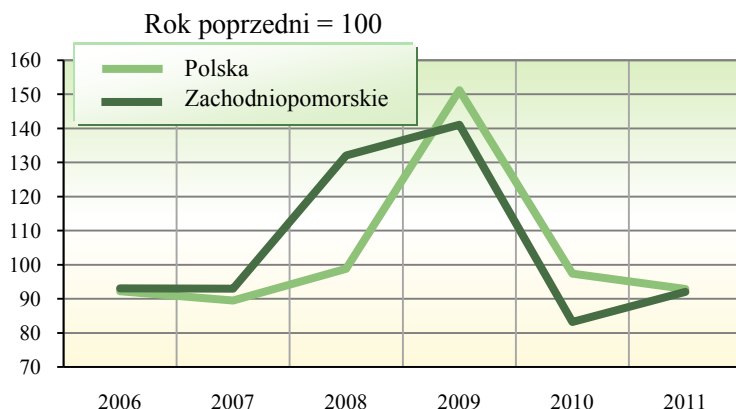
W 2011 r. stado drobiu w województwie zachodniopomorskim ukształtowało się na poziomie 8328,4 tys. szt. i stanowiło 5,8% ogólnego pogłowia w Polsce. W porównaniu z rokiem poprzednim jego liczebność w województwie spadła o 19,8% (w kraju – o 18,7%). W odniesieniu do stanu notowanego w 2005 r. w województwie pogłowie drobiu było większe o 7,0% (w Polsce odnotowano w tym czasie spadek o 6,0%).

▪ SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH

W województwie zachodniopomorskim w 2011 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, obserwowano spadek skupu ziarna pszenicy, żyta, ziemniaków, żywca wołowego oraz mleka. Żywca wieprzowego i drobiowego skupiono więcej niż przed rokiem.

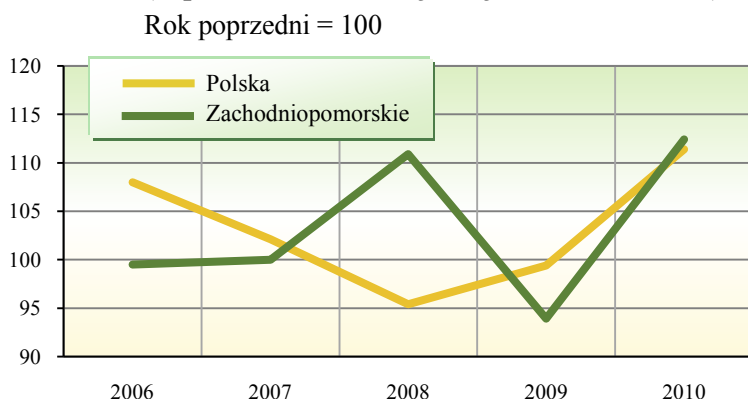
W 2011 r. skupiono 937,3 tys. ton ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), co stanowi 12,3% skupu ogólnokrajowego. W odniesieniu do roku poprzedniego skup był niższy o 8,0%, a w porównaniu z 2005 r. – większy o 23,4% (w kraju - odpowiednio spadek o 7,1% i wzrost o 11,6%). W omawianym roku w regionie skupiono 601,5 tys. ton pszenicy, tj. o 4,9% mniej niż w poprzednim roku, natomiast o 44,4% więcej niż w 2005 r. Skup żyta wyniósł 111,1 tys. ton i zmniejszył się o 21,6% w odniesieniu do 2010 r. oraz o 16,1% w stosunku do 2005 r.

Wyk. 44. **Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszkami zbożowymi, bez ziarna siewnego)**

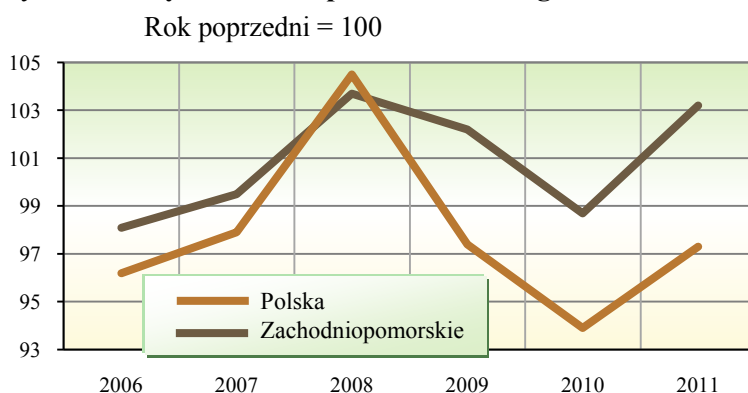
W omawianym roku skupiono 152,7 tys. ton żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami (co stanowi 4,7% skupu ogólnokrajowego).

Wyk. 45. **Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami)**

Dane za 2011 r. nieporównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę wskaźnika do przeliczeń bydła w wadze żywej na mięso.

Wyk. 46. **Dynamika skupu mleka krowiego**

zanotowano wzrost o 3,2% i o 5,3% w porównaniu z 2005 r.).

Skup ziemniaków w 2011 r. ukształtował się na poziomie 104,6 tys. ton, co stanowi 8,2% ogólnego skupu w kraju. W porównaniu z rokiem poprzednim i 2005 nastąpił znaczny spadek ilości skupionych ziemniaków odpowiednio o 9,3% i 10,0% (w kraju odnotowano wzrost o 11,5% w odniesieniu do poprzedniego roku i o 18,6% w stosunku do 2005 r.).

W ciągu ostatniego roku skupiono 73,4 tys. ton żywca wieprzowego, tj. o 3,8% więcej niż w roku poprzednim i o 2,1% więcej niż pięć lat wcześniej. Skup żywca wołowego ukształtował się na poziomie 8,2 tys. ton i był o 18,0% mniejszy niż przed rokiem i o 42,8% – niż w 2005 r. Żywca drobiowego skupiono 130,3 tys. ton, czyli o 8,8% więcej niż w roku poprzednim i o 51,9% więcej w porównaniu z 2005 r.

W 2011 r. skup mleka krowiego wyniósł 144,1 mln litrów (co stanowi 1,6% ogółu mleka skupionego w kraju), tj. o 2,7% mniej niż przed rokiem i o 12,5% mniej niż pięć lat wcześniej (w skali kraju w odniesieniu do poprzedniego roku

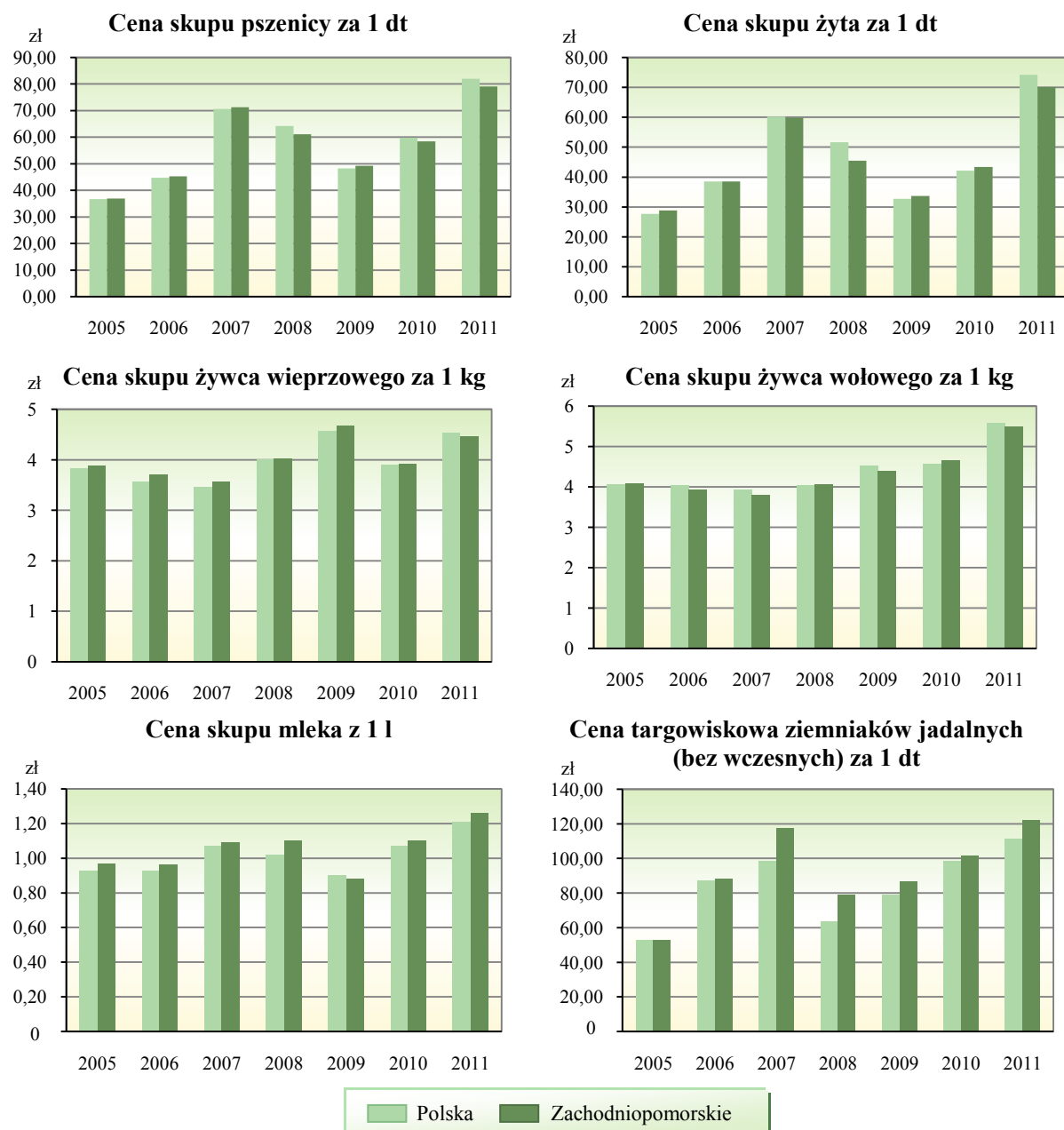
■ CENY PRODUKTÓW ROLNYCH W SKUPIE I NA TARGOWISKACH

W 2011 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, odnotowano wzrost cen większości produktów rolnych zarówno w skupie (z wyjątkiem ziemniaków jadalnych), jak i na targowiskach.

Średnia cena skupu pszenicy w województwie w 2011 r. wyniosła 79,11 zł za 1 dt (w kraju – 81,99 zł) i była o 35,5% wyższa niż przed rokiem i ponad 2-krotnie wyższa w porównaniu z 2005 r. Na targowiskach za 1 dt pszenicy płacono 86,08 zł (w kraju – 95,51 zł), tj. o 32,8% więcej niż w roku poprzednim i o 90,3% więcej niż pięć lat wcześniej.

Przeciętne roczne ceny skupu obliczono jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

Wyk. 47. Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach

W analizowanym roku cena żyta w skupie ukształtowała się na poziomie 70,10 zł za dt (w kraju – 74,24 zł), tj. o 61,7% wyższym w porównaniu z zanotowanym w 2010 r. i ponad 2-krotnie wyższym niż w 2005 r. W obrocie targowiskowym cena żyta wzrosła w stosunku do poprzedniego roku o 39,9%, a w odniesieniu do uzyskanej przed pięcioma laty – ponad 2-krotnie osiągając poziom 68,97 zł (w Polsce – 78,79 zł).

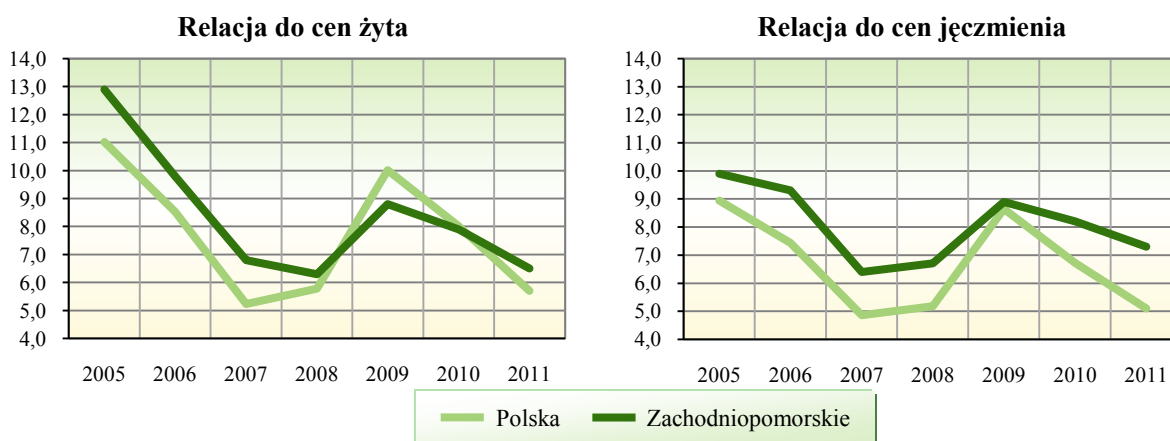
Przeciętne roczne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

W 2011 r. za ziemniaki jadalne w skupie płacono 33,83 zł za dt (w kraju – 49,57 zł), tj. o 49,9% mniej niż przed rokiem i o 8,3% mniej niż w 2005 r. W obrocie targowiskowym cena ziemniaków ukształtowała się na poziomie 122,19 zł za dt (w Polsce – 111,47 zł), tj. o 20,3% wyższym w stosunku do zanotowanego w 2010 r. i ponad 2-krotnie wyższym niż w 2005 r.

W omawianym roku cena skupu żywca wołowego wyniosła 5,49 zł za kg (w kraju – 5,58 zł), tj. zwiększyła się o 18,1% w stosunku do uzyskanej w poprzednim roku, a w odniesieniu do 2005 r. była wyższa o 34,6%. Cena żywca wieprzowego w skupie osiągnęła wartość 4,46 zł za kg (w kraju – 4,52 zł), tj. o 14,1% wyższą niż w 2010 r. i o 15,2% większą w porównaniu z zanotowaną pięć lat wcześniej.

W 2011 r., w odniesieniu do roku poprzedniego i 2005, znacznie pogorszyła się relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta. Ukształtowała się ona na poziomie 6,5 (wobec 8,0 w 2010 r. i 12,9 w 2005 r.), w kraju relacja wyniosła 5,7 (wobec 8,0 w 2010 r. i 11,0 w 2005 r.). Relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen jęczmienia w analizowanym okresie również uległa zmniejszeniu i wyniosła 7,3 w 2011 r. wobec 8,1 w 2010 r. i 9,9 w 2005 r. (w kraju odpowiednio – 5,1; 6,7 i 8,9).

Wyk. 48. **Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia**

W 2011 r. cena skupu drobiu rzeźnego osiągnęła poziom 3,74 zł za kg (w kraju – 4,08 zł) i była o 13,3% wyższa w porównaniu z zanotowaną w poprzednim roku i o 25,1% większa niż w 2005 r.

Za 1 l mleka w omawianym roku płacono 1,26 zł (w kraju – średnio 1,21 zł), tj. o 14,5% więcej niż przed rokiem i o 29,9% więcej niż pięć lat wcześniej.

▪ GLOBALNA, KOŃCOWA I TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA

W województwie zachodniopomorskim w 2010 r., w odniesieniu do poprzedniego roku, nastąpił spadek globalnej produkcji rolniczej (w cenach stałych), o czym zadecydowała niższa wartość produkcji roślinnej. Podobne kierunki zmian w skali roku notowano w produkcji końcowej i towarowej, tj. nastąpiło zmniejszenie produkcji ogółem, przy spadku produkcji roślinnej i wzroście produkcji zwierzęcej.

W porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano spadek produkcji globalnej o 13,7%, o czym zadecydowała o 28,6% niższa niż rok wcześniej produkcja roślinna, zaś w produkcji zwierzęcej odnotowano wzrost o 23,1%. W analizowanym roku udział województwa zachodniopomorskiego w ogólnokrajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 4,1% i w przypadku produkcji roślinnej ukształtował się na poziomie 5,1%, a zwierzęcej – 3,2%. W 2010 r. produkcja glo-

balna w kraju obniżyła się w stosunku do produkcji z poprzedniego roku o 5,9%, przy czym spadek w produkcji roślinnej wyniósł 17,4%, natomiast wzrost w zwierzęcej – 7,7%. W stosunku do 2005 r. globalna produkcja rolnicza była wyższa w województwie o 18,6%, a w Polsce o 16,3%.

Z wartości końcowej produkcji rolniczej w województwie zachodniopomorskim w 2010 r. 49,0%

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywcą rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

stanowiła produkcja roślinna, natomiast na produkcję zwierzęcą przypadało 51,0%. Wartość produkcji końcowej w 2010 r., w porównaniu z poprzednim rokiem, była o 14,4% niższa (wskutek wzrostu o 24,2% produkcji zwierzęcej, przy spadku produkcji roślinnej o 35,4%). W analizowanym roku w towarowej produkcji rolniczej nastąpił spadek

produkcji ogółem (o 13,8%), przy spadku wartości produkcji roślinnej (o 31,3%) i wzroście (o 16,1%) produkcji zwierzęcej. W 2010 r. udział regionu w ogólnokrajowej produkcji końcowej oraz towarowej ukształtował się na poziomie odpowiednio 4,0% i 4,3%.

Dane prezentujące rolnictwo w województwie zachodniopomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego” – opracowanie sygnalne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,*
 - „Biuletyn statystyczny województwa zachodniopomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,*
 - „Rolnictwo w województwie zachodniopomorskim” – publikacja dostępna co roku w wersji książkowej oraz elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.*
-
-

PRZEMYSŁ

W 2011 r. w województwie zachodniopomorskim utrzymał się wzrost produkcji sprzedanej przemysłu w skali roku i był on szybszy od notowanego w 2010 r. W porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano wzrost wydajności pracy (mierzonej wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego), przy jednoczesnym zwiększeniu przeciętnego zatrudnienia w przemyśle.

Produkcja sprzedana przemysłu w 2011 r. w województwie osiągnęła wartość 29587,8 mln zł (w cenach bieżących) i była o 10,7% (w cenach stałych) wyższa w odniesieniu do zanotowanej w roku poprzednim. W skali kraju w tym czasie sprzedaż produkcji zwiększyła się odpowiednio o 7,7%. Dynamika wzrostu produkcji sprzedanej przemysłu w kolejnych, kwartalnych okresach narastających 2011 r. utrzymywała się na zbliżonym, wysokim poziomie. W okresie dwóch pierwszych

kwartałów wzrost produkcji sprzedanej był największy (o 15,3%) i w porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. był wyższy o 9,0 pkt proc.

Dane o produkcji sprzedanej przemysłu dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:

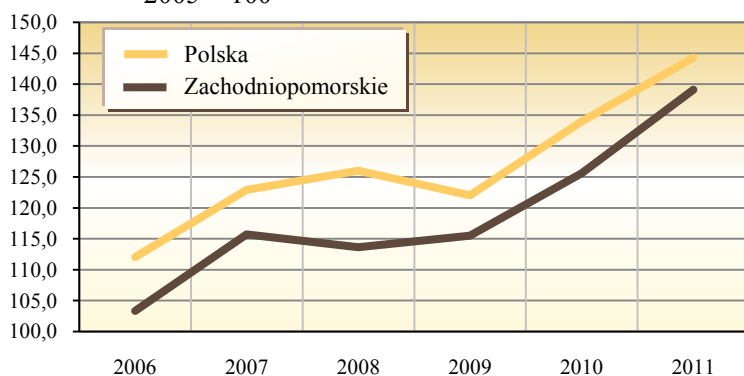
- wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Tabl. 18. **Przemysł**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POLSKA			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	651874,8	945306,9	1094654,5
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	83,0	83,0	83,8
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	2384,2	2442,2	2494,5
ZACHODNIOPOMORSKIE			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	19021,6	24974,1	29587,8
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	89,7	90,0	95,0
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	83,8	78,7	81,0

Tabl. 18. Przemysł (dok.)

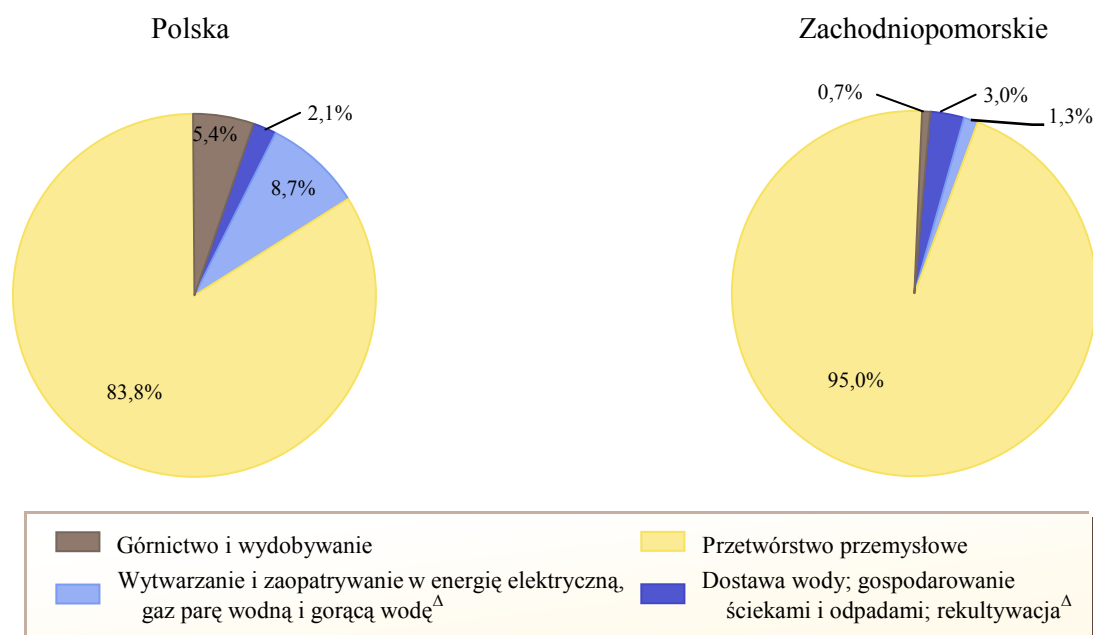
Wyszczególnienie	2005	2010	2011
SZCZECIN			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	45447,0	5961,4.
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	88,6	91,3
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	13,1	13,4

Wyk. 49. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (ceny stałe)
2005 = 100

Na ogólną wartość produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach bieżących) w 2011 r. w województwie zachodniopomorskim złożyła się produkcja w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe, dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę oraz gór-

nictwo i wydobywanie (wartość produkcji odpowiednio: 28120,1 mln zł; 886,1 mln zł; 371,32 mln zł; 210,4 mln zł).

Wyk. 50. Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD 2007 w 2011 r. (ceny bieżące)

Wzrost produkcji sprzedanej uzyskany w ciągu ostatniego roku był wynikiem zwiększenia produkcji sprzedanej (w cenach stałych) przede wszystkim w przetwórstwie przemysłowym (o 14,8%), przy udziale 95,0% w ogólnej wartości produkcji sprzedanej przemysłu w regionie (w kraju ten udział wyniósł 83,8%) oraz w górnictwie i wydobywaniu (o 7,8%). Spadek produkcji sprzedanej odnotowano natomiast w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 75,3%) oraz dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 1,4%).

Wśród działów przetwórstwa przemysłowego wyższa niż przed rokiem była (w cenach stałych) m.in.: produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 171,1%), poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji (o 47,9%), produkcja pozostałego sprzętu transportowego (o 37,4%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 31,1%), wyrobów z metali (o 22,6%) oraz produkcja z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 21,0%). W analizowanym okresie spadek produkcji sprzedanej dotyczył produkcji komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 42,1%), produkcji odzieży (o 8,6%) oraz produkcji maszyn i urządzeń (o 1,9%).

*Dane o wartości **produkcji sprzedanej przemysłu** prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.*

Tabl. 19. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie zachodniopomorskim** (ceny stałe)

Sektory i działy	2010				2011			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó l e m	104,8	106,3	108,2	108,9	113,3	115,3	108,8	110,7
Górnictwo i wydobywanie	74,1	99,4	108,3	113,5	154,6	121,2	104,9	107,8
Przetwórstwo przemysłowe ...	103,6	106,4	108,8	111,4	120,7	124,9	114,0	114,8
w tym:								
Produkcja artykułów spożywczych	108,0	106,3	105,7	104,8	100,6	107,0	99,3	100,9
Produkcja wyrobów tekstylnych	144,1	135,1	113,5	133,2	103,8	126,8	128,4	107,7
Produkcja odzieży	93,0	99,3	105,9	112,7	105,9	95,1	95,7	91,4
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	109,3	111,1	108,8	108,4	112,3	120,5	106,0	103,8
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	103,4	109,9	112,8	111,9	123,2	121,4	112,4	113,8
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji ...	89,0	99,5	104,6	103,0	132,4	93,2	144,3	147,9
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	126,3	119,4	115,6	113,5	156,9	174,7	145,8	131,1
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	104,1	125,1	133,6	129,6	142,1	122,9	117,6	121,0
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	89,3	95,7	99,6	102,3	127,8	124,1	124,9	122,6

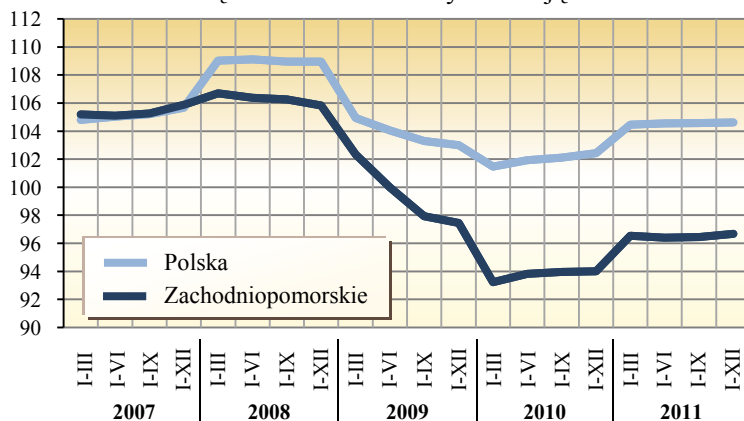
Tabl. 19. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie zachodniopomorskim (dok.)**

Sekcje i działy	2010				2011			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)								
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	71,0	90,1	99,5	95,7	56,4	70,4	58,1	57,9
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	86,4	96,9	90,1	133,0	144,9	130,5	119,6	98,1
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	65,5	81,5	85,2	95,7	332,7	305,6	292,0	271,1
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	52,7	13,5	15,8	25,7	179,6	162,1	134,8	137,4
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	126,7	107,7	100,5	73,6	24,9	20,9	18,9	24,7
Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	101,4	101,3	102,6	103,2	96,8	105,6	98,9	98,6
w tym:								
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	146,4	142,5	144,3	144,3	94,9	108,9	98,7	97,0
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	74,2	72,4	71,8	72,8	96,0	104,8	95,8	95,2
Gospodarka odpadami, odzysk surowców ^Δ	100,1	103,6	107,0	107,2	99,1	102,6	101,4	102,6

Wzrostowi produkcji sprzedanej przemysłu w województwie zachodniopomorskim w skali roku, towarzyszył wzrost przeciętnego zatrudnienia (o 2,8%). W kraju zanotowano także wzrost przeciętnego zatrudnienia w przemyśle w odniesieniu do roku poprzedniego o 2,1%, a w stosunku do 2005 r. o 4,6%.

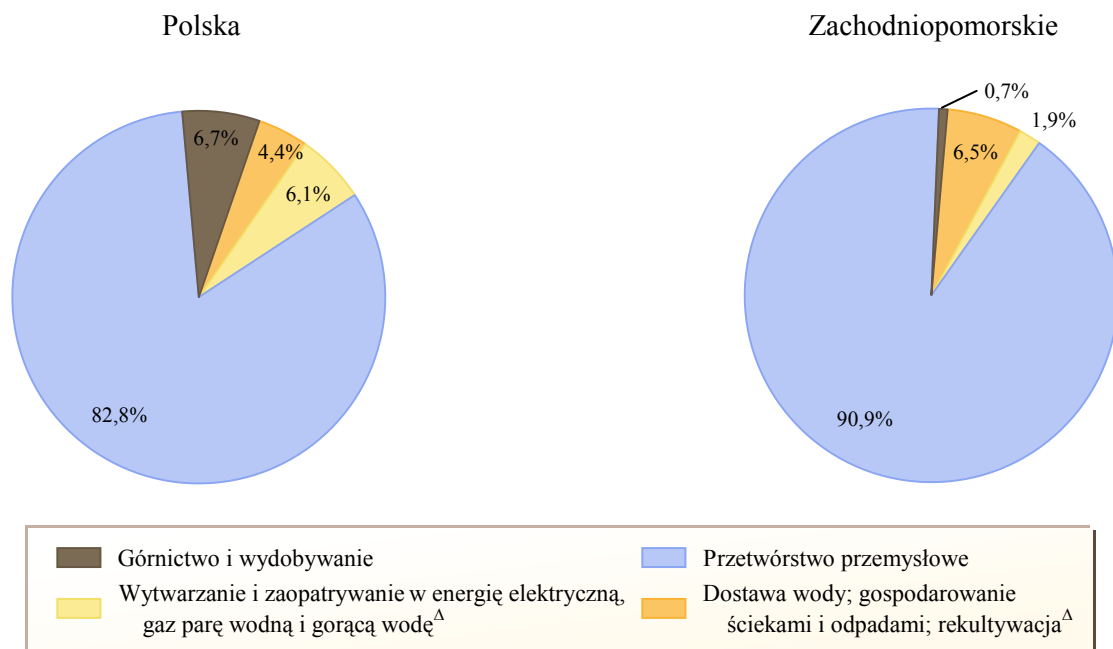
Wyk. 51. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle**

Przeciętne kwartalne okresy narastające 2005 = 100

W 2011 r. przeciętne zatrudnienie w przemyśle w województwie ukształtowało się na poziomie 81,0 tys. osób i w stosunku do roku poprzedniego zmniejszyło się w sekcjach wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 48,9%) oraz w górnictwie i wydobywaniu (o 6,5%), a wzrosło w przetwórstwie przemysłowym (o 5,3%) oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami, rekultywacji (o 1,2%)

Wyk. 52. Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD 2007 w 2011 r.

Wartość produkcji sprzedanej przemysłu w przeliczeniu na 1 zatrudnionego w 2011 r. w województwie zachodniopomorskim wyniosła 365,4 tys. zł (w cenach bieżących) i była o 7,7% wyższa (w cenach stałych) niż przed rokiem. W kraju wydajność pracy w przemyśle w omawianym okresie wzrosła o 5,5%.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną przemysłu w województwie zachodniopomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego” – opracowanie sygnalne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa zachodniopomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

BUDOWNICTWO

W 2011 r. w województwie zachodniopomorskim notowano wzrost produkcji sprzedanej budownictwa w odniesieniu do roku poprzedniego (po spadku produkcji odpowiednio w 2010 r.), ale tempo wzrostu (w skali roku) w kolejnych kwartalnych okresach narastających systematycznie malało. Wyższa niż przed rokiem była wartość sprzedaży produkcji budowlano-montażowej. W omawianym okresie odnotowano zwiększenie wydajności pracy w budownictwie, przy jednoczesnym wzroście przeciętnego zatrudnienia.

W 2011 r. w województwie zachodniopomorskim produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) ukształtowała się na poziomie 5683,4 mln zł i zwiększyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 9,7% (w skali kraju wzrost odpowiednio o 17,3%).

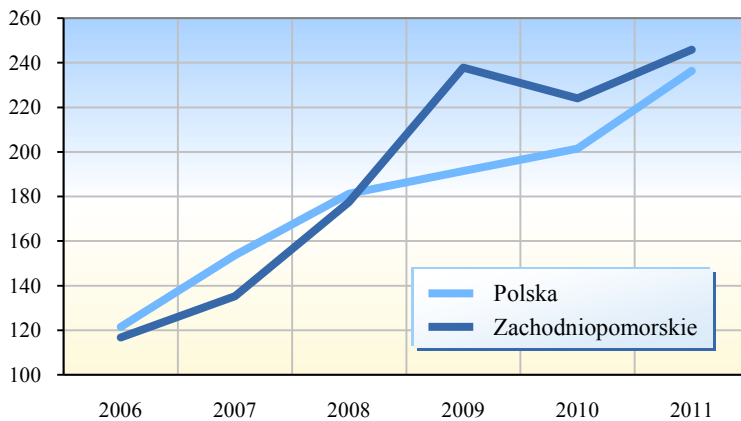
Dane o produkcji sprzedanej budownictwa dotyczą działalności budowlanej i niebudowlanej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji „Budownictwo”. Dane te obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów, półfabrykatów i części własnej produkcji (niezależnie od tego czy otrzymano za nie należne opłaty);
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. przemysłowych, budowlanych, jak i innych niż przemysłowe i budowlane;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

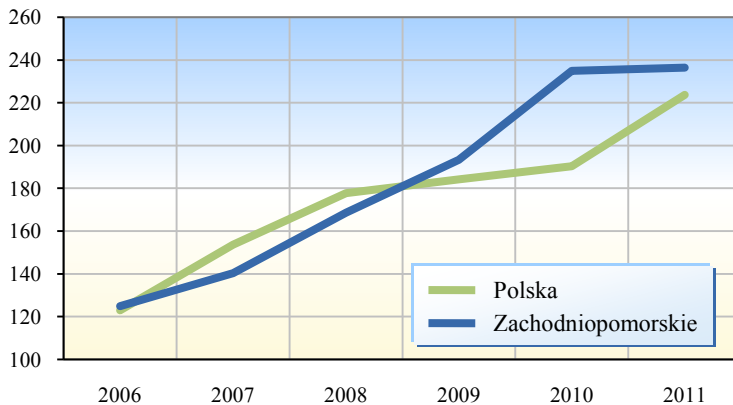
Tabl. 20. **Budownictwo**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POLSKA			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	79669,3	160403,9	188127,5
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	54,5	51,5	51,6
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	344,5	442,8	476,5
ZACHODNIOPOMORSKIE			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	2311,1	5178,9	5683,4
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	66,5	69,7	63,9
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	11,8	14,8	15,2
SZCZECIN			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	2363,7	3074,2
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	72,5	59,5
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	.	4,8	4,9

Wyk. 53. **Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa**
(ceny bieżące)
2005 = 100

Wyk. 54. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej**
(ceny bieżące)
2005 = 100

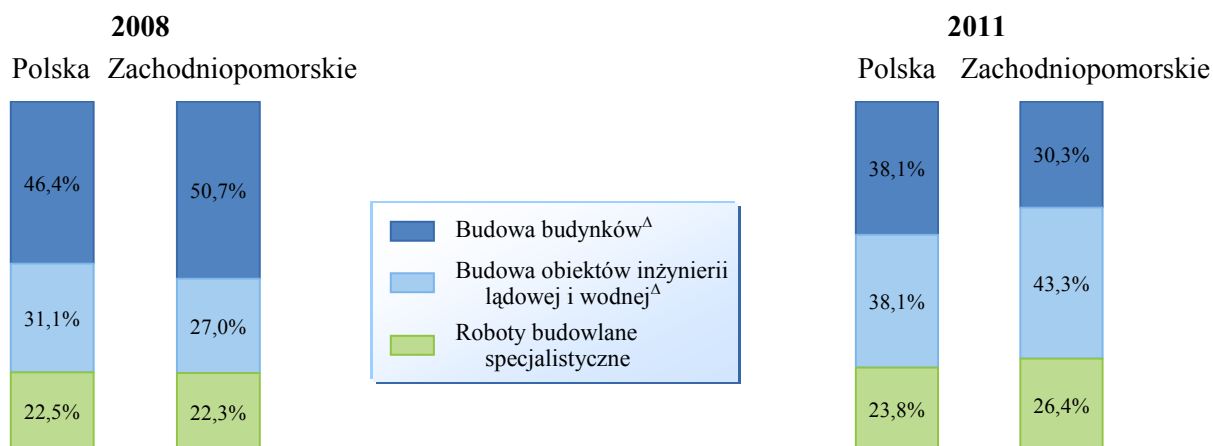
W województwie produkcja budowlano-montażowa w analizowanym okresie wyniosła 3633,5 mln zł (63,9% ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa) i zwiększyła się w stosunku do zanotowanej w roku poprzednim o 0,7%. W kraju wzrost produkcji budowlano-montażowej wyniósł 17,6%.

Roboty o charakterze inwestycyjnym w województwie zachodniopomorskim w 2011 r. stanowiły 67,9% produkcji budowlano-montażowej, a ich wartość była o 1,3% niższa niż w poprzednim roku. Udział robót inwestycyjnych w produkcji budowlano-montażowej zmniejszył się o 1,4 pkt proc. w porównaniu z 2010 r.

Tabl. 21. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie zachodniopomorskim**
(ceny bieżące)

Działy	2010				2011			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	78,2	97,2	109,1	121,5	134,5	116,8	109,2	100,7
Budowa budynków ^A	69,7	96,4	107,9	116,2	170,6	105,9	77,5	63,0
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^A	113,5	106,5	115,0	124,1	110,7	148,6	155,1	146,6
Roboty budowlane specjalistyczne	65,0	88,5	104,2	131,1	175,2	99,5	122,0	121,9

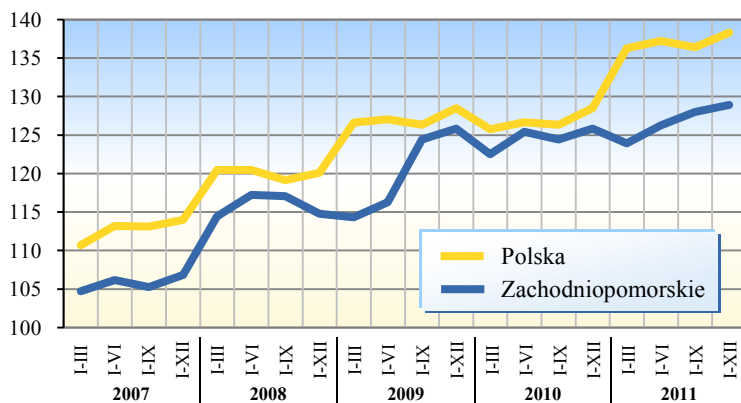
Wśród przedsiębiorstw budowlano-montażowych znaczący udział posiadały jednostki zajmujące się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (43,3% sprzedaży produkcji budowlano-montażowej w 2011 r.), których produkcja była o 46,6% wyższa niż rok wcześniej. W przedsiębiorstwach zajmujących się budową budynków (udział 30,3%) produkcja zmniejszyła się o 37,0%, a w wykonujących roboty budowlane specjalistyczne (udział 26,4%) – wzrosła o 21,9%.

Wyk. 55. **Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD (ceny bieżące)**

W 2011 r. rosnącej produkcji sprzedanej budownictwa towarzyszyło zwiększenie przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji (o 2,4%, wobec wzrostu o 7,6% w skali kraju).

Wyk. 56. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie**

Przeciętne kwartalne okresy narastające 2005 = 100

Wartość produkcji sprzedanej budownictwa w przeliczeniu na 1 zatrudnionego w 2011 r. w województwie zachodniopomorskim ukształtowała się na poziomie 374,8 tys. zł (w cenach bieżących), co oznacza wzrost o 7,1% w stosunku do roku poprzedniego.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną budownictwa w województwie zachodniopomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa zachodniopomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

Efekty budownictwa mieszkaniowego uzyskane w województwie zachodniopomorskim w 2011 r. były gorsze niż rok wcześniej. Spadła liczba mieszkań oddanych do użytkowania oraz rozpoczętych budów. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania była również większa niż przed rokiem.

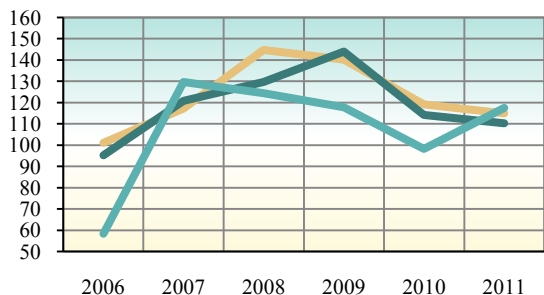
W 2011 r. w regionie oddano do użytkowania 5926 mieszkań, tj. o 3,4% mniej niż przed rokiem (i o 10,3% więcej niż w 2005 r.). W kraju notowano spadek o 3,5% liczby lokali mieszkalnych przekazanych do użytkowania w odniesieniu do roku poprzedniego (wzrost o 15,0% w porównaniu z 2005 r.).

Informacje o mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych. Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.

Tabl. 22. **Budownictwo mieszkaniowe**

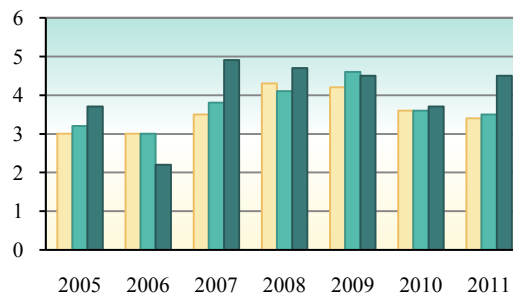
Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POLSKA			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,0	3,6	3,4
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	105,3	106,1	107,2
Mieszkania, na których realizację wydano pozwolenia na 1000 ludności	3,3	4,6	4,8
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	2,8	4,1	4,2
ZACHODNIOPOMORSKIE			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,2	3,6	3,5
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	105,1	97,2	97,6
Mieszkania, na których realizację wydano pozwolenia na 1000 ludności	3,6	4,7	4,8
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	2,7	4,2	4,2
SZCZECIN			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,7	3,7	4,5
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	78,8	79,0	78,6
Mieszkania, na których realizację wydano pozwolenia na 1000 ludności	6,6	6,7
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	7,6	6,3

Wyk. 57. **Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania**
2005 = 100

— Polska — Zachodniopomorskie — Szczecin

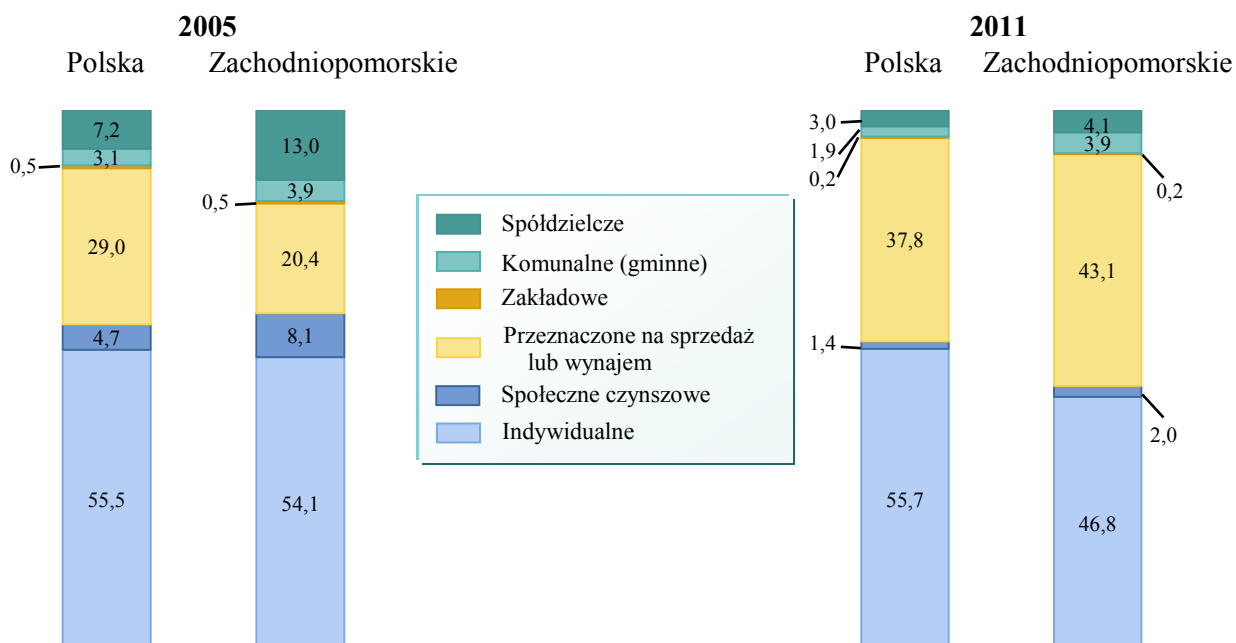
Wyk. 58. **Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności**

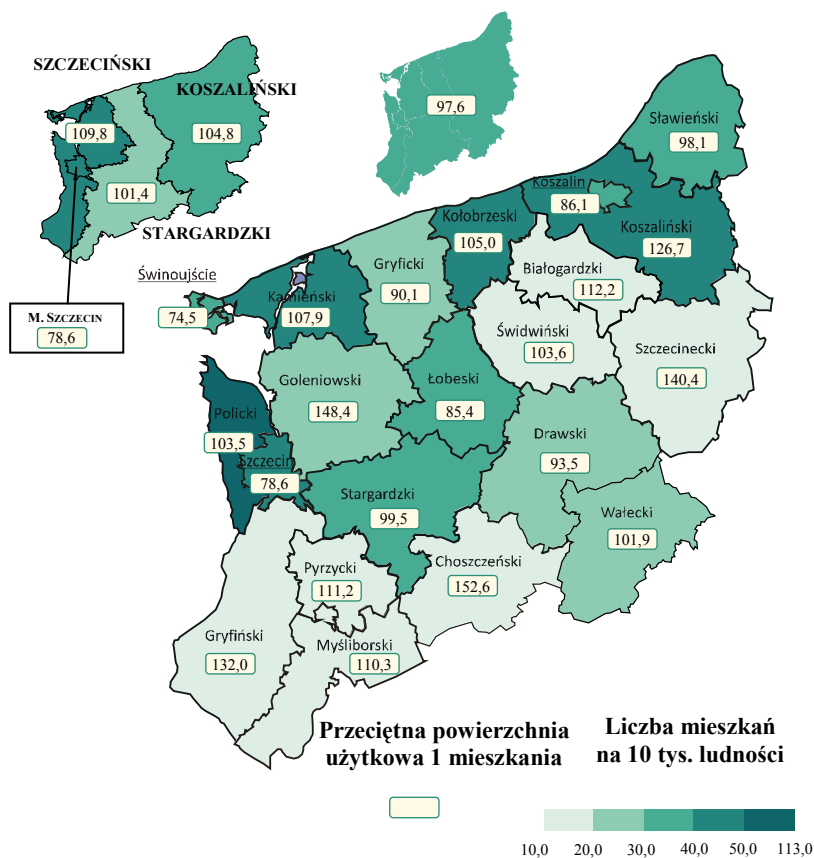
— Polska — Zachodniopomorskie — Szczecin

W 2011 r. w województwie zachodniopomorskim liczba oddanych mieszkań do użytkowania spadła o 3,4%. Pomimo to, w kategoriach o największym ich udziale nastąpił wzrost: w budownictwie indywidualnym (o 3,3%, przy udziale 46,8%) oraz w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (wzrost 2,9%, przy udziale 43,1%).

Wyk. 59. **Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania**

Wyk. 60. **Mieszkania oddane do użytkowania w województwie zachodniopomorskim według podregionów i powiatów w 2011 r.**

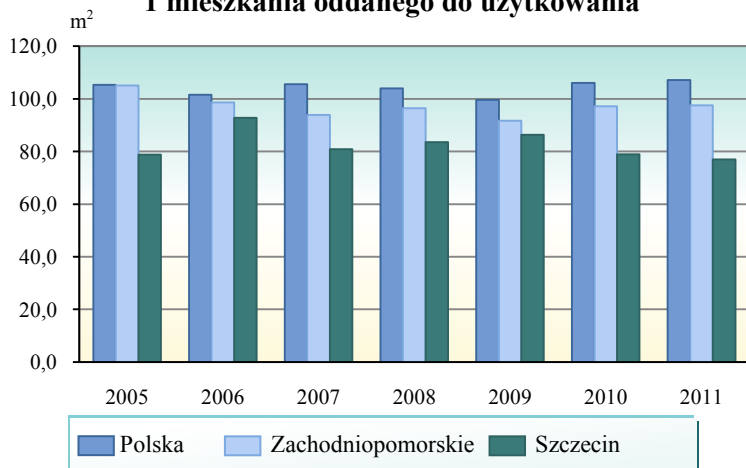
Tabl. 23. **Mieszkania oddane do użytkowania w województwie zachodniopomorskim**

Formy budownictwa	2010				2011			
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2009 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2010 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
O g ó ł e m	6135	100,0	79,3	97,2	5926	100,0	96,6	97,6
Spółdzielcze	245	4,0	50,2	63,7	243	4,1	99,2	54,6
Komunalne (gminne)	179	2,9	49,2	37,2	229	3,9	127,9	45,4
Zakładowe	2	0,0	50,0	143,0	9	0,1	450,0	89,6
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2483	40,5	97,0	62,0	2554	43,1	102,9	64,0
Spółeczne czynszowe	543	8,9	274,2	54,3	119	2,0	21,9	50,2
Indywidualne	2683	43,7	90,0	146,1	2772	46,8	103,3	138,6

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w województwie zachodniopomorskim w 2011 r. wyniosła 97,6 m² (w kraju – 107,2 m²) i zwiększyła się o 0,4 m² w stosunku do roku poprzedniego (w kraju wzrosła o 1,1 m²).

Wyk. 61. **Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania**

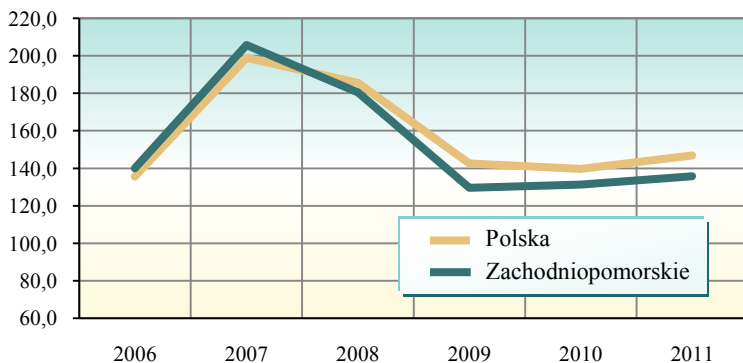
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w budownictwie indywidualnym wyniosła 138,6 m². Najmniejszą powierzchnią charakteryzowały się mieszkania komunalne (45,4 m²).

W województwie zachodniopomorskim w 2011 r. największe mieszkania budowano w powiecie choszczeńskim (przeciętna powierzchnia użytkowa – 152,6 m²) i goleniowskim (148,4 m²), a najmniejsze – m.in. w powiecie łobeskim (85,4 m²). W Świnoujściu przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wyniosła 74,5 m², w Szczecinie – 78,6 m², a w Koszalinie 86,1 m².

W ciągu 2011 r. w regionie wydano pozwolenia na budowę 8191 mieszkań, tj. o 3,4% więcej niż rok wcześniej i o 35,7% więcej niż w 2005 r. (w skali kraju nastąpił wzrost o 5,2% w stosunku do roku poprzedniego i o 46,9% w odniesieniu do 2005 r.).

W województwie zachodniopomorskim najwięcej pozwoleń na budowę mieszkań wydano budującym z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem (52,9% ogółu) oraz inwestorom indywidualnym (43,4%).

Wyk. 62. **Dynamika liczby wydanych pozwoleń na realizację mieszkań**
2005 = 100

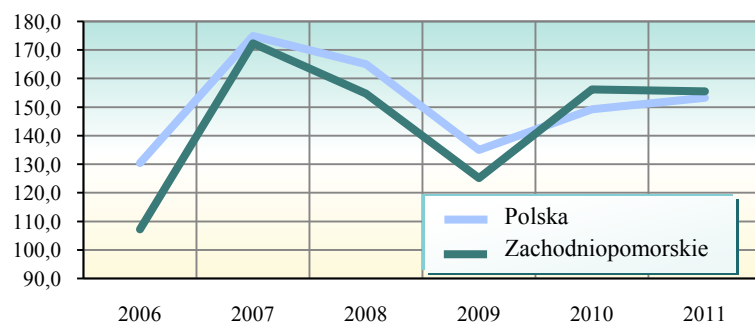
Liczba pozwoleń na budowę uzyskanych przez inwestorów indywidualnych zmniejszyła się w skali roku o 21,5%, a deweloperów wzrosła o 67,4%.

Tabl. 24. **Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie zachodniopomorskim**

Formy budownictwa	2010			2011		
	w liczbach biewzględn- nych	w odset- kach	2009 = = 100	w liczbach biewzględn- nych	w odset- kach	2010 = = 100
O g ó l e m	7919	100,0	101,2	8191	100,0	103,4
Spółdzielcze	112	1,4	45,5	148	1,8	132,1
Komunalne (gminne)	319	4,0	93,0	125	1,5	39,2
Zakładowe	2	0,0	100,0	8	0,1	400,0
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2589	32,7	96,8	4333	52,9	167,4
Spółeczne czynszowe	368	4,7	289,8	20	0,3	5,4
Indywidualne	4529	57,2	102,2	3557	43,4	78,5

Większą niż przed rokiem liczbę pozwoleń na realizację lokali mieszkalnych wydano w piętnastu powiatach regionu, przy czym najwyższy wzrost nastąpił w Świnoujściu (o 127,5%) i powiecie policymkim (o 44,4%), natomiast wyraźny spadek zaobserwowano w powiatach: drawskim (o 34,3%) oraz kamieńskim (o 33,7%).

W 2011 r. rozpoczęto budowę 7142 mieszkań, tj. o 0,4% mniej niż w 2010 r. (w skali kraju wzrost wyniósł 2,6%). W porównaniu do 2005 r. liczba rozpoczętych budów mieszkań zwiększyła się w województwie o 55,6% (w kraju - o 53,3%).

Wyk. 63. **Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto**
2005 = 100

W regionie w 2011 r. największą liczbę mieszkań, których budowę rozpoczęto zanotowano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – 3316, (tj. o 9,6% mniej niż rok wcześniej) oraz w budownictwie indywidualnym – 3270, (tj. o 15,0% więcej).

W województwie zachodniopomorskim w odniesieniu do 2010 r. wzrost liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto odnotowano w dwunastu powiatach, najwyższy - w Świnoujściu (o 418,2%) oraz Koszalinie (o 92,5%), natomiast wyraźny spadek - w powiecie drawskim (o 53,2%) i powiecie szczecineckim (o 34,3%).

Dane prezentujące budownictwo mieszkaniowe w województwie zachodniopomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa zachodniopomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

RYNEK WEWNĘTRZNY

Według wstępnych danych, w województwie zachodniopomorskim w 2011 r. miał miejsce niższy niż przed rokiem wzrost wartości sprzedaży detalicznej. Wzrosła sprzedaż hurtowa towarów.

Wartość **sprzedaży detalicznej** (w cenach bieżących) zrealizowanej przez jednostki handlowe i niehandlowe w 2011 r. zwiększyła się w odniesieniu do poprzedniego roku o 3,1% (w kraju sprzedaż detaliczna ukształtowała się na poziomie o 11,6% wyższym niż w roku poprzednim).

Dane o sprzedaży detalicznej towarów obejmują sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych dokonywaną przez punkty sprzedaży detalicznej, placówki gastronomiczne oraz inne punkty sprzedaży (np. składy, magazyny), w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców.

Tabl. 25. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a** (ceny bieżące)

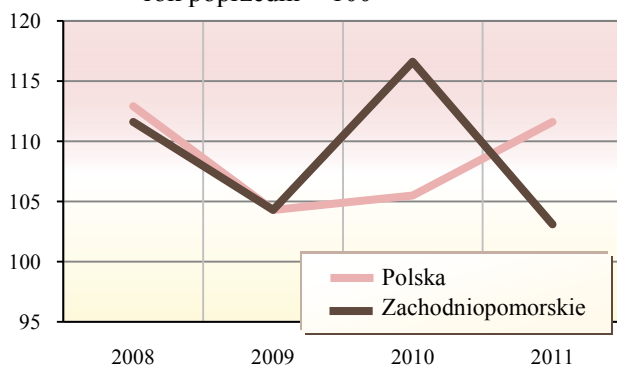
Wyszczególnienie	2008	2010	2011
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	112,9	105,5	111,6
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	104,5	107,9	101,9
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	111,0	113,1	120,1
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	108,3	101,2	102,8
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	122,7	113,6	130,3
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	122,5	117,2	117,8
Włókno, odzież, obuwie	134,1	113,1	112,5
Meble, RTV, AGD	127,5	123,0	106,7
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	116,9	83,6	107,0
Pozostałe	109,9	95,9	116,7
ZACHODNIOPOMORSKIE			
O g ó ł e m	111,6	116,6	103,1
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	97,7	99,6	89,5
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	84,6	126,8	125,9
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	108,9	139,1	103,1
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	116,4	135,3	77,5

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wartości sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Tabl. 25. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a** (dok.)

Wyszczególnienie	2008	2010	2011
	rok poprzedni = 100		
ZACHODNIOPOMORSKIE (dok.)			
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	106,8	135,6	141,2
Włókno, odzież, obuwie	122,9	180,7	119,6
Meble, RTV, AGD	64,2	86,7	70,5
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	239,6	79,0	84,9
Pozostałe	100,8	86,8	105,1

^a Patrz notka a na str. 84.

Wyk. 64. **Dynamika sprzedaży detalicznej**
(ceny bieżące)
rok poprzedni = 100

W województwie zachodniopomorskim od drugiego kwartału 2011 r. w kolejnych kwartalnych okresach narastających notowano systematyczne spowolnienie dynamiki ogólnej sprzedaży detalicznej towarów w skali roku. Wysoki wzrost w odniesieniu do 2010 r. obserwowano w przedsiębiorstwach zgrupowanych w kategorii farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny (o 41,2%) oraz paliwa stałe, ciekłe i gazowe (o 25,9%). Poziomu sprzedaży z 2010 r. nie

uzyskano m.in. w grupach: meble, RTV, AGD (spadek o 29,5%), a także w pozostałej sprzedaży detalicznej w niewyspecjalizowanych sklepach (o 22,5%).

W strukturze sprzedaży detalicznej w 2011 r. największy udział miały przedsiębiorstwa z kategorii żywność, napoje i wyroby tytoniowe (51,3%), przedsiębiorstwa z kategorii „pozostałe” (13,5%) oraz zajmujące się sprzedażą paliw stałych, ciekłych i gazowych (10,6%).

Tabl. 26. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie zachodniopomorskim**
(ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2010				2011			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó l e m	100,9	101,6	106,4	116,6	112,1	115,8	113,3	103,1
w tym:								
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	96,3	93,2	95,8	99,6	106,2	105,4	100,0	89,5
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe ...	140,7	138,6	139,0	126,8	110,0	111,4	114,5	125,9

^a Patrz notka a do tabl. 25 na str. 84.

Tabl. 26. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie zachodniopomorskim (dok.)**

Wyszczególnienie	2010				2011			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	109,0	110,1	114,4	139,1	125,1	126,9	123,9	103,1
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	109,8	109,2	165,0	135,3	97,9	102,5	73,2	77,5
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	110,8	136,1	138,4	135,6	139,0	133,1	133,1	141,2
Włókno, odzież, obuwie	184,5	161,3	168,0	180,7	137,2	140,6	129,0	119,6
Meble, RTV, AGD	56,1	72,2	92,2	86,7	98,6	83,8	70,1	70,5
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	99,6	80,6	81,5	79,0	59,6	83,4	88,3	84,9
Pozostałe	69,6	77,8	82,1	86,8	114,5	108,5	108,3	105,1

^a Patrz notka *a* do tabl. 25 na str. 84.

W 2011 r. w województwie zachodniopomorskim wartość **sprzedaży hurtowej** towarów (w cenach bieżących) w jednostkach handlowych przekroczyła o 5,5% poziom zanotowany przed rokiem (w tym w przedsiębiorstwach hurtowych wzrost wyniósł 5,7%). W kraju sprzedaż hurtowa w jednostkach handlowych w omawianym roku była wyższa o 13,4% niż w 2010 r. (w tym zrealizowana przez jednostki hurtowe odpowiednio o 13,0%). W regionie w skali roku najbardziej zwiększyła się wartość sprzedaży hurtowej maszyn, sprzętu i dodatkowego wyposażenia (o 34,2%).

Dane prezentujące rynek wewnętrzny w województwie zachodniopomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa zachodniopomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

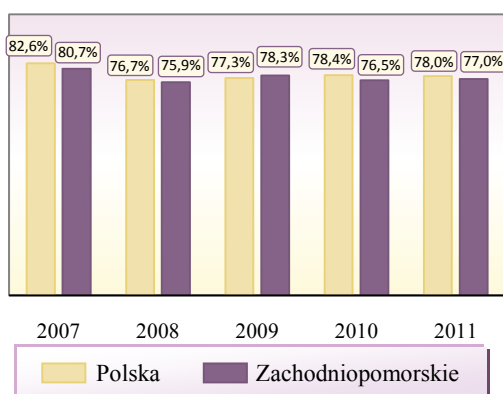
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW

W 2011 r. w województwie zachodniopomorskim wzrósł wskaźnik poziomu kosztów. Wskaźnik płynności finansowej (zarówno I jak i II stopnia) badanych przedsiębiorstw niefinansowych był niższy niż przed rokiem. Lepszy wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów skutkował wzrostem wyniku finansowego brutto i netto. Na poziomie sprzed roku utrzymał się wskaźnik rentowności obrotu netto.

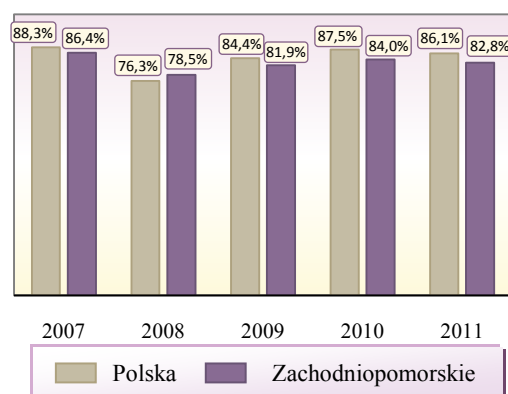
Wyniki finansowe (brutto i netto) uzyskane w 2011 r. przez badane przedsiębiorstwa w województwie zachodniopomorskim były wyższe w porównaniu z rokiem poprzednim i 2007 r. Znacznie gorszy niż przed rokiem był wynik na operacjach finansowych. W kraju wyniki finansowe uzyskane w 2011 r. były korzystniejsze od zanotowanych w 2010 r. — w porównaniu z 2007 r. większość wyników finansowych była wyższa (z wyjątkiem wyników finansowych na pozostałej działalności operacyjnej, operacjach finansowych i działalności nadzwyczajnej).

Dane dotyczące wyników finansowych przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do nowelizacji ustawy o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późniejszymi zmianami).

Wyk. 65. **Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów**

Wyk. 66. **Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności**

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem, pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- pozostałe koszty operacyjne;
- koszty finansowe.

W 2011 r. zysk netto wykazało 77,0% badanych przedsiębiorstw, wobec 76,5% przed rokiem, a ich udział w przychodach ogółem spadł z 84,0% zanotowanych w 2010 r. do 82,8%.

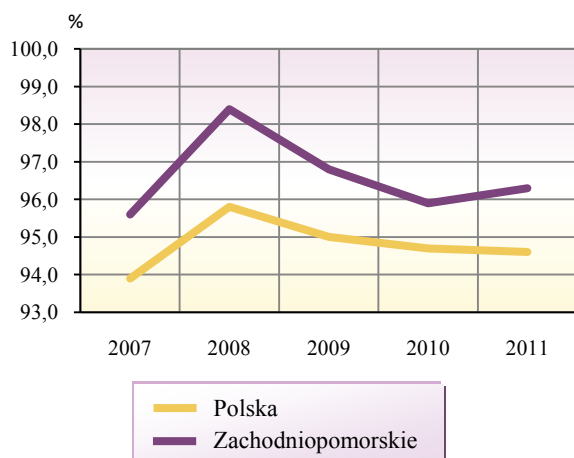
Przychody z całokształtu działalności ukształtowały się na poziomie 43256,1 mln zł i w odniesieniu do poprzedniego roku były o 14,7% wyższe, natomiast koszty ich uzyskania wyniosły 41649,2 mln zł i wzrosły o 15,1%. Niższa dynamika przychodów z całokształtu działalności od dynamiki kosztów ich uzyskania wpłynęła na pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów w skali roku – o 0,4 pkt proc. do 96,3% (w kraju zanotowano jego spadek o 0,1 pkt proc. do 94,6%). W omawianym okresie pogorszył się również wynik na pozostałej działalności operacyjnej, operacjach finansowych, wskaźnik rentowności obrotu brutto oraz wskaźniki płynności finansowej (w kraju odnotowano poprawę wyników finansowych przedsiębiorstw w stosunku do poprzedniego roku).

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2011 r. w województwie zachodniopomorskim osiągnęły wartość 42199,6 mln zł (wzrost o 15,4% w stosunku do roku poprzedniego), a koszty ich uzyskania wyniosły 40202,9 mln zł (wzrost odpowiednio o 14,5%). Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (na poziomie 1996,8 mln zł) był o 35,5% wyższy niż przed rokiem, przy niewielkim pogorszeniu się wyniku na pozostałej działalności operacyjnej (z 223,2 mln zł w 2010 r. do 185,5 mln zł w 2011 r.) oraz zwiększeniu straty na operacjach finansowych (z 165,8 mln zł do 575,4 mln zł). W rezultacie, wynik finansowy na działalności gospodarczej był o 4,9% wyższy od zanotowanego w analogicznym okresie roku poprzedniego (wyniósł 1606,9 mln zł). Wynik finansowy brutto osiągnął wartość 1608,1 mln zł, tj. o 5,0% większą niż w 2010 r. Po odliczeniu obciążeń (głównie podatku dochodowego), wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 1413,2 mln zł i wzrósł o 13,8% w stosunku do uzyskanego przed rokiem.

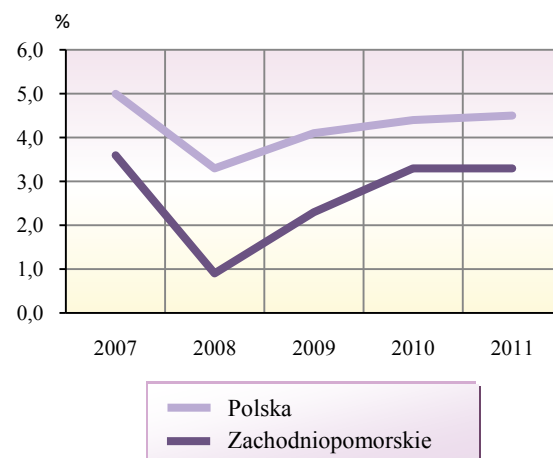
Wyniki finansowe:

- *wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;*
- *obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych, a do 2009 r. również inne płatności wynikające z odrębnych przepisów;*
- *wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.*

Wyk. 67. Wskaźnik poziomu kosztów

Wyk. 68. Wskaźnik rentowności obrotu netto

Wskaźniki:

- wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności.

W województwie zachodniopomorskim w 2011 r. pogorszyły się wskaźniki: rentowności obrotu brutto (z 4,1% w roku poprzednim do 3,7% w 2011 r.) oraz płynności finansowej I i II stopnia (odpowiednio z 32,2% do 26,8% oraz 83,8% do 79,5%). W skali roku poprawił się natomiast wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (z 4,0% do 4,7%).

W kraju w 2011 r. odnotowano poprawę większości podstawowych wskaźników ekonomiczno-finansowych badanych przedsiębiorstw w odniesieniu do poprzedniego roku (oprócz wskaźników płynności finansowej).

Tabl. 27. **Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych**

Wyszczególnienie	2007	2010	2011
	w %		
POLSKA			
Wskaźnik poziomu kosztów	93,9	94,7	94,6
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	5,6	5,2	5,3
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	6,1	5,3	5,4
Wskaźnik rentowności obrotu netto	5,0	4,4	4,5
Wskaźnik płynności I stopnia	33,7	39,7	38,1
Wskaźnik płynności II stopnia	98,9	105,5	102,7
ZACHODNIOPOMORSKIE			
Wskaźnik poziomu kosztów	95,6	95,9	96,3
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	3,8	4,0	4,7
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	4,4	4,1	3,7
Wskaźnik rentowności obrotu netto	3,6	3,3	3,3
Wskaźnik płynności I stopnia	19,5	32,2	26,8
Wskaźnik płynności II stopnia	69,4	83,8	79,5

Dane prezentujące wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w województwie zachodniopomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

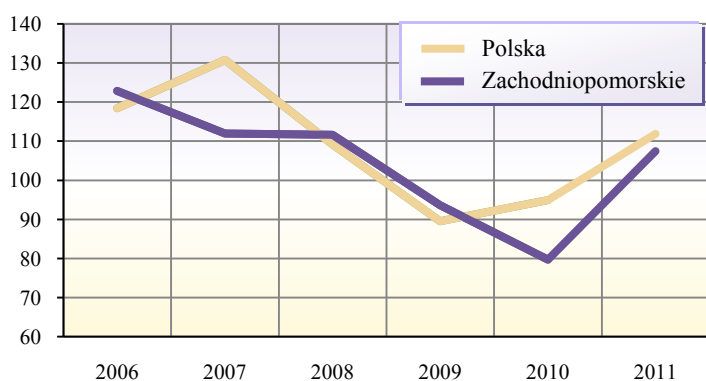
- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego” – opracowanie sygnalne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa zachodniopomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

NAKLADY INWESTYCYJNE

W 2011 r. w województwie zachodniopomorskim notowano wzrost nakładów inwestycyjnych badanych przedsiębiorstw (po spadkach w ostatnich dwóch latach). W porównaniu z 2010 r. wyższa była wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych oraz liczba nowych inwestycji. Wzrósł udział zakupów w nakładach ogółem w porównaniu z rokiem poprzednim.

Wyk. 69. **Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem**
(ceny bieżące)

Rok poprzedni = 100

Nakłady inwestycyjne (w cenach bieżących) na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących, poniesione w 2011 r. przez badane przedsiębiorstwa w regionie, wyniosły 2146,4 mln zł i były wyższe od zanotowanych rok wcześniej o 7,5%. W kraju w 2011 r. wartość nakładów inwestycyjnych wzrosła o 11,9% w odniesieniu do poziomu zanotowanego w 2010 r.

Prezentowany podział **nakładów inwestycyjnych**, obejmujących nakłady na nowe środki trwałe i (lub) ulepszenie (rozbudowę, przebudowę, rekonstrukcję, modernizację) istniejących obiektów majątku trwałego, opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Tabl. 28. **Nakłady inwestycyjne** (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POLSKA			
O g ó ł e m w mln zł	62160,6	89236,8	99853,7
w tym – w % – nakłady na:			
Budynki i budowle	36,3	42,1	39,1
Zakupy	63,0	56,8	59,5
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi	52,4	45,5	47,1
środków transportu	10,6	11,3	12,4

Tabl. 28. **Nakłady inwestycyjne (dok.)**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
ZACHODNIOPOMORSKIE			
O g ó ł e m w mln zł	1741,5	1995,8	2146,4
w tym – w % – nakłady na:			
Budynki i budowle	47,7	53,6	45,2
Zakupy	51,3	44,8	54,1
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi	46,9	36,5	44,3
środków transportu	4,4	8,3	9,8

W omawianym roku w województwie zachodniopomorskim z ogólnej kwoty nakładów inwestycyjnych na budynki i budowle wydatkowano 969,8 mln zł (o 9,3% mniej niż rok wcześniej), na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia – 950,3 mln zł (o 30,4% więcej), a na środki transportu – 210,2 mln zł

(o 26,4% więcej). Wartość zakupów inwestycyjnych osiągnęła 1160,5 mln zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się o 29,6%, a udział tych zakupów w nakładach ogółem wzrósł w skali roku o 9,3 pkt proc.

Nakłady na środki trwale to nakłady na:

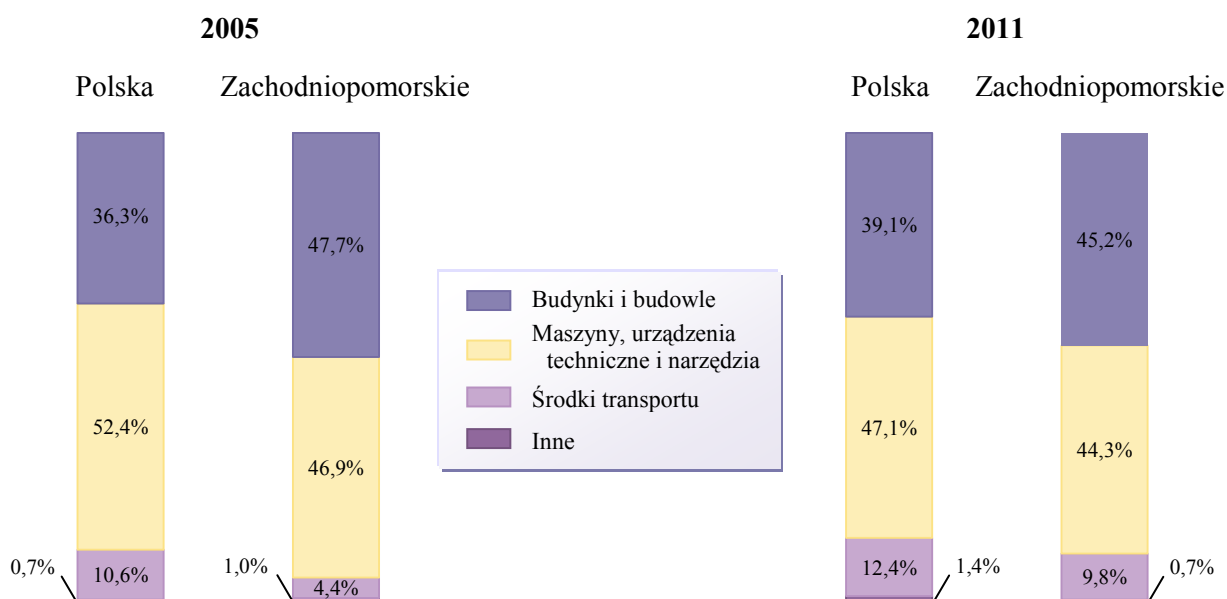
- *budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe;*
- *maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem);*
- *środki transportu;*
- *inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz od 1995 r. inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto koszty obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu sfinansowania zakupu, budowy lub ulepszenia środka trwałego za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących).*

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

Wzrost nakładów inwestycyjnych w porównaniu z 2010 r. odnotowano w sekcjach: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 538,9%), zakwaterowanie i gastronomia (o 179,5%), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 149,5%), administracja i działalność wspierająca (o 67,8%) oraz transport

i gospodarka magazynowa (o 55,3%). Spadek nakładów notowano w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 65,5%), górnictwie i wydobywaniu (o 52,8%) i obsłudze rynku nieruchomości (o 52,2%).

W 2011 r. w regionie inwestorzy rozpoczęli realizację 1292 nowych inwestycji o łącznej wartości kosztorysowej 1094,4 mln zł (w roku poprzednim rozpoczęto 1231 nowych inwestycji o wartości 931,4 mln zł). W kraju w omawianym okresie liczba rozpoczętych inwestycji zwiększyła się o 16,2%, a ich wartość kosztorysowa wzrosła o 6,0%.

Wyk. 70. **Struktura nakładów inwestycyjnych na środki trwałe (ceny bieżące)**

W województwie zachodniopomorskim nakłady inwestycyjne na zakup używanych środków trwałych w 2011 r. wyniosły 285,5 mln zł i były o 86,4% wyższe od zanotowanych w roku poprzednim. Z ogólnej kwoty nakładów na używane środki trwałe na budynki i budowle wydatkowano 40,0 mln zł (o 249,9% więcej niż w 2010 r.), na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia – 28,8 mln zł (o 35,3% więcej), a na środki transportu – 55,2 mln zł (o 90,8% więcej).

Dane prezentujące nakłady inwestycyjne w województwie zachodniopomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa zachodniopomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

GOSPODARKA MORSKA

■ ŻEGLUGA MORSKA I PRZYBRZEŻNA

W województwie zachodniopomorskim morska i przybrzeżna flota transportowa w 2011 r. liczyła 98 statków o łącznej nośności 2588,5 tys. ton oraz pojemności brutto GT 1746,5 tys., tj. 86 jednostek

Dane o morskiej flocie transportowej dotyczą statków o polskiej własności i współwłasności bez względu na podnoszoną banderę.

morskiej floty transportowej o nośności 2588,0 tys. ton i pojemności brutto GT 1745,4 tys. oraz 12 statków morskiej floty przybrzeżnej (wszystkie pasażerskie) o pojemności brutto GT 1,2 tys.

Tabl. 29. **Morska flota transportowa w 2011 r.**

Stan w dniu 31 XII

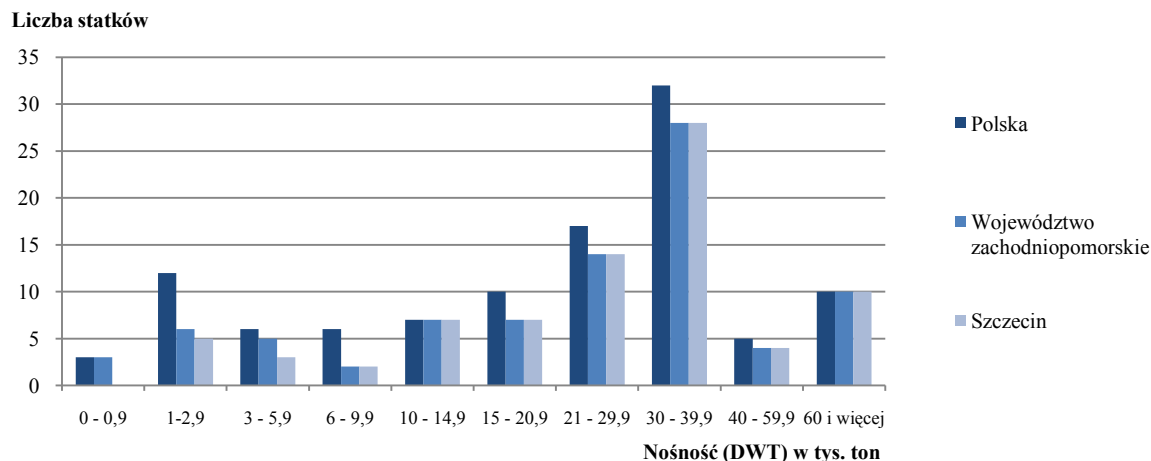
WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Statki do przewozu ładunków stałych	Zbiornikowce	Promy	Statki pasażerskie	Średni wiek statku w latach
a - liczba statków	b - nośność (DWT) w tys. ton						
OGÓLEM		86	73	3	7	3	17,1
	b	2588,0	2513,4	37,1	37,4	0,2	x
	c	1745,4	1555,0	27,7	162,0	0,6	x
Statki pływające pod banderą polską	a	9	5	1	–	3	32,8
	b	17,6	11,5	5,9	–	0,2	x
	c	14,1	9,1	4,4	–	0,6	x
Statki pływające pod banderą obcą	a	77	68	2	7	–	15,2
	b	2570,5	2501,9	31,2	37,4	–	x
	c	11731,3	1545,9	23,4	162,0	–	x

Na koniec 2011 r. pod polską banderą pływało 9 statków, które stanowiły 10,5% ogólnej liczby jednostek, 0,7% nośności i 0,8% pojemności brutto morskiej floty transportowej.

Strukturę morskiej floty transportowej według nośności prezentuje wykres nr 71.

Wyk. 71. **Morska flota transportowa według nośności (DWT) w 2011 r.**

Stan w dniu 31 XII

Średni wiek statku wyniósł 17,1 roku (dla statków pływających pod polską banderą - 32,8 lat, natomiast dla statków pływających pod banderą obcą - 15,2 lat). Większość (73 z 86) stanowiły statki do przewozów ładunków suchych.

Tabl. 30. **Morska flota transportowa^a według wybranych bander w 2011 r.**
Stan w dniu 31 XII

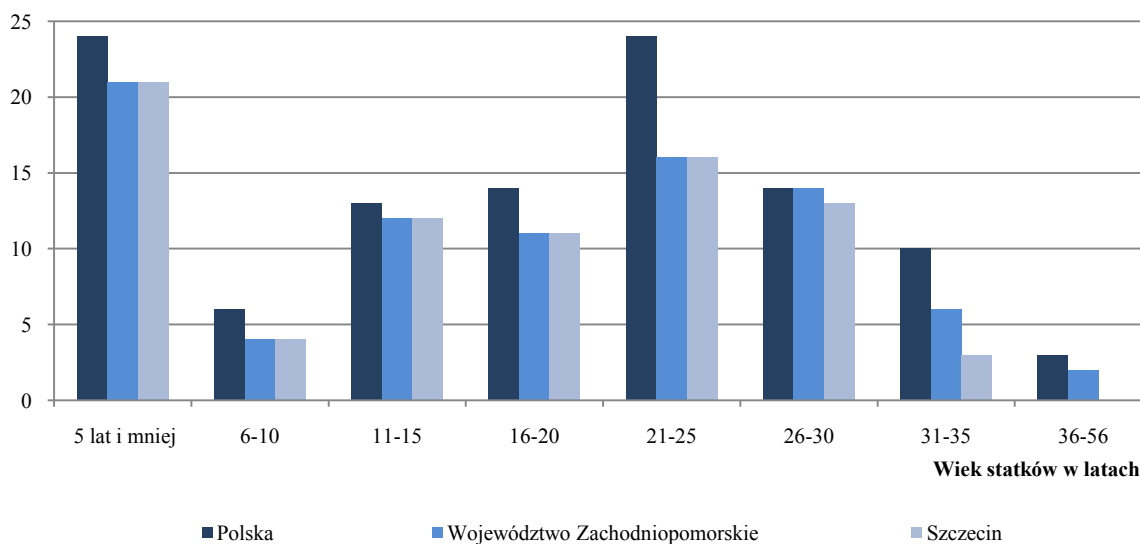
WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Kraj bandery					
		Polska	Bahamy	Cypr	Liberia	Malta	Vanuatu
Liczba statków	86	9	36	10	13	11	7
Nośność (DWT) w tys. ton	2588,0	17,6	1141,5	356,9	363,5	253,8	454,8
Pojemność brutto (GT) w tys.	1745,4	14,1	849,9	219,5	235,3	169,4	257,2

a Dane obejmują statki o polskiej własności i współwłasności.

W porównaniu z 2010 r. przybyły 4 statki o nośności 156,6 tys. ton i pojemności brutto GT 98,4 tys. natomiast ubyło 19 statków o nośności 219,8 tys. ton i pojemności brutto 208,5 tys. W rezultacie liczebność floty morskiej zmniejszyła się o 14,9%. Zmianie uległy również nośność (spadek o 2,4%) oraz pojemność brutto GT (spadek o 5,9%). Rozkład wieku statków morskiej floty transportowej na koniec 2011 r. przedstawiono na wykresie 72.

Wyk. 72. **Morska flota transportowa według wieku statków w 2011 r.**
Stan na 31 XII

Liczba statków

W 2011 r. morską flotą transportową polscy przewoźnicy województwa zachodniopomorskiego przewieźli 6895,4 tys. ton ładunków (8,2% mniej niż w 2010 r.), wykonując pracę przewozową 7591,3 tys. tonokilometrów (16,4% mniej w porównaniu z rokiem poprzednim).

W 2011 r. w Szczecinie (zgodnie z siedzibą prowadzonej działalności) polscy przewoźnicy przewieźli 5533,3 tys. ton ładunków, co stanowiło 80,2% ogólnej liczby przewozów w województwie

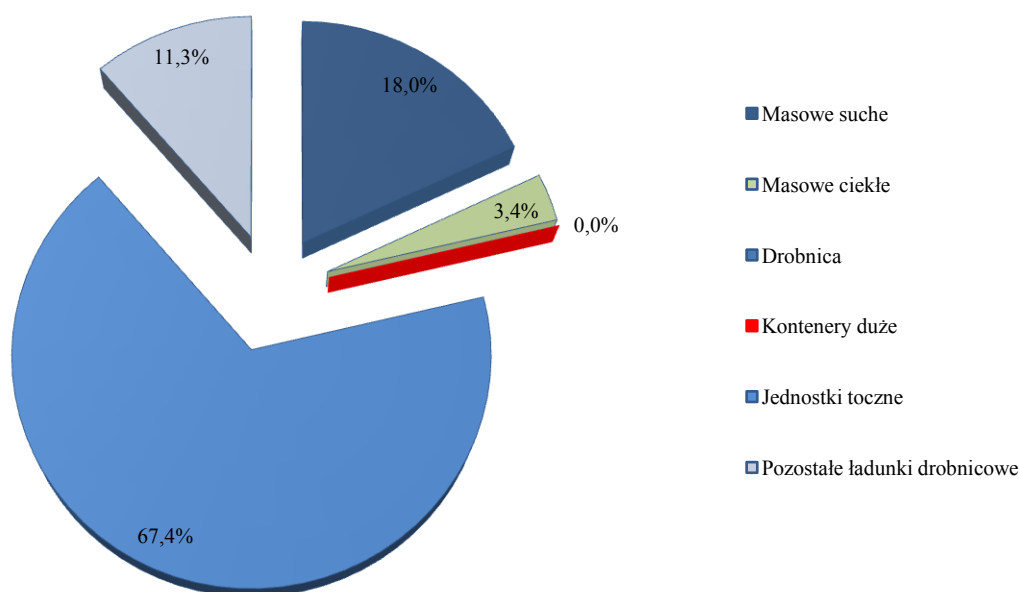
(spadek o 9,5% w porównaniu do roku 2010) wykonując pracę przewozową 7166,8 mln tonokilometrów, tj. o 16,9% mniej w porównaniu z rokiem poprzednim. Strukturę przewiezionych ładunków obrazuje wykres nr 73.

Dane o przewozach żeglugą morską obejmują przewozy ładunków i pasażerów wykonane w rejsach zakończonych w roku sprawozdawczym, statkami własnymi i statkami dzierżawionymi pływającymi pod banderą polską i obcą, armatorów lub operatorów polskich.

Tabl. 31. **Przewozy ładunków morską flotą transportową według rodzajów żeglugi i zasięgów pływania w 2011 r.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przewozy w tys. ton	Praca przewozowa w mln tonokilometrów	Średnia odległość przewozu 1 tony ładunku w kilometrach
OGÓLEM	6895,4	7591,3	1100,9
Żegluga regularna	5424,4	1139,1	210,0
bliskiego zasięgu	5424,3	1139,1	210,0
zasięg: europejski	–	–	–
bałtycki (promy)	5424,3	1139,1	210,0
zasięgu oceanicznego	–	–	–
Żegluga nieregularna	1471,1	6452,1	4385,9
bliskiego zasięgu	1106,4	3619,4	3271,4
zasięg: europejski	824,0	3212,7	3899,1
bałtycki	282,4	406,8	1440,2
zasięgu oceanicznego	364,7	2832,7	7767,2

Wyk. 73. **Struktura przewozów morską flotą transportową według grup ładunkowych w 2011 r.**

W żegludze regularnej przewieziono 5424,3 tys. ton ładunków (100% promami w zasięgu bałtyckim), tj. o 1,9% mniej niż w 2010 r. W żegludze nieregularnej - przewieziono 1471,1 tys. ton ładunków (25,9% mniej niż przed rokiem).

W relacji z portami polskimi przewieziono 5747,6 tys. ton ładunków (5,9% mniej w stosunku do roku 2010), a pomiędzy portami obcymi przewozy wyniosły 1147,8 tys. ton ładunków (18,4% mniej niż w 2010 r.). W porównaniu z rokiem poprzednim z portów morskich województwa zachodniopomorskiego wywieziono statkami morskiej floty transportowej o 4,5% więcej, a przywieziono o 14,6% mniej ładunków.

Przewozy ładunków polskiego handlu zagranicznego dokonane w 2011 r. przez polskich przewoźników morskich stanowiły 15,6% przewozów ładunków ogółem żeglugą morską i były niższe o 29,6% w porównaniu z rokiem ubiegłym. W 2010 r. przewozy ładunków polskiego handlu zagranicznego stanowiły 20,3% przewozów ogółem.

W 2011 r. morską flotą transportową polscy armatorzy i operatorzy przewieźli w komunikacji krajowej i międzynarodowej 859,7 tys. osób o 4,2% mniej w stosunku do roku poprzedniego. Liczba kierowców samochodów ciężarowych, korzystających z przewozów promowych w 2011 roku zmniejszyła się o 1,4% w stosunku do 2010 roku i wyniosła 25,9% pasażerów morskiej floty transportowej ogółem.

W komunikacji międzynarodowej przewieziono 857,6 tys. pasażerów, co stanowiło 99,8% liczby pasażerów przewiezionych statkami morskiej floty transportowej. W porównaniu z rokiem poprzednim przewozy pasażerów w komunikacji międzynarodowej zmniejszyły się o 4,2%.

W 2011 r. praca przewozowa ogółem, wraz z pracą zrealizowaną przy przewozach promowych kierowców samochodów ciężarowych, wyniosła 202319,3 tys. pasażerokilometrów (mniej o 6,3% niż przed rokiem), z tego na rejsy międzynarodowe przypadło 202200,8 tys. pasażerokilometrów (spadek o 6,3% w stosunku do roku poprzedniego). W przewozach promowych pasażerów (wraz z kierowcami samochodów ciężarowych) odnotowano spadek o 4,0%, natomiast przewozy pozostałymi statkami zmniejszyły się o 11,3% w stosunku do 2010 r.

Morska przybrzeżna flota transportowa na koniec 2011 r. liczyła 12 statków pasażerskich (tyle samo co w roku poprzednim), o łącznej nośności 0,4 tys. ton i o pojemności brutto GT 1,2 tys. Wszystkie statki pasażerskie przybrzeżnej floty morskiej pływały pod banderą polską. Średni wiek tych statków na koniec 2011 r. wyniósł 41,2 lat.

Statkami pasażerskimi morskiej przybrzeżnej floty transportowej przewieziono w 2011 roku 303,0 tys. pasażerów (o 10,3% więcej niż w poprzednim roku). Wszystkie rejsy wykonano pomiędzy portami polskimi. Wykonana praca przewozowa w rejsach przybrzeżnych w 2011 r. wyniosła 1177,6 tys. pasażerokilometrów i była wyższa o 5,8% w porównaniu do roku 2010.

Stan załogi morskiej i przybrzeżnej floty transportowej na koniec 2011 r. wyniósł 1913 osób, tj. 1867 osób stanowiła załoga w morskiej flocie transportowej oraz 46 osób załogi statków morskiej floty przybrzeżnej.

■ PORTY MORSKIE

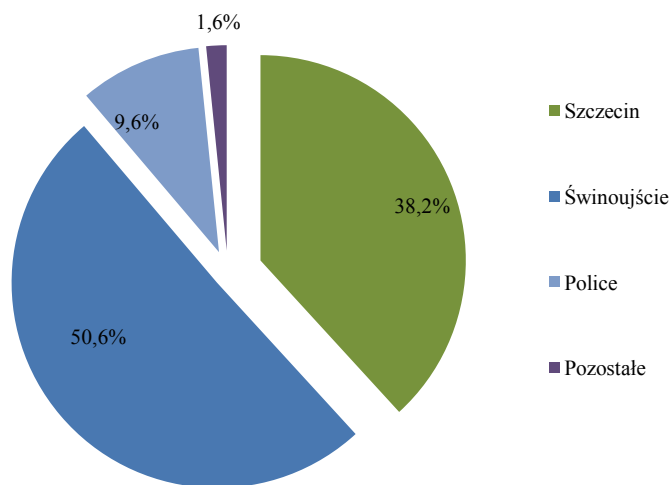
Obroty ładunkowe w portach województwa zachodniopomorskiego w 2011 r. wyniosły 21,1 mln ton, tj. o 2,1% więcej niż w poprzednim roku. Największy udział w obrotach portów morskich województwa miały porty: Szczecin (38,2%) oraz Świnoujście (50,6%). Obroty ładunkowe portu w Policach stanowiły 9,6%, a udział pozostałych portów wyniósł 1,6%.

Obroty ładunkowe w portach morskich jest to łączna ilość masy ładunkowej przemieszczonej przez porty w danym okresie czasu. Prezentowana jest masa brutto, tj. łącznie z opakowaniami, ale z wyłączeniem masy jednostki transportującej.

Tabl. 32. **Obroty ładunkowe w portach morskich według grup ładunków i portów w 2011 r.**

PORTY	Ogółem	Masowe ciekłe	Masowe suche	Kontenery	Toczne samobieżne	Toczne niesamobieżne	Pozostałe ładunki drobnicowe
	w tysiącach ton						
OGÓŁEM	21111,0	2270,6	11703,9	507,6	3822,8	459,3	2346,7
Szczecin	8064,0	910,3	4821,0	507,5	0,6	–	1824,5
Świnoujście	10679,8	1282,6	4650,4	0,1	3822,2	459,3	465,2
Police	2022,6	65,5	1949,0	–	–	–	8,1
Darłowo	80,4	–	73,7	–	–	–	6,7
Kołobrzeg	264,2	12,2	209,8	–	–	–	42,3

Wyk. 74. **Struktura obrotów ładunkowych według portów morskich w 2011 r.**

W 2011 r. w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano wzrost obrotów ładunkowych w portach: w Darłowie – o 84,4%, Kołobrzegu – o 79,5%, Policach – o 10,6% i Szczecinie – o 1,2%. Obroty ładunkowe w Świnoujściu pozostały na niezmiennym poziomie w stosunku do roku 2010.

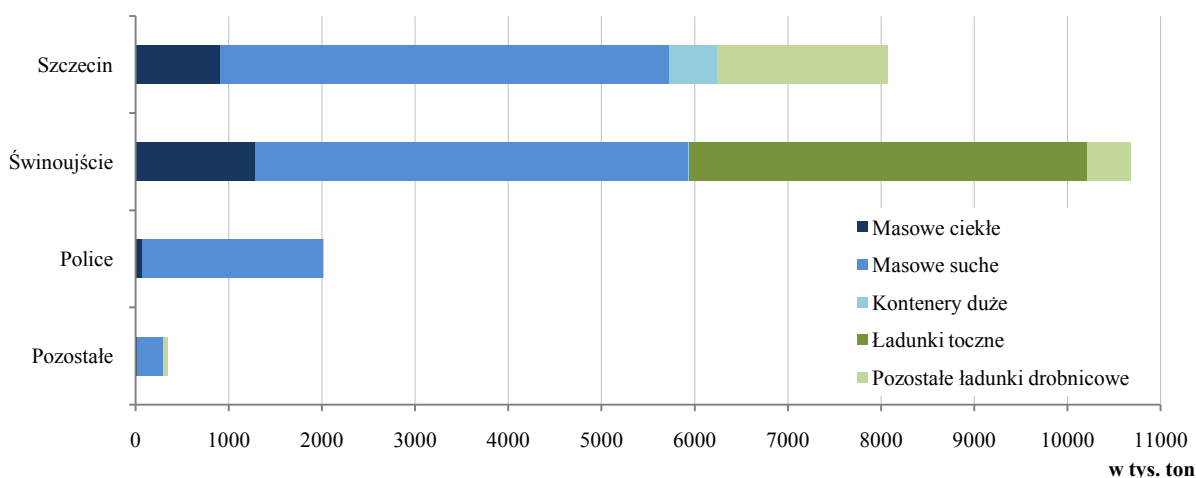
W 2011 r. struktura obrotów ładunkowych w portach województwa zachodniopomorskiego ukształtowała się następująco: masowe suche – 55,4% (w tym węgiel i koks – 22,8%), toczne samobieżne – 18,1%,

pozostałe ładunki drobnicowe – 11,1%, masowe ciekłe – 10,8%, kontenery duże – 2,4% i toczne niesamobieżne – 2,2%.

Tabl. 33. **Obroty ładunkowe w portach morskich według relacji, wybranych portów i grup ładunkowych w 2011 r.**

PORT	Ogółem	Międzynarodowy obrót morski		
		razem	przywóz (wyładunek)	wywóz (załadunek)
	w tysiącach ton			
OGÓLEM	21111,0	20839,9	13522,6	7316,0
Szczecin	8064,0	7953,9	4663,0	3291,0
Świnoujście	10679,8	10529,5	6991,8	3537,6
Police	2022,6	2017,3	1630,6	386,6
Darłowo	80,4	80,4	73,4	6,9
Kołobrzeg	264,2	258,9	163,8	95,2
Masowe ciekłe	2270,6	2036,8	814,9	1221,9
w tym:				
ropa naftowa i produkty	1644,2	1410,4	385,5	1024,9
Masowe suche	11703,9	11673,9	8705,6	2968,3
w tym:				
rudny i złom	647,5	647,5	541,6	106,0
węgiel i koks	4813,6	4813,6	3170,3	1643,3
Kontenery duże	507,6	507,6	297,7	210,0
Ładunki toczne	4282,1	4282,1	2244,6	2038,7
ładunki toczne samobieżne	3822,8	3822,8	2021,3	1801,5
ładunki toczne niesamobieżne	459,3	459,3	223,4	237,1
Pozostałe ładunki drobnicowe	2346,7	2339,5	1549,8	877,1

W 2011 r. w obrotach portów województwa zachodniopomorskiego największy udział miały następujące grupy towarowe: węgiel kamienny i brunatny (22,0%), kamień, żwir i piasek (10,2%), minerały chemiczne i do produkcji nawozów (9,0%), ciekłe produkty rafinacji ropy naftowej (7,7%), żelazo, stal i żelazostopy (4,3%), nawozy i związki azotowe (2,9%), produkty przemiału zbóż, skrobia i produkty skrobiowe oraz pasza dla zwierząt (2,9%) i towary mieszane (18,2%).

Wyk. 75. **Struktura obrotów ładunkowych według grup ładunkowych w 2011 r.**

W 2011 r. krajowy obrót morski stanowił 1,3% obrotów ogółem, tj. o 37,7% mniej niż w roku poprzednim. W międzynarodowym obrocie morskim przeładowano łącznie 20,8 mln ton ładunków (98,7% obrotów ogółem), tj. o 3,0% więcej niż w 2010 r.

Tabl. 34. **Ruch pasażerów w wybranych portach morskich według kraju rozpoczęcia lub zakończenia podróży w 2011 r.**

KRAJ ROZPOCZĘCIA/ ZAKOŃCZENIA PODRÓŻY	Ogółem	Przyjazdy	Wyjazdy
OGÓŁEM	1003177	492529	510648
Ruch krajowy	54532	27263	27269
Ruch międzynarodowy	948645	465266	483379
w tym:			
Europa	948623	465251	483372
kraje Unii Europejskiej	948587	465247	483340
w tym:			
Belgia	9	7	2
Dania	28476	14169	14307
Finlandia	6	4	2
Niderlandy	6	2	4
Niemcy	133676	70462	63214
Szwecja	786391	380589	405802
Wielka Brytania	6	6	–
	Szczecin		
Razem	28137	14546	13591
Ruch krajowy	26797	13266	13531
Ruch międzynarodowy	1340	1280	60
Europa	1323	1267	56
	Świnoujście		
Razem	890863	436071	454792
Ruch krajowy	27064	13448	13616
Ruch międzynarodowy	863799	422623	441176
Europa	863794	422621	441173
	Kołobrzeg		
Razem	28444	14159	14285
Ruch krajowy	1	–	1
Ruch międzynarodowy / Dania	28443	14159	14284
	Międzyzdroje		
Razem	54326	27615	26711
Ruch krajowy	470	413	57
Ruch międzynarodowy / Niemcy	53856	27202	26654

Największy udział w międzynarodowych obrotach miała wymiana z krajami europejskimi (76,0%, w tym z krajami Unii Europejskiej – 66,4%), Ameryką Północą – 12,4%, Afryką – 6,6%, Ameryką Środkową i Południową – 3,0% oraz Azją – 1,8%. Największy udział w obrotach portów województwa zachodniopomorskiego miały ładunki transportowane w relacji z następującymi krajami: Szwecja – 28,8%, Niderlandy – 9,1%, Niemcy – 7,0%, Norwegia – 6,5%, Łotwa – 4,0%, Finlan-

dia – 3,4% i Wielka Brytania – 3,0%. W Szczecinie największy udział w obrotach miały ładunki transportowane w relacji z: Niemcami – 15,0%, Norwegią – 9,9%, Niderlandami – 9,4%, Szwecją – 8,6% oraz Wielką Brytanią – 7,2%.

Tabl. 35. **Statki transportowe wchodzące do portów morskich w 2011 r.**

KRAJ BANDERY a-liczba statków b-pojemność netto (NT) w tys.	Ogółem	W tym porty			
		Szczecin	Świnoujście	Police	
OGÓŁEM	a	9026	3084	4904	306
	b	28156,8	4686,8	22352,2	881,1
W TYM RUCH MIĘDZYNARODOWY					
RAZEM	a	7797	2513	4447	262
	b	27617,3	4301,3	22256,9	833,7
POLSKA	a	534	87	357	–
	b	1515,7	40,6	1456,6	–
OBCE	a	7263	2426	4090	262
	b	26101,6	4260,7	20800,3	833,7
w tym:					
Antigua i Barbuda	a	584	417	92	16
	b	978,0	704,8	191,7	34,4
Bahamy	a	1773	66	1687	12
	b	15355,9	131,5	15159,5	56,5
Cypr	a	798	138	651	9
	b	3403,4	414,3	2908,2	80,9
Gibraltar	a	239	127	87	21
	b	414,5	191,7	159,3	58,1
Malta	a	270	150	84	22
	b	855,3	400,1	315,3	124,3
Niderlandy	a	475	361	88	14
	b	733,2	600,3	108,2	16,8
Niemcy	a	1469	147	1016	4
	b	423,0	209,6	145,0	0,8
Rosja	a	187	77	11	99
	b	256,9	98,1	54,0	104,9

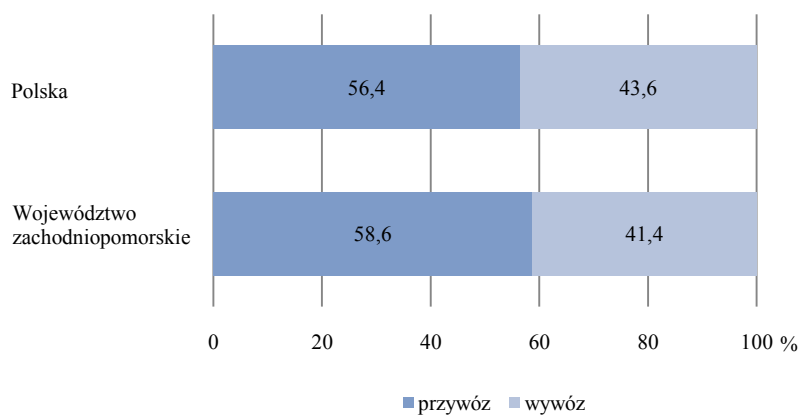
Obrót ładunków tranzytowych w portach województwa zachodniopomorskiego w 2011 r. wyniósł 3599,2 tys. ton i zwiększył się w porównaniu z rokiem poprzednim o 10,7%. Ładunki tranzytowe przeładowano w portach: Świnoujście (64,2%) oraz Szczecin (35,8%). Przywóz ładunków tranzytowych wzrósł o 25,1% w porównaniu z 2010 r., natomiast wywóz zmniejszył się o 4,9%.

Największą część ładunków tranzytowych w portach województwa stanowiły ładunki masowe suche (43,1%, w tym węgiel i koks – 29,5%), toczne samobieżne – 29,4%, pozostałe ładunki drobnicowe (21,4%, w tym wyroby z żelaza i stali – 15,7%) oraz toczne niesamobieżne – 5,7%. Największy wzrost przeładunku ładunków tranzytowych w 2011 r. w porównaniu z rokiem poprzednim dotyczył innych ładunków drobnicowych (o 132,4%), produktów leśnych (o 92,0%),

węgla i koksu (o 33,1%), innych ciekłych ładunków masowych (o 18,2%), natomiast spadek obrotów zboża (o 84,1%).

Tranzyt morsko-ładowy stanowił w 2011 r. 57,0% (w 2010 r. – 50,4%) obrotu ładunków tranzytowych, tranzyt łądowo-morski – 40,9% (rok wcześniej – 45,3%), tranzyt morski – 2,0%, (rok wcześniej – 4,3%). Głównymi krajami tranzytującymi w tranzycie morsko-ładowym i łądowo-morskim były: Republika Czeska (34,1%), Słowacja (30,7%), Niemcy (13,7%), Węgry (6,3%) i Austria (3,1%).

Wyk. 76. **Struktura obrotów ładunków tranzytowych w portach morskich województwa zachodniopomorskiego na tle obrotów w polskich portach w 2011 r.**

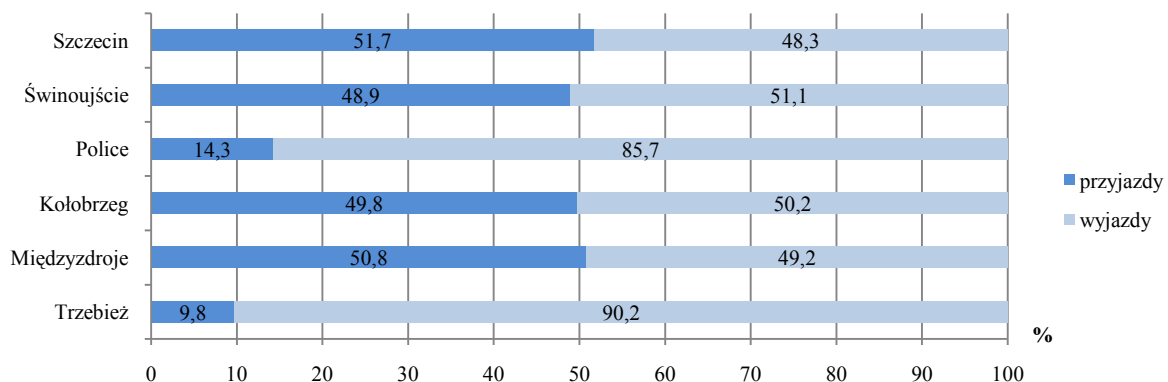

W 2011 r. w portach województwa zachodniopomorskiego rozpoczęło lub zakończyło podróż morską 1003,2 tys. osób, tj. o 0,9% mniej niż w 2010 r. Większość pasażerów (94,6%) pływało w ruchu międzynarodowym. Statkami w ruchu międzynarodowym pływało 948,6 tys. pasażerów, w tym 82,9% w relacji z portami szwedzkimi, 14,1% – niemieckimi, 3,0% – duńskimi.

Najwięcej pasażerów rozpoczęło lub zakończyło morską podróż w Świnoujściu – 890,9 tys. osób ogółem (w tym 786,4 tys. w relacji ze Szwecją), Międzyzdrojach – 54,3 tys. osób (w tym 53,9 tys. w relacji z Niemcami) oraz Kołobrzegu – 28,4 tys. w relacji z Danią. W Szczecinie rozpoczęło lub zakończyło podróż 28,1 tys. osób, niemal wszyscy pasażerowie pływali w ruchu krajowym (95,2%).

Do portów morskich województwa zachodniopomorskiego zawinęło w 2011 r. 9026 statków (o 3,2% mniej niż rok wcześniej) o pojemności brutto 72,5 mln i nośności 39,0 mln ton.

Wyk. 77. **Struktura ruchu pasażerów w portach morskich województwa zachodniopomorskiego w 2011 r.**

▪ PRZEMYSŁ STOCZNIOWY ^a

Według stanu na koniec 2010 r. w województwie zachodniopomorskim zarejestrowanych było 1,2 tys. podmiotów, które zajmowały się produkcją, naprawą statków i łodzi oraz pozostałą działalnością stoczniową. Liczba pracujących wynosiła 6,2 tys. osób. Większość podmiotów (692 – o liczbie pracujących 4,1 tys.) zarejestrowanych było w Szczecinie oraz w powiecie polickim (114 podmiotów – o liczbie pracujących 0,6 tys.). Liczba jednostek wyprodukowanych w roku 2011 w województwie zachodniopomorskim była o 50,0% niższa w porównaniu z rokiem poprzednim. Pojemność brutto (GT) statków, których produkcję sfinalizowano w 2011 r. wyniosła 35,9 tys. i była wyższa czterdziestokrotnie w porównaniu z rokiem poprzednim. Miernik produktywności stoczni, tj. skompensowana pojemność rejestrowa brutto zbudowanych w 2011 r. statków wyniosła 23,8 tys. CGT i była siedmiokrotnie większa od uzyskanej w 2010 r. W województwie zachodniopomorskim w 2011 r. wyremontowano 260 jednostek o tonażu 3,6 tys. BRT, natomiast portfel zamówień na remonty szacuje się na 218 jednostek o tonażu 1,2 tys. BRT.

a w produkcji statków oraz portfelu zamówień wykazane są statki o GT 100 i więcej.

▪ RYBOŁÓWSTWO MORSKIE

Według stanu na koniec 2010 r. w województwie zachodniopomorskim zarejestrowanych było 0,5 tys. podmiotów, które zajmowały się rybołóstwem w wodach morskich. Liczba pracujących wynosiła 1,2 tys. osób. Większość podmiotów (135 – o liczbie pracujących 0,5 tys.) zarejestrowanych było w powiecie kołobrzeskim, sławieńskim (117 – o liczbie pracujących 0,2 tys.) oraz kamieńskim (111 podmiotów – o liczbie pracujących 0,2 tys.).

Tabl. 36. **Flota rybacka województwa zachodniopomorskiego w 2011 r.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba jednostek	Pojemność brutto GT	Moc kW
Ogółem	285	2336,2	15198,0
w tym:			
Darłowo	23	192,8	1449,8
Jarosławiec	20	98,9	770,7
Kołobrzeg	40	825,1	4323,3
Szczecin ogółem	17	65,5	433,1
Świnoujście ogółem	32	304,1	2273,1
Trzebież	34	110,3	848,6

W 2011 r. flota łodziowa w województwie zachodniopomorskim liczyła 285 jednostek, tj. o 0,4% więcej niż w 2010 r., o łącznej pojemności brutto GT 2,3 tys., tj. o 4,4% więcej niż w 2010 r. oraz o mocy 15,2 tys. kW (o 1,9% więcej niż w roku poprzednim). Najwięcej łodzi rybackich stacjonowało w portach: Kołobrzeg – 40, Trzebież – 34, Świnoujście – 32, Darłowo – 23, Jarosławiec – 20, Szczecin – 17.

Tabl. 37. Kontenery w międzynarodowym obrocie morskim w 2011 r.

PORTY a - szt. b - TEU	Ogółem		Wyladunek (przywóz)		Zaladunek (wywóz)		
	z ładunkami	puste	z ładunkami	puste	z ładunkami	puste	
OGÓŁEM	a	28090	7507	16871	683	11219	6824
	b	43635	11192	25640	1272	17996	9920
Szczecin	a	28066	7422	16868	598	11198	6824
	b	43591	11062	25636	1142	17956	9920
Świnoujście	a	24	85	3	85	21	–
	b	44	130	4	130	40	–

Tabl. 38. Obrót ładunków tranzytowych według rodzajów tranzytu, grup ładunkowych i portów w 2011 r.

WYSZCZEGÓL- NIENIE	Tranzyt ogółem			Tranzyt morsko-ładowy i łądowo-morski			Tranzyt morski		
	razem	wyła- dunek (przy- wóz)	zala- dunek (wy- wóz)	razem	mor- sko- łado- wy przy- wóz	łado- wo- morski wywóz	razem	wyła- dunek (przy- wóz)	zala- dunek (wy- wóz)
	w tysiącach ton								
OGÓŁEM	3599,2	2110,2	1488,9	3526,1	2052,9	1473,2	73,1	57,4	15,8
Masowe ciekłe	16,0	–	16,0	16,0	–	16,0	–	–	–
Masowe suche	1551,9	1237,3	314,6	1532,2	1227,8	304,4	19,7	9,4	10,2
w tym:									
rudy i złom	316,6	316,6	–	316,6	316,6	–	–	–	–
węgiel i koks	1060,1	828,6	231,4	1060,1	828,6	231,4	–	–	–
Kontenery duże	0,1	–	0,1	0,1	–	0,1	–	–	–
Ładunki toczne	1262,1	604,9	657,3	1262,1	604,9	657,3	–	–	–
ładunki toczne sa- mobieżne	1057,6	440,7	616,9	1057,6	440,7	616,9	–	–	–
ładunki toczne nie- samobieżne	204,5	164,2	40,3	204,5	164,2	40,3	–	–	–
Pozostałe ładunki drobnicowe	769,1	268,1	501,0	715,6	220,2	495,4	53,5	47,9	5,5
w tym:									
wyroby z żelaza i stali	564,2	69,5	494,7	563,7	69,5	494,2	0,5	–	0,5

Tabl. 38. **Obrót ładunków tranzytowych według rodzajów tranzytu, grup ładunkowych i portów w 2011 r. (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Tranzyt ogółem			Tranzyt morsko-ładowy i lądowo-morski			Tranzyt morski		
	razem	wyładunek (przywóz)	załadunek (wywóz)	razem	morsko-ładowy przywóz	ładowo-morski wywóz	razem	wyładunek (przywóz)	załadunek (wywóz)
	w tysiącach ton								
Szczecin	1286,8	549,3	737,5	1213,8	492,0	721,8	73,0	57,3	15,7
Masowe ciekłe	10,0	–	10,0	10,0	–	10,0	–	–	–
Masowe suche	583,8	281,3	302,5	564,1	271,8	292,3	19,7	9,4	10,2
w tym:									
rudy i złom	182,9	182,9	–	182,9	182,9	–	–	–	–
węgiel i koks	225,7	6,3	219,3	225,7	6,3	219,3	–	–	–
Pozostałe ładunki drobnicowe	693,0	268,0	425,0	639,7	220,2	419,6	53,3	47,8	5,5
w tym:									
wyroby z żelaza i stali	488,3	69,5	418,8	487,8	69,5	418,3	0,5	–	0,5
Świnoujście	2312,4	1561,0	751,4	2312,2	1560,9	751,3	0,2	0,1	0,1
Masowe ciekłe	6,0	–	6,0	6,0	–	6,0	–	–	–
Masowe suche	968,1	956,0	12,1	968,1	956,0	12,1	–	–	–
w tym:									
rudy i złom	133,7	133,7	–	133,7	133,7	–	–	–	–
węgiel i koks	834,4	822,3	12,1	834,4	822,3	12,1	–	–	–
Kontenery duże	0,1	–	0,1	0,1	–	0,1	–	–	–
Ładunki toczne	1262,1	604,9	657,3	1262,1	604,9	657,3	–	–	–
ładunki toczne samobieżne	1057,6	440,7	616,9	1057,6	440,7	616,9	–	–	–
ładunki toczne niesamobieżne	204,5	164,2	40,3	204,5	164,2	40,3	–	–	–
Pozostałe ładunki drobnicowe	76,0	0,1	76,0	75,9	–	75,9	0,2	0,1	0,1
w tym:									
wyroby z żelaza i stali	75,9	–	75,9	75,9	–	75,9	–	–	–

Tabl. 39. Przewozy pasażerów^a statkami pasażerskimi morskiej i przybrzeżnej floty transportowej w 2011 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba przewiezionych pasażerów	Praca przewozowa w pasażerokilometrach	Średnia odległość przewozu 1 pasażera w kilometrach
	w tysiącach		
OGÓLEM	940	157510,0	167,6
W komunikacji międzynarodowej	635	156213,8	246,2
Pomiędzy portami polskimi	305	1296,1	4,2
Morska flota razem	637	156332,4	245,5
W komunikacji międzynarodowej	635	156213,8	246,2
Pomiędzy portami polskimi	2	118,5	55,6
Przybrzeżna flota/Pomiędzy portami polskimi	303	1177,6	3,9

a Bez kierowców samochodów ciężarowych przewożonych promami.

Dane prezentujące gospodarki morskiej w województwie zachodniopomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa zachodniopomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM
SELECTED DATA ON ZACHODNIOPOMORSKIE VOIVODSHIP

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Specification
Ludność (w tys.)	1694,3	1693,3	1692,8	1692,9	1694,1	1693,5	.	Population ^a (in thous.)
Na 1000 ludności:								Per 1000 population (in the period Jan–Sep):
małżeństwa zawarte	4,99	5,78	6,44	6,85	6,53	5,63	5,09	marriages contracted
urodzenia żywe	9,52	9,70	10,12	10,76	10,55	10,25	9,46	live births
zgony	9,02	9,26	9,35	9,65	9,68	9,77	9,55	deaths
przyrost naturalny	0,50	0,45	0,76	1,11	0,87	0,48	-0,09	natural increase
saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-1,02	-1,07	-1,05	-0,84	-0,50	-0,55	-0,51	internal and international net migra- tion for permanent residence
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b (w tys.)	149,7	155,0	160,0	163,2	158,9	160,4	164,1	Average paid employment in the enterprise sector ^b (in thous.)
rok poprzedni = 100	103,6	103,3	102,0	97,4	101,0	102,3	previous year = 100
udział sektora prywatnego (w %)	80,2	80,5	81,6	83,7	85,0	86,4	87,3	private sector participation (in %)
Bezrobotni zarejestrowani ^a (w tys.)	168,8	138,9	103,2	82,5	105,9	110,0	108,9	Registered unemployed persons ^a (in thous.)
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (w %)	25,6	21,5	16,4	13,3	17,1	17,8	17,5	Registered unemployment rate ^a (in %)
Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych ^a (w %)	84,6	83,9	83,0	79,2	77,5	81,1	81,6	Unemployed persons without benefit rights in total number of unemployed persons ^a (in %)
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	237	99	71	77	149	98	130	Unemployed persons per job offer ^a
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^c (w %)	54,1	50,8	49,3	50,4	52,2	52,7	51,9	Activity rate by LFS ^c (in %)
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^c (w %)	41,8	42,1	43,7	45,6	46,8	46,2	45,8	Employment rate by LFS ^c (in %)
Stopa bezrobocia według BAEL ^c (w %) ..	22,7	17,1	11,5	9,6	10,3	12,3	11,8	Unemployment rate by LFS ^c (in %)

a Stan w końcu roku. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Przeciętne w roku.

a As of the end of the year. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. c Average during the year.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM (cd.)
SELECTED DATA ON ZACHODNIOPOMORSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Specification
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	2229,74	2326,41	2573,17	2878,37	2979,41	3059,96	3164,73	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector^a (in zł)</i>
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów (w tys.)	361,3	362,7	364,5	369,8	376,5	375,1	367,9	<i>Average monthly number of retirees and pensioners (in thous.)</i>
rok poprzedni = 100	100,4	100,5	101,4	101,8	99,6	98,1	<i>previous year = 100</i>
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS (w zł)	1089,53	1172,20	1212,57	1323,76	1443,33	1536,89	1615,86	<i>Average monthly gross retirement pay and pension paid by ZUS (in zł)</i>
rok poprzedni = 100	107,6	103,4	109,2	109,0	106,5	105,1	<i>previous year = 100</i>
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych (w zł)	815,88	863,39	877,01	928,44	985,87	1032,29	1064,30	<i>Average monthly gross retirement pay and pension for farmers (in zł)</i>
rok poprzedni = 100	105,8	101,6	105,9	106,2	104,7	103,1	<i>previous year = 100</i>
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100):								<i>Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)</i>
ogółem	101,8	100,9	102,4	104,2	103,7	102,7	104,3	<i>total</i>
żywność i napoje bezalkoholowe	101,3	100,4	104,8	105,8	103,8	102,6	104,7	<i>food and non-alcoholic beverages</i>
odzież i obuwie	94,1	92,3	93,6	94,7	95,4	97,7	99,6	<i>clothing and footwear</i>
mieszkania	102,9	104,0	103,2	107,2	107,3	103,8	105,8	<i>dwelling</i>
Plony zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi) z 1 ha w dt	35,1	29,8	33,6	31,1	41,7	44,5	35,5	<i>Basic cereals (including mixed cereals) yields per 1 ha per dt</i>
Pogłowie zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych:								<i>Farm animals stock per 100 ha agricultural land:</i>
bydło ^b	10,6	11,0	11,7	11,5	10,1	11,0 ^c	10,9	<i>cattle^b</i>
trzoda chlewna ^d	50,0	50,0	51,6	43,2	39,2	40,0 ^c	42,8	<i>pigs^d</i>

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *b* Stan w czerwcu. *c* Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. *d* Stan w końcu lipca.
a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. *b* As of June. *c* Data of Agricultural Census as of 30 Jun. *d* As of the end of Jul.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM (cd.)
SELECTED DATA ON ZACHODNIOPOMORSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Specification
Wskaźnik cen skupu (rok poprzedni = 100):								<i>Price indices of procurement (previous year = 100):</i>
ziarna zbóż (bez siewnego)	82,3	122,1	155,9	84,9	75,3	127,3	142,6	<i>cereal grain (excluding sowing seed)</i>
żywcza rzeźnego wołowego (bez cieląt)	124,4	96,6	96,4	106,8	107,9	106,2	118,1	<i>cattle for slaughter (excluding calves)</i>
żywcza rzeźnego wieprzowego	93,0	95,6	96,2	112,9	116,2	83,7	114,1	<i>pigs for slaughter</i>
Relacje cen skupu ^a 1 kg żywcza wieprzowego do cen targowiskowych:								<i>Procurement price^a per kg of pigs for slaughter to marketplace prices:</i>
1 kg żyta	12,9	9,7	6,7	6,3	8,8	8,0	6,5	<i>per kg of rye</i>
1 kg jęczmienia	9,9	9,3	6,5	6,7	9,0	8,1	7,3	<i>per kg of barley</i>
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (rok poprzedni = 100; ceny stałe)	103,3	112,0	98,1	101,7	108,8	110,5	<i>Sold production of industry^b (previous year = 100; constant prices)</i>
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle ^b (w tys.)	83,8	85,7	88,7	88,7	81,6	78,7	81,0	<i>Average paid employment in industry^b (in thous.)</i>
rok poprzedni = 100	102,4	103,4	100,0	92,1	96,5	102,8	<i>previous year = 100</i>
Produkcja sprzedana budownictwa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	116,7	115,9	131,2	134,0	94,2	109,7	<i>Sold production of construction^b (previous year = 100; current prices)</i>
Produkcja budowlano-montażowa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	124,9	112,4	116,9	117,8	121,5	100,7	<i>Construction and assembly production^b (previous year = 100; current prices)</i>
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie ^b (w tys.)	11,8	12,3	12,6	13,5	13,5	14,8	15,2	<i>Average paid employment in construction^b (in thous.)</i>
rok poprzedni = 100	104,2	102,5	107,5	100,3	109,3	102,4	<i>previous year = 100</i>
Mieszkania oddane do użytkowania	5372	5118	6495	6969	7738	6135	6001	<i>Dwellings completed</i>
rok poprzedni = 100	101,5	95,3	126,9	107,3	111,0	79,3	97,8	<i>previous year = 100</i>
na 1000 ludności	3,2	3,0	3,8	4,1	4,6	3,6	3,5	<i>per 1000 population</i>
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (w m ²)	105,1	98,6	93,9	96,4	91,1	97,2	97,6	<i>average usable floor space per dwelling (in m²)</i>

a Ceny bieżące bez VAT. *b* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Current prices excluding VAT. *b* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM (dok.)
SELECTED DATA ON ZACHODNIOPOMORSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Specification
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	94,7	101,4	110,9	104,3	116,6	103,1	Retail sale of goods ^a (previous year = 100; current prices)
Podmioty gospodarki narodowej ^b	206776	209478	210750	213124	215079	220404	214584	Entities of the national economy ^b
rok poprzedni = 100	102,4	101,3	100,6	101,1	100,9	102,5	97,4	previous year = 100
w tym spółki handlowe	11098	11595	12172	12632	13229	13884	14479	of which commercial companies
rok poprzedni = 100	104,8	104,5	105,0	103,8	104,7	105,0	104,3	previous year = 100
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	3683	3836	3986	4090	4175	4256	4345	of which with foreign capital participation
rok poprzedni = 100	105,1	104,2	103,9	102,6	102,1	101,9	102,1	previous year = 100
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach ^c (w %)	95,6	98,4	96,8	95,9	96,3	Cost level indicator in enterprises ^c (in %)
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^c (w %):								Turnover profitability rate in enterprises ^c (in %):
brutto	4,4	1,7	3,2	4,1	3,7	gross
netto	3,6	0,9	2,3	3,3	3,3	net
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^c (w mln zł; ceny bieżące)	1741,5	2140,6	2398,0	2675,5	2503,3	1995,8	2146,4	Investment outlays in enterprises ^c (in mln zł; current prices)
rok poprzedni = 100 (ceny bieżące)	122,9	112,0	111,6	93,6	79,7	107,5	previous year = 100 (current prices)
Obroty ładunkowe w portach morskich ^d (w tys. ton)	21136,2	18872,4	17453,3	18895,0	14954,0	20671,7	21111,0	Cargo traffic in seaports ^d (in thous. tonnes)
rok poprzedni = 100	89,3	92,5	108,3	79,1	138,2	102,1	previous year = 100
Międzynarodowy ruch pasażerów w portach morskich (w tys.).....	954,2	1009,1	1024,8	970,5	914,7	948,8	948,6	Cargo international passenger traffic in seaports (in thous.)
rok poprzedni = 100	105,8	101,6	94,7	94,2	103,7	100,0	previous year = 100

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu roku. ^c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^d Międzynarodowy obrót morski i kabotaż; bez statków o pojemności (GT) poniżej 100; bez wagi własnej jednostek ładunkowych.

^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the year. ^c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons. ^d International maritime cargo traffic and cabotage; excluding ships of gross tonnage (GT) below 100; excluding tare weight of cargo units.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM WEDŁUG MIESIĘCY
SELECTED DATA ON ZACHODNIOPOMORSKIE VOIVODSHIP BY MONTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2010													
B – 2011													
Ludność ^a (w tys.) <i>Population^a (in thous.)</i>	A	.	.	1693,3	.	.	1693,5	.	.	1693,5	.	.	1693,1
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b (w tys.) <i>Average paid employment in the enterprise sector^b (in thous.)</i>	A	157,2	158,2	157,8	158,8	159,0	158,7	159,0	159,4	158,0	158,4	159,4	159,7
	B	162,7	163,0	162,7	163,0	163,0	163,3	163,6	163,1	162,8	162,7	163,3	163,6
poprzedni miesiąc = 100 <i>previous month = 100</i>	A	96,6	100,7	99,7	100,6	100,1	99,8	100,2	100,2	99,1	100,3	100,6	100,2
	B	101,9	100,2	99,8	100,2	100,0	100,2	100,1	99,7	99,8	99,9	100,4	100,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 <i>corresponding month of previous year = 100</i>	A	101,7	97,1	98,3	99,8	100,9	102,1	102,6	103,0	102,6	103,0	103,4	103,3
	B	103,5	103,0	103,1	102,7	102,5	102,9	102,8	102,3	103,1	102,7	102,5	102,5
Bezrobotni zarejestrowani ^a (w tys.) <i>Registered unemployed persons^a (in thous.)</i>	A	115,6	117,6	115,5	108,5	103,5	98,0	96,5	96,4	98,1	99,6	103,7	110,0
	B	119,0	120,6	120,0	114,4	108,9	103,3	101,3	100,1	100,8	101,8	105,0	108,9
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (w %) <i>Registered unemployment rate^a (in %)</i>	A	18,3	18,6	18,3	17,3	16,7	15,9	15,7	15,6	15,9	16,1	16,6	17,8
	B	18,8	19,0	18,9	18,2	17,5	16,7	16,5	16,3	16,4	16,6	17,0	17,5
Oferty pracy zgłoszone w ciągu miesiąca <i>Job offers declared during a month</i>	A	3112	4373	6548	6470	4977	4437	4250	3813	5129	4775	3175	2371
	B	2681	2475	3777	4287	4012	3132	3057	3538	3571	2412	1816	1699
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a <i>Registered unemployed persons per job offer^a</i>	A	92	65	42	41	43	42	40	43	38	55	65	98
	B	112	89	46	59	52	52	52	44	46	65	97	130
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^b (w zł) <i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector^b (in zł)</i>	A	2917,47	2964,43	3034,42	3012,34	2967,02	3063,74	3123,94	3110,20	3028,46	3064,72	3058,94	3374,21
	B	3022,70	2944,58	3106,08	3123,63	3052,95	3178,80	3224,11	3168,19	3201,78	3200,39	3201,79	3525,71
poprzedni miesiąc = 100 <i>previous month = 100</i>	A	90,6	101,6	102,4	99,3	98,5	103,3	102,0	99,6	97,4	101,2	99,8	110,3
	B	89,6	97,4	105,5	100,6	97,7	104,1	101,4	98,3	101,1	100,0	100,0	110,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 <i>corresponding month of previous year = 100</i>	A	100,4	103,9	99,0	102,4	102,2	104,5	104,5	104,2	100,7	102,7	100,9	104,8
	B	103,6	99,3	102,4	103,7	102,9	103,8	103,2	101,9	105,7	104,4	104,7	104,5

a Stan w końcu okresu. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a As of the end of the period. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)
SELECTED DATA ON ZACHODNIOPOMORSKIE VOIVODSHIP BY MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2010 B – 2011												
Wskaźnik cen: Price index of:												
towarów i usług konsumpcyjnych ^a : consumer goods and services ^a :												
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 . A	.	.	102,7	.	.	102,3	.	.	102,5	.	.	103,1
corresponding period of previous year = 100 B	.	.	104,2	.	.	104,7	.	.	103,9	.	.	104,3
skupu ziarna zbóż: procurement of cereal grain:												
poprzedni miesiąc = 100 A	101,7	100,2	96,8	96,3	106,6	108,9	98,9	121,7	105,1	104,2	103,7	110,5
previous month = 100 B	116,1	106,8	94,7	100,8	103,6	98,1	85,6	90,3	108,4	98,7	96,6	103,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	95,1	83,6	80,0	80,9	85,7	88,5	110,4	141,0	142,0	146,2	154,3	166,8
corresponding month of previous year = 100 B	190,3	202,7	198,3	224,0	217,7	196,2	169,8	126,0	129,9	122,9	114,6	107,1
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt): procurement of cattle for slaughter (excluding calves):												
poprzedni miesiąc = 100 A	91,5	106,1	98,7	100,4	94,9	104,0	96,0	107,7	101,3	95,9	96,4	106,3
previous month = 100 B	110,3	99,6	103,8	99,8	99,6	102,3	98,5	106,9	102,0	97,9	106,6	100,8
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	100,9	111,8	104,7	105,9	101,2	97,2	85,2	100,0	100,6	98,9	101,9	97,7
corresponding month of previous year = 100 B	117,7	110,5	116,3	115,5	121,3	119,3	122,5	121,5	122,3	124,8	138,1	131,0
skupu żywca rzeźnego wieprzowego: procurement of pigs for slaughter:												
poprzedni miesiąc = 100 A	97,6	92,7	103,4	97,5	102,1	122,1	93,5	100,0	95,4	94,0	98,0	104,0
previous month = 100 B	96,6	103,0	105,8	104,1	99,1	100,7	101,8	102,8	104,6	102,0	101,6	106,8
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	93,8	85,8	82,1	78,9	79,9	93,9	85,9	90,2	89,8	91,0	91,1	98,1
corresponding month of previous year = 100 B	97,1	107,9	110,4	117,9	114,5	94,4	102,7	104,6	114,8	124,6	129,1	132,6

^a W kwartale.

^a In the quarter.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)
SELECTED DATA ON ZACHODNIOPOMORSKIE VOIVODSHIP BY MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2010													
B – 2011													
Relacja ceny skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do ceny targowiskowej 1 kg żyta	A	8,2	7,6	8,8	8,6	8,5	10,9	10,2	9,4	7,7	7,7	7,4	7,3
Procurement price ^a per kg of pigs for slaughter to marketplace price per kg of rye	B	7,0	6,5	7,4	7,3	.	6,4	.	7,0	6,6	6,8	6,3	6,9
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (ceny stałe): Sold production of industry ^b (constant prices):													
poprzedni miesiąc = 100	A	83,9	102,5	118,8	90,7	109,6	100,8	95,0	108,8	101,6	102,8	98,4	100,7
previous month = 100	B	90,0	101,8	114,1	95,0	108,6	98,6	88,2	110,4	109,2	105,4	97,7	116,0
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 .	A	103,5	101,5	108,2	99,3	121,5	116,5	107,6	118,8	108,1	107,4	113,0	111,1
corresponding month of previous year = 100	B	117,0	114,8	109,8	114,4	113,0	109,8	101,8	102,2	108,4	110,8	109,3	127,3
Produkcja budowlano-montażowa ^b (ceny bieżące): Construction and assembly production ^b (current prices):													
poprzedni miesiąc = 100	A	28,9	103,8	161,2	122,2	128,4	107,0	100,3	109,2	94,1	115,6	101,9	160,8
previous month = 100	B	25,5	111,0	158,9	93,2	128,1	100,1	121,6	79,0	109,1	94,7	93,9	148,0
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 .	A	73,9	70,1	82,5	91,2	122,1	128,8	112,8	116,6	122,3	139,3	169,0	158,4
corresponding month of previous year = 100	B	139,8	149,4	147,2	112,3	112,0	104,8	127,1	92,0	106,6	87,3	80,5	74,1
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	567	918	1363	1838	2154	3126	3544	4075	4308	4987	5560	6135
Dwellings completed (since the beginning of the year)	B	474	929	1256	1577	1932	2400	2988	3494	3790	4415	4875	5926
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	65,4	72,7	73,4	72,3	74,5	81,8	77,5	79,4	77,2	80,7	82,0	79,3
corresponding period of previous year = 100	B	83,6	101,2	92,1	85,8	89,7	76,8	84,3	85,7	88,0	88,5	87,7	96,6
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (ceny bieżące): Retail sale of goods ^a (current prices):													
poprzedni miesiąc = 100	A	78,2	101,3	121,9	98,8	100,4	99,5	107,6	103,9	95,2	109,8	90,8	114,3
previous month = 100	B	78,6	101,4	116,7	102,3	98,7	97,0	105,0	105,0	100,1	98,9	93,9	114,5
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 .	A	99,8	95,5	108,0	103,3	115,0	103,9	105,3	115,8	117,4	121,3	119,6	115,8
corresponding month of previous year = 100	B	116,4	116,5	111,5	115,5	113,5	110,5	107,9	109,1	114,7	103,3	106,8	107,0

a Ceny bieżące bez VAT. *b* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Current prices excluding VAT. *b* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (dok.)
SELECTED DATA ON ZACHODNIOPOMORSKIE VOIVODSHIP BY MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2010													
B – 2011													
Podmioty gospodarki narodowej ^b	A	215758	215386	215718	216269	216989	218135	219109	219517	219898	220231	220335	220405
<i>Entities of the national economy^b</i>	B	220280	220311	220485	216874	216855	218246	218330	218567	218543	217401	215951	214584
w tym spółki handlowe	A	13256	13301	13380	13426	13488	13539	13601	13660	13715	13780	13837	13884
<i>of which commercial companies</i>	B	13916	13953	13902	13967	14040	14087	14128	14195	14268	14335	14409	14479
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	4173	4180	4190	4195	4203	4208	4211	4225	4229	4240	4249	4256
<i>of which with foreign capital participation</i>	B	4262	4259	4253	4267	4289	4298	4301	4315	4325	4332	4335	4345
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^c :													
<i>Profitability rate of turnover in enterprises^c:</i>													
brutto (w %)	A	.	.	3,5	.	.	2,6	.	.	4,2	.	.	4,1
<i>gross (in %)</i>	B	.	.	3,4	.	.	3,9	.	.	3,9	.	.	3,7
netto (w %)	A	.	.	2,4	.	.	1,7	.	.	3,4	.	.	3,3
<i>net (in %)</i>	B	.	.	2,7	.	.	3,2	.	.	3,3	.	.	3,3
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^c	A	.	.	394,7	.	.	979,3	.	.	1417,9	.	.	1995,8
<i>(w mln zł; ceny bieżące)</i>	B	.	.	319,6	.	.	869,3	.	.	1411,2	.	.	2146,4
<i>Investment outlays in enterprises^c (in mln zł; current prices)</i>													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	.	.	93,2	.	.	104,7	.	.	87,2	.	.	79,7
<i>(ceny bieżące)</i>	B	.	.	81,0	.	.	88,8	.	.	99,5	.	.	107,5
<i>corresponding period of previous year = 100 (current prices)</i>													
Obroty ładunkowe w portach morskich ^d (w tys. ton)	A	1615,4	1531,4	1834,5	1846,4	1524,6	1521,2	1948,3	1385,3	2168,5	1934,3	1677,1	1684,6
<i>Cargo traffic in seaports^d (in thous. tonnes)</i>	B	1830,1	1498,1	1581,8	1346,8	1923,8	1768,2	1716,8	1940,4	1760,8	2100,8	1702,4	1940,9
poprzedni miesiąc = 100	A	103,4	94,8	119,8	100,6	82,6	99,8	128,1	71,1	156,5	89,2	86,7	100,4
<i>previous month = 100</i>	B	108,6	81,9	105,6	85,1	142,8	92,0	97,1	113,0	91,0	119,3	81,0	114,0
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	124,3	172,4	155,2	164,8	147,2	147,1	167,4	97,2	161,6	123,9	125,2	107,8
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	113,3	97,8	86,2	72,9	126,2	116,2	88,1	140,1	81,2	108,6	101,5	115,2

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu.
c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco. d Międzynarodowy obrót morski i kabotaż; bez statków o pojemności brutto (GT) poniżej 100; bez wagi własnej jednostek ładunkowych (np. kontenerów).

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the period.
c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons; data are presented cumulatively. d International maritime cargo traffic and cabotage; excluding ships of gross tonnage (GT) below 100; excluding tare weight of cargo units (e.g. containers).

GDZIE UZYSKAĆ INFORMACJE STATYSTYCZNE

URZĄD STATYSTYCZNY W SZCZECINIE

70-530 Szczecin, ul. Matejki 22
tel. 91 459-77-00 (sekretariat) fax 91 434-05-95
e-mail: SekretariatUSzcz@stat.gov.pl

INFORMATORIUM

- udostępnianie danych statystycznych (telefonicznie i na miejscu)
 - z publikacji US,
 - z publikacji GUS,
 - bieżących wskaźników wojewódzkich i krajowych
- przyjmowanie zamówień na:
 - niepublikowane dane statystyczne ze zbiorów US,
 - wykonywanie opracowań w oparciu o informacje publikowane przez GUS,
 - publikacje

Szczecin, ul. Matejki 22
VIII piętro, pokój 727
tel. 91 459-75-00
91 459-75-73, 91 433-86-04

Koszalin, Al. Monte Cassino 4
parter, pokój 110
tel. 94 347-63-67

AUTOMATYCZNA INFORMACJA STATYSTYCZNA

- wskaźniki ogłaszane przez Prezesa GUS
- ceny skupu produktów rolnych
- wynagrodzenia

Szczecin, tel. 91 459-75-00
Koszalin, tel. 94 347-63-67

TVP 3

- aktualne wskaźniki krajowe
 - wynagrodzenia
- strona 166-167 TXT

INTERNET

www.stat.gov.pl/szczec

KLASYFIKACJE I NOMENKLATURY

- Urząd Statystyczny w Łodzi**
Ośrodek Standardów Klasyfikacyjnych
93-176 Łódź, ul. Suwalska 29
- przyjmowanie wniosków
 - wydawanie opinii interpretacyjnych

SYSTEM REGON

- przyjmowanie zamówień na wydruki o podmiotach:
 - adresowe,
 - wg miast, gmin i ulic,
 - wg rodzajów prowadzonej działalności,
 - wg liczby pracujących,
 - wg form własności,

Szczecin, ul. Matejki 22
VIII piętro, pokój 708
tel. 91 433-70-42, 91 459-75-32

- nadawanie numeru statystycznego REGON

Szczecin, ul. Matejki 22
I piętro, obok poczty
tel. 91 459-75-43, 91 459-75-70

Stargard Szczeciński
ul. Rynek Staromiejski 1
I piętro, pokój 27
tel. 91 834-62-73

Koszalin, Al. Monte Cassino 4
parter, pokój 112
tel. 94 347-63-66, 94 347-63-08

SPRZEDAŻ PUBLIKACJI

- na miejscu
- za pobraniem pocztowym
 - publikacje US,
 - publikacje GUS,

Zamówienia. Sprzedaż. Prenumerata

Szczecin, 70-530, ul. Matejki 22
parter, pokój 56

Koszalin, 75-412, Al. Monte Cassino 4
parter, pokój 107